

Årsredovisning 2014

Årsredovisning 2014

Statistiska centralbyrån
2015

Annual Report 2014

Statistics Sweden
2015

Producent
Producer SCB, GD-stab
Statistics Sweden, Director General's Office
Box 24300
SE-104 51 Stockholm, Sweden
+46 8 506 940 00

Förfrågningar
Enquiries Anders Ljungberg, +46 8 506 946 15
anders.ljungberg@scb.se
Fredrik Rahm, + 46 19 17 65 97
fredrik.rahm@scb.se
Åsa Trankvill, +46 8 506 944 76
asa.trankvill@scb.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, *Årsredovisning 2014*.

It is permitted to copy and reproduce the contents in this publication.
When quoting, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, *Annual Report 2014*.

Omslag/Cover: Ateljén, SCB

Foto/Photo: iStock, Scandinav bildbyrå, Lena Blåsjö Jansson

ISSN 1654-0743 (Online)

ISSN 1654-0387 (Print)

ISBN 978-91-618-1619-4 (Print)

URN:NBN:SE:SCB-2015-X41BR1501_pdf

Printed in Sweden 2015
SCB-Tryck 2015-02

Innehåll

Gd har ordet.....	4
Inledning	6
Upplysningar om resultatredovisningen	7
Verksamhetens övergripande resultat.....	10
Verksamheten i sammandrag	10
Stödprocesser och infrastruktur	11
Ekonomisk översikt	11
Produktivitetsutveckling.....	13
Utveckla, framställa och sprida statistik.....	16
Anslagsfinansierad verksamhet	16
Avgiftsfinansierad verksamhet	34
Användare och kunder	38
Nämnder och råd.....	41
Samordning och internationellt statistiskt samarbete	44
Samordning av den officiella statistiken	44
Internationellt statistiskt samarbete.....	45
Samordning av statistikleveranser till internationella organisationer	47
Tjänsteexport.....	50
Kompetensförsörjning.....	54
Finansiell redovisning	60
Sammanställning av väsentliga uppgifter 2010–2014 (tkr)	60
Resultaträkning, tkr	61
Balansräkning, tkr.....	62
Anslagsredovisning 2014-12-31, tkr.....	63
Tilläggsupplysningar och noter	64
Mål och återsrapporteringskrav enligt regleringsbrevet	76
Ledamöter i råd och nämnder.....	82
Intygande om intern styrning och kontroll	85

Gd har ordet

Under 2014 har SCB slutfört ett par mångåriga förändringsarbeten. I september publicerades den första omgången av Sveriges BNP baserad på den nya beräkningsstandarden ENS2010. Att införa den nya standarden i beräkningssystemen i nationalräkenskaperna har varit ett mycket omfattande arbete och parallellt med omläggningen genomfördes även en översyn av metoder och datakällor. En rad informationsaktiviteter genomfördes inför publiceringen den 18 september i syfte att säkerställa att användarna till fullo förstod förändringen. Vår bedömning är att skiftet gick bra, missförstånd och feltolkningar har minimerats.

I februari uppnådde SCB målet att bli certifierade enligt ISO 20252, en internationell standard för marknads-, opinions och samhällsundersökningar. Certifieringen bedöms bidra till att stärka förtroendet för SCB:s statistik. Kraven i ISO 20252 sammanfaller till stor del med *Riktlinjer för europeisk statistik*. Under hösten genomförde Eurostat en så kallad Peer Review, där SCB och det svenska statistiksystemet granskades mot dessa riktlinjer. Granskningen fick för svensk del ett tillfredsställande utfall och visar att riktlinjerna efterlevs i hög utsträckning.

SCB har under 2014 producerat statistik enligt den arbetsplan som redovisats till regeringen. Punktligheten i publiceringarna har varit fortsatt hög och inga korrigeringar av publicerad statistik som bedöms som allvarliga har gjorts. Under 2014 inföll val till såväl Europaparlamentet som riksdagen. Detta riktade fokus på statistik i alla former, inte minst resultaten från de valundersökningar som genomförts i samband med de respektive valtillfällena men också på statistikresultat i ett brett perspektiv och då som återkommande underlag för den debatt som förs inför ett val.

Det alltjämt höga bortfallet i våra undersökningar fortsätter att oroa och påverka statistikproduktionen. SCB har dock unika möjligheter att hantera bortfallet genom till-

gång till registerdata som t.ex. kan användas för kalibrering. Trots att bortfallet ökar är SCB:s statistik fortfarande tillförlitlig. Möjligheterna att bryta ner data med bibehållen kvalitet på finare nivåer än de som publiceras begränsas emellertid. Under 2014 har ett par viktiga åtgärder vidtagits för att försöka vända trenden. I Arbetskraftsundersökningarna har en mindre del av insamlingen av data lagts ut på en extern leverantör och i Partisynpatiuundersökningen har ett försök med att kombinera olika insamlingsätt testats med lovande resultat. Båda försöken ger erfarenheter som kan omsättas i ny kunskap och nya sätt att samla in data.

SCB:s verksamhet regleras i hög utsträckning av EU-förordningar och påverkas därmed av den utveckling det europeiska statistiksystemet styrs mot. I det europeiska statistiksamarbetet har SCB under de senaste åren tagit en allt mer aktiv roll, bland annat genom att jag är ordförande i Partnership Group. SCB deltar också i de diskussioner som pågår kring utvecklingen av de ekonomiskstatistiska och socialstatistiska systemen. SCB:s engagemang i det europeiska samarbetet är stort och jag uppfattar att de synpunkter SCB för fram påverkar de ställningstaganden som slutligen görs.

SCB har år 2014 använt mindre anslagsmedel än tilldelat, vilket innebär ett anslagssparande om 16,8 mnkr som kommer att behöva nyttjas kommande år för intermittent verksamhet samt för ökade avskrivningskostnader till följd av tidigare års aktiveringar av kostnader för egenutvecklade system.

Stockholm i februari 2015

Stefan Lundgren
Generaldirektör

"I februari uppnådde
SCB målet att bli
certifierade enligt
ISO 20252."

Inledning

SCB:S UPPGIFT

Enligt instruktionen ansvarar SCB för officiell statistik och för annan statlig statistik och har till uppgift att:

- Utveckla, framställa och sprida statlig statistik
- Samordna överlämnandet av statistiska uppgifter till internationella organisationer
- Samordna det statliga statistiksystemet

Därutöver får tjänsteexport som är förenlig med myndighetens uppgifter och verksamhetsområde bedrivas. Myndigheten ska i mån av resurser utföra uppdrag inom sitt verksamhetsområde åt andra myndigheter och får även åta sig sådana uppdrag från andra uppdragsgivare.

Enligt regleringsbrevet är det övergripande målet med verksamheten att producera statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna.

Resultatredovisningen är indelad i tre verksamhetsområden: *Utveckla, framställa och sprida*

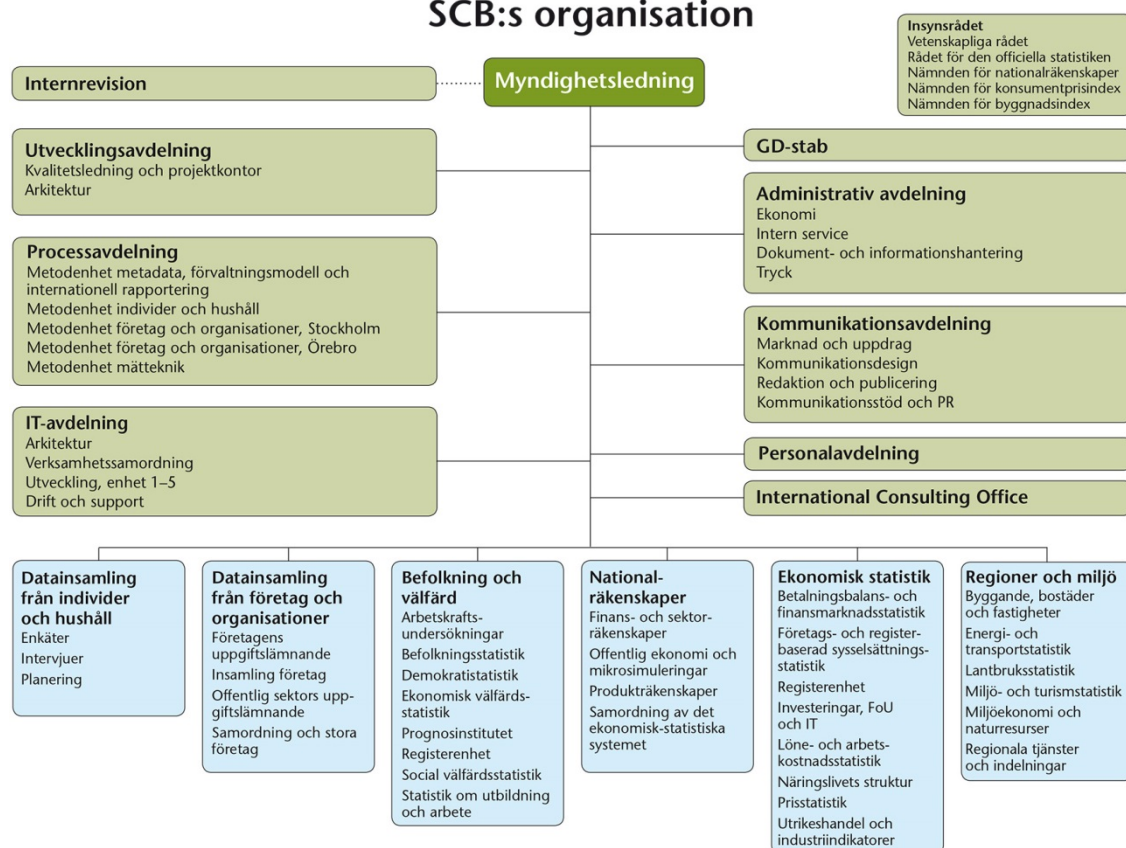
statistik, Samordning och internationellt statistiskt samarbete samt Tjänsteexport. För respektive område redovisas verksamhetens prestationer i förhållande till mål och uppgifter enligt instruktion och regleringsbrev. En beskrivning av hur SCB definierat sina prestationer återfinns i avsnittet *Upplysningar om resultatredovisningen*. Väsentliga insatser som görs för att myndigheten ska kunna vidmakthålla och utveckla verksamheten lyfts också fram.

Organisation

Vid SCB finns 14 avdelningar som var och en har ett avgränsat ansvarsområde. Myndighetens arbetsordning reglerar fördelningen av ansvar och uppgifter.

Verksamheten är organiserad i två insamlingsavdelningar, fyra ämnesavdelningar, en kommunikationsavdelning, en processavdelning, en IT-avdelning och en utvecklingsavdelning. Vidare finns en avdelning för internationell konsultverksamhet, en personal- och en administrativ avdelning samt en stab till stöd för myndighetens ledning.

SCB:s organisation

Upplysningar om resultatredovisningen

RESULTATREDOVISNING

I resultatredovisningen görs en återrapportering av den genomförda verksamheten utifrån uppdraget i myndighetens instruktion och uppgifter enligt regleringsbrevet. Mer omfattande specifika regeringsuppdrag redovisas också. I de olika delarna återges utvalda prestationer. Kostnader redovisas efter prestationsområde/verksamhetsområde.

Prestationer

Prestationsområdena sammanfaller med verksamhetsområdena enligt SCB:s instruktion. SCB har definierat prestationer för respektive område. Prestationerna har definierats utifrån det som lämnar myndigheten till användare och kunder. Vidare finns det prestationer som avser att mäta kvaliteten i det som lämnar myndigheten, t.ex. punktlighet i publicering. Även användningen av det som tillgängliggörs av myndigheten, exempelvis antalet uttag från de statistiska databaserna, definieras som en prestation eftersom volymen på hur statistiken används över tid kan spegla utfallet av det sammantagna arbetet med att producera statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna. I avsnittet *Anslagsfinansierad verksamhet* redovisas väsentliga resultat och framsteg kopplat till statistikens innehåll under områdena individbaserad statistik, ekonomisk statistik samt regioner och miljö.

Inom verksamhetsområdet *Samordning och internationellt statistiskt samarbete* har prestationerna definierats utifrån antalet beslutade EU-rättsakter, som myndigheten bidragit till. Antalet EU-arbetsgrupper inom statistikområdet som myndigheten deltar i definieras också som en prestation. För dessa båda prestationer är det inte möjligt att redovisa kostnaderna då medverkan sker inom ramen för statistikproduktionen.

Tjänsteexporten utgör ett eget verksamhetsområde. De prestationer som identifierats är antal utlandsstationerade långtidskonsulter,

antal korttidsuppdrag samt antal mottagna studiebesök. Utöver den verksamhet som innefattas i prestationerna, finns projektkoordinatorer vid SCB som administrerar alla insatser.

Prestationsområde

Prestation

Utveckla, framställa och sprida statistik

Antal pressmeddelanden
Antal tabeller i SSD
Antalet uttag från tabellerna i SSD
Punktlighet i publiceringen
Andel undersökningar med fullständig dokumentation
Antal utförda uppdrag i avgiftsfinansierad verksamhet
Antal besök på webbplatsen
Antal presskonferenser
Antal besvarade förfrågningar (telefon, e-post)

Samordning och internationellt samarbete

Antal beslutade EU-rättsakter inom statistikområdet
Antal EU-arbetsgrupper inom statistikområdet med deltagande från SCB

Tjänsteexport

Antal utlandsstationerade långtidskonsulter
Antal korttidsuppdrag
Antal mottagna studiebesök

Statistiksammanställningar och förändringar av underlag från tidigare år

I redovisningen av tidsåtgången för uppgiftslämnandet har beräkningen för undersökningen Intrastat gjorts om. Den nya beräkningen baseras på ett nytt underlag där uppgiftslämnarna i enkäten själva skattar sin tid. Detta medför en väsentligt lägre uppgift jämfört med tidigare och påverkar jämförbarheten med statistik från tidigare år. I beräkningen av förändringen av tidsåtgången för uppgiftslämnandet jämfört med tidigare år har dock hänsyn till detta tagits och uppgiften för jämförelseåret har justerats ned.

Ett nytt nyckeltal över antalet anrop som görs till statistikdatabaserna i API-format redovisas från och med 2014. Nyckeltalet redovisar antalet anrop från och med april månad.

Kommentar rörande metoden för produktivetsberäkning

Den metod som har använts för att beräkna produktivetsutvecklingen inom anslagsverksamheten har tillämpats sedan 2001. För att beräkna produktivetsutvecklingen beräknas dels förändringen av produktionen, dels förändringen av produktionsinsatserna. Förändringen av produktionen i fasta priser beräknas som kostnaderna för den produktion som har tillkommit under året minskat med kostnaderna för den produktion som har upphört, ställt i relation till nivån på produktionen i utgångsåret. Produktionsinsatserna uppdelas i arbetsinsatser, lokaler och övriga insatser. Arbetsinsatserna mäts i antal arbetade timmar. Antalet arbetade timmar avser

samtliga arbetade timmar, som anställda vid SCB har utfört avseende anslagsfinansierad verksamhet, dvs. såväl direkt tid som andel av indirekt tid. För lokalerna uttrycks insatserna i kvadratmeter hyrd lokalyta. För övriga insatser uttrycks insatserna som övriga kostnader deflaterade med ett prisindex, som är en sammanvägning av konsumentprisindex och index för lönekostnad per timme i näringslivet med vikterna 0,5 och 0,5. Index för lönekostnad per timme baseras på nationalräkenskaperna och kan därför revideras och leda till att för tidigare år redovisade produktivitetstal ändras.

Arbetsproduktiviteten definieras som produktion per arbetstimme. Förändringen av arbetsproduktiviteten blir därmed lika med förändringen av produktionen minskad med förändringen av antalet arbetstimmar, båda uttryckta i procent.

Totalproduktivitets förändring definieras på motsvarande sätt som den procentuella förändringen av produktionen i fasta priser minskat med en vägd summa av förändringarna av de procentuella förändringarna av samtliga insatser. Insatserna uppdelas på arbete, lokaler och övriga insatser. Vikterna avser kostnadsandelar för respektive insats föregående år.

Totalproduktivitets förändring är ett bättre mått på produktivitets utveckling eftersom detta mått också tar hänsyn till förändringar i andra produktionsfaktorer än arbete. Det kan vara betydelsefullt när exempelvis omfattningen av köpta konsultinsatser ökar eller minskar.

Verksamhetens
övergripande resultat

Verksamhetens övergripande resultat

"Statistiska centralbyrån ansvarar för officiell statistik och för annan statlig statistik"

Förordning (2007:762) med instruktion för Statistiska centralbyrån

VERKSAMHETEN I SAMMANDRAG

Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet. Den anslagsfinansierade statistiken har producerats i enlighet med arbetsplanen.

Nationalräkenskaperna publicerade i september statistik beräknad enligt den nya standarden ENS2010. Därmed avslutades ett flerårigt omlägningsarbete som innebar att BNP reviderades med cirka fem procent. En omfattande informationsinsats genomfördes innan den nya statistiken publicerades.

Punktligheten i publiceringen uppgick till 98 procent, endast ett fåtal avvikelser kan noteras i förhållande till fastställd publiceringstidpunkt. Inga korrigeringar i publicerad statistik som bedömdes som allvarliga har gjorts under året och antalet interna felrapporter har minskat. Vid ett tillfälle spreds uppgifter i media från *Partisymptatiundersökningen (PSU)* innan den hade offentliggjorts.

Även om problemet med vikande svarsfrekvenser kvarstår har ett par viktiga steg tagits under året i det långsiktiga arbetet med att vända trenden. I PSU gjordes ett första test att kombinera telefonintervju och webbenkät som gav lovande resultat. Under året tecknades också avtal med en extern leverantör för insamling av data för en mindre del av *Arbetskraftsundersökningarna*.

Efter ett flerårigt förberedelsearbete slutfördes certifieringen av SCB:s statistikproduktion enligt ISO 20252. Efterlevnaden av *Riktlinjer för europeisk statistik* granskades där såväl SCB som det svenska systemet för officiell statistik stod i fokus. Revisorerna fann att SCB i hög utsträckning lever upp till riktlinjens

principer men lämnade också förslag på förbättringar.

Den statistiska informationen ska enligt regleringsbrevet göras mer tillgänglig och användbar samt underlätta förståelse och tolkning av statistiska resultat och samband. Under året har sidorna som innehåller statistikresultat på webbplatsen renodlats och strukturerats om. Dessa har också fått en ny design som fungerar bättre för till exempel smarta telefoner och läsplattor.

Analys av statistiska resultat har publicerats löpande i artiklar på webben och i SCB:s tidskrifter. Genomförda aktiviteter har ökat tillgängligheten och användbarheten av den statistiska informationen.

Åtta av de tio undersökningar som utvärderas med SCB:s modell för kvalitetsindikatorer visade en positiv utveckling, men förbättringstakten jämfört med tidigare år är lägre.

Kostnaderna för uppgiftslämnandet har under 2014 minskat med cirka 2,1 procent och minskningen återfinns i företag och organisationer samt kommuner och landsting.

Ökad volym i den avgiftsfinansierade verksamheten

Målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är att öka möjligheterna att utnyttja det statistiska materialet och den statistiska kompetensen för att tillgodose användarnas behov. Den avgiftsfinansierade verksamheten har genomförts i enlighet med kundernas beställningar och befintliga överenskommelser. Uppdragsvolymen har ökat jämfört med tidigare år och uppvisar ett överskott. Resultaten från kundundersökningarna är fortsatt goda och kundnöjdheten är 6,0 på sjugradig skala.

Uppdrag rörande officiell statistik ska prioriteras framför annan avgiftsfinansierad verksamhet. Uppdrag avseende officiell statistik utgjorde 25 procent av den totala upp-

dragsvolymen vilket är en liten minskning jämfört med föregående år.

Produktiviteten ökade med 2,1 procent

Produktiviteten ska öka med i genomsnitt 3 procent per år. Totalproduktiviteten ökade med 2,1 procent 2014. Under den senaste femårsperioden har den i genomsnitt uppgått till 1,8 procent per år. De kvalitetsförbättringar som har gjorts under senare år bl.a. inom den ekonomiska statistiken beaktas inte i produktivetsberäkningarna.

STÖDPROCESSER

SCB har infört elektroniska beställningar och därmed uppfyller myndigheten de krav som ställs av regeringen avseende e-handel. Det nya systemstödet inkluderar även fakturahantering.

SCB beslutade i början av året att avsluta samarbetet med leverantören av det system för dokument- och ärendehantering samt e-arkiv som avropades 2013. Anledningen var att det stod klart att det rådde oenighet kring företagets möjligheter att uppfylla de krav som ställts i avropet av dessa system. Parterna träffade under året en överens-

kommelse som innebar att avtalet upphörde i förtid. SCB har häfter arbetat vidare med förberedelser för anskaffning av ett nytt systemstöd, vilket har medfört en förskjutning i tidplanen för implementering och driftstart.

EKONOMISK ÖVERSIKT

SCB:s intäkter var totalt 1 053,5 mnkr för 2014 varav intäkter från anslag uppgick till 557,9 mnkr och intäkter från avgifter och andra intäkter än anslag till 495,6 mnkr. Exempel på andra intäkter än anslag är bidrag och finansiella intäkter.

Under 2014 har de totala intäkterna netto ökat med 11,8 mnkr (1,1 procent) jämfört med 2013. Intäkter från anslag ökade med 11,4 mnkr (2,1 procent). Sammantaget har avgifter och andra intäkter än anslag netto ökat med 0,3 mnkr (0,1 procent) jämfört med 2013. Därav ökning av intäkter från avgifter och andra ersättningar med 10,2 mnkr medan intäkter av bidrag och finansiella intäkter har minskat med 9,9 mnkr jämfört med 2013. Avgiftsintäkter och bidragsintäkter varierar mellan åren beroende på uppdrag av tillfällig karaktär.

Tabell 1: Intäkter och kostnader per område 2014, mnkr

	Utveckla, framställa och sprida statistik	Samordning och inter- nationellt statistiskt samarbete	Tjänste- export	Summa
Anslag	552,6	5,3		557,9
Avgifter och andra intäkter än anslag	443,0	0,3	52,3	495,6
Summa intäkter	995,6	5,6	52,3	1 053,5
Anslagsverksamhet	552,6	5,3		557,9
Avgiftsverksamhet	433,1	0,3	52,8	486,1
Summa kostnader	985,6	5,6	52,8	1 044,0
Kapitalförändring	10,0	0,0	-0,5	9,5

Jämförelser med tidigare år presenteras under respektive verksamhetsområde; Utveckla framställa och sprida statistik, Samordning och internationellt statistiskt samarbete samt Tjänsteexport.

Utveckla, framställa och sprida statistik är det största verksamhetsområdet med intäkter om 995,6 mnkr varav intäkter från anslag 552,6 mnkr och intäkter från avgifter och andra intäkter än anslag 443,0 mnkr. För områdena *Samordning och internationellt statistiskt samarbete* och *Tjänsteexport* redovisas intäkter om 5,6 mnkr respektive 52,3 mnkr. Årets kapitalförändring om 9,5 mnkr fördelas med 10,0 mnkr på området *Utveckla, framställa och sprida statistik* och med -0,5 mnkr på *Tjänsteexporten*.

De totala kostnaderna uppgick till 1 044,0 mnkr vilket jämfört med 2013 är en ökning med 4,2 mnkr.

I figur 1 redovisas kostnader fördelat på kostnadsslag. De totala personalkostnaderna, vilka utgör 72 procent av SCB:s totala kostnader, har ökat med 7,5 mnkr (1,0 procent) jämfört med 2013. Lönekostnad och arbetsgivaravgifter har ökat med 5,5 mnkr. Ökningen beror främst på den årliga lönerevisionen, men dämpas något av lägre antal årsarbetskrafter. Pensionspremier m.m. har minskat med 4,9 mnkr pga. lägre avgift för avtalsförsäkringspremier år 2014 jämfört med 2013. Arbetet med att utveckla och förbättra funktionaliteten i de verktyg som används i statistikproduktionsprocessen har fortsatt under år 2014 vilket i vissa fall leder till aktiveringar av kostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar (investeringar). Aktiveringarna har minskat med 4,8 mnkr jämfört med 2013. Nivån på aktiveringarna beror på vilka projekt som genomförs under året. De aktiverade kostnaderna skrivs av under kommande år.

Lokalkostnaderna minskade med 3,0 mnkr jämfört med 2013, främst till följd av minskade

de lokalytor. SCB har ökat andelen platser i kontorslandskap jämfört med rum.

IT-kostnaderna har sammantaget netto minskat med 7,2 mnkr (-9,4 procent). Minskningen beror främst på lägre konsultkostnader med 10,5 mnkr bl.a. till följd av effekter av nya avtal. Aktiveringar av kostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar minskade IT-kostnaderna med 1,5 mnkr jämfört med 2013.

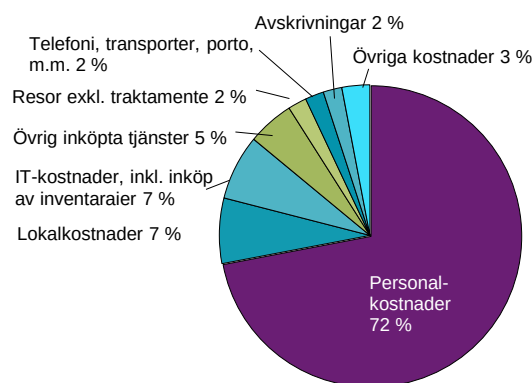
Resekostnaderna ökade med 1,0 mnkr främst pga. ökad verksamhet inom tjänsteexporten.

Telefoni-, transport- och portokostnader minskade netto sammantaget med 1,6 mnkr. Telefonikostnaderna minskade medan portokostnaderna ökade till följd av fler stora undersökningar med utskick av enkäter.

Avskrivningarna ökade med 3,1 mnkr framför allt till följd av nedskrivning av tidigare aktiverade kostnader samt pga. ökade aktiveringar under de senaste åren.

Övriga kostnader har ökat med 6,9 mnkr främst pga. att SCB numera hyr datautrustning m.m. istället för att äga den.

Figur 1: Kostnadsslag¹ 2014, procent

1) Beloppen återfinns i resultaträkningen i den Finansiella redovisningen.

Tabell 2: Uppdragsverksamhetens intäkter, kostnader och resultat, mnkr

	2012	2013	2014
Officiell statistik			
Tidigare års över-/underskott ¹	-38,2	-42,4	-43,5
Intäkter ²	118,4	121,9	122,3
Kostnader ²	122,5	123,0	125,0
Utfall	-4,1	-1,1	-2,8
Ackumulerat över-/underskott	-42,4	-43,5	-46,2
Övriga uppdrag			
Tidigare års över-/underskott ¹	57,8	66,7	71,4
Intäkter ²	313,8 ³	302,2 ³	311,4
Kostnader ²	304,9	297,5	298,7
Utfall	8,9 ³	4,7 ³	12,7
Ackumulerat över-/underskott	66,7 ³	71,4 ³	84,1
Tjänsteexport			
Tidigare års över-/underskott ¹	7,6	6,5	4,9
Intäkter ²	52,7 ³	49,3 ³	52,3
Kostnader ²	53,7	51,0	52,8
Utfall	-1,1 ³	-1,6 ³	-0,5
Ackumulerat över-/underskott	6,5 ³	4,9 ³	4,4
Totalt			
Intäkter ²	484,8	473,4	485,9
Kostnader ²	481,1	471,5	476,4
Resultat för avgiftsfinansierad verksamhet	3,7	1,9	9,5
Totalt ackumulerat över-/underskott	30,9	32,8	42,3

1) Underlag saknas för uppdelning av resultat t.o.m. år 2004 på Officiell statistik och Övriga uppdrag.
Hela det ackumulerade överskottet t.o.m. år 2004 för dessa delar har därför hänförs till Övriga uppdrag.

2) Inklusive uppdragsverksamhetens andel av gemensamma intäkter/kostnader.

3) Reviderad uppgift.

I tabellen ovan är intäkter av bidrag och finansiella intäkter fördelade mellan *Officiell statistik*, *Övriga uppdrag* och *Tjänsteexport*. Uppdragsverksamhetens intäkter har ökat med 12,5 mnkr jämfört med 2013. Resultatet för 2014 är ett överskott på ca 9,5 mnkr.

I resultatet ingår ett underskott för produktionen av *Officiell statistik* för andra statistikansvariga myndigheter med -2,8 mnkr. För *Övrig uppdragsverksamhet* redovisas ett överskott på 12,7 mnkr och för *Tjänsteexport* ett underskott på -0,5 mnkr. Med årets resultat uppgår det ackumulerade överskottet till 42,3 mnkr (8,7 procent av uppdragsverksamhetens totala intäkter).

Insatserna för marknadsföring uppgick till 2,8 mnkr 2014, vilket är en minskning med 1,7 mnkr jämfört med 2013. Under 2014 har inga särskilda produktutvecklingsinsatser genomförts utöver de insatser som sker enligt avtal och i samarbete kund.

PRODUKTIVITETSUTVECKLING

"Produktiviteten ska öka med i genomsnitt minst 3 procent per år"
Regleringsbrev för budgetåret 2014

Produktivitets utveckling kan variera mellan enskilda år till följd av kalendereffekter och andra tillfälliga orsaker och följs därför upp bäst genom att beräkna utvecklingen under en längre period.

Under 5-årsperioden 2010–2014 har totalproduktiviteten ökat med i genomsnitt 1,8 procent per år och för 10-årsperioden 2005–2014 är motsvarande genomsnittliga ökning 3,0 procent per år. Arbetsproduktiviteten har under 5-årsperioden ökat med i genomsnitt 0,9 procent per år. Motsvarande ökning för 10-årsperioden är 2,6 procent. För 2014 beräknas totalproduktiviteten ha ökat med 2,1 procent och arbetsproduktiviteten

ökat med 1,5 procent. I totalproduktiviteten beaktas utöver förändringar i produktionsvolymen och arbetar timmar även förändringar i lokalyta och övriga insatser så som övriga driftskostnader, finansiella kostnader samt avskrivningar och nedskrivningar. För att ha konsistens med resultaträkningen, där kostnaderna är lägre till följd av aktivering av kostnader för immateriella anläggningstillgångar, har antalet arbetade timmar nedräknats i motsvarande grad.

Under 2014 har produktionsvolymen inom anslagsverksamheten ökat med 2,0 procent (11,3 mnkr). Volymförändringen har beräknats som kostnadsförändring netto av tillkommande och bortfallande produktion jämfört med den totala kostnaden inom anslagsverksamheten 2013. Produktionsvolymen ökade netto 2014 bl.a. beroende på ökade kostnader för valundersökningarna då både allmänna val och europaparlamentsval genomfördes under 2014. Däremot minskade kostnaderna för den intermittenta undersökningen om hushållens utgifter, gödselmedelsundersökningen samt för Census och fortsatt arbete med den löpande registerbaserade hushålls-, boende- och bostadsstatistiken.

Bland produktionsförändringarna för åren 2007–2011 har inräknats insatser avseende åtgärdsplanen för ekonomisk statistik, dvs. även de delar i denna som avser kvalitetsförbättringar. I övrigt har under åren kvalitetsförändringar inte inräknats i produktionsvolymberäkningarna. Den redovisade produktivitetens utvecklingen innehåller därmed inte förändringar med avseende på detta.

Antalet arbetade timmar har ökat med 0,5 procent till följd av ökningar i produktionsvolymen samt att nedräkning av antal timmar till följd av aktivering av kostnader för immateriella anläggningstillgångar är lägre jämfört med 2013.

Lokalytan har minskat till följd av fortsatta effektiviseringar av myndighetens lokallösningar.

Övriga insatser har netto minskat med 2,8 procent. Kostnaderna har ökat till följd av den ökade volymen i verksamheten och ökade avskrivningar och nedskrivningar medan IT-konsultkostnader har minskat. Under 2014 har de sammanvägda insatserna totalt minskat med 0,2 procent.

Tabell 3: Produktivitetens utveckling i anslagsverksamheten
Årliga förändringar i procent

	2010	2011	2012	2013	2014
Produktionsvolym	2,8	2,3	2,4	-2,4	2,0
Produktionsinsatser:					
Arbetade timmar	1,9	-0,6	5,4	-4,6	0,5
Lokaler	-7,4	2,9	-3,8	-4,3	-1,5
Övriga insatser	-15,7	22,5	2,6	-18,9 ¹	-2,8
Sammanvägt	-2,1	3,3	4,2	-7,2¹	-0,2
Produktivitet:					
Arbetsproduktivitet	0,9	2,9	-3,0	2,2	1,5
Totalproduktivitet	4,9	-1,0	-1,8	4,8	2,1

1) Reviderad uppgift.

Se vidare under Upplysningar om resultatredevisningen.

Välfärd

T 2014:1

för alla 2014

SCB

Statistics Sweden

Statistiska centralbyrån

SCB

Statistics Sweden

Statistiska centralbyrån

30 år!
1984-2014

På tal om
KVINNOR OCH MÄN
LATHUND OM JÄMSTÄLLDHET 2014

Foto: Lena Blåsjö Jansson

och Prognose. 2014
utbildningen | arbetsmarknaden
2035

Utveckla, framställa
och sprida statistik

statistik
året 2014

Utveckla, framställa och sprida statistik

Tabell 4: Intäkter och kostnader för området Utveckla, framställa och sprida statistik, mnkr

	2012	2013	2014
Anslag ¹	571,3	541,3	552,6
Avgifter och andra intäkter än anslag	450,3 ²	445,7 ²	443,0
Summa intäkter	1 021,6²	987,0²	995,6
Anslagsverksamhet ¹	571,3	541,3	552,6
Avgiftsverksamhet	445,5	442,2	433,1
Summa kostnader	1 016,9	983,4	985,6

1) Inklusive anslagsverksamhetens andel av prisdifferenser m.m.

2) Reviderade uppgifter.

ANSLAGSFINANSIERAD VERKSAMHET

"Målet för den anslagsfinansierade verksamheten är att producera officiell statistik av god kvalitet som är lättillgänglig för användarna."
Regleringsbrev för budgetåret 2014

Den anslagsfinansierade statistiken har producerats i enlighet med arbetsplanen.

Redovisade kostnader på anslagsprodukter efter ämnesområde uppgår till 572,1 mnkr vilket är en ökning jämfört med 2013 främst beroende på intermittenta undersökningar.

SCB har år 2014 använt mindre anslagsmedel än tilldelat vilket innebär att anslagssparandet har ökat. Anslagssparandet kommer att behöva nyttjas kommande år för intermittent verksamhet och för avskrivningskostnader från tidigare års aktiveringar.

Kostnadsökningen inom området *Arbetsmarknad* om 6,0 mnkr beror på ökade resursinsatser för *Arbetskraftsundersökningarna*. Minskningen inom området *Befolkning* är främst en följd av minskade kostnader för *Registerbaserad hushålls- och boende- och bostadsstatistik*. Ökningen inom området *Demokrati* beror främst på valundersökningarna som genomfördes under valåret 2014.

Kostnadsförändringarna inom områdena *Hushållens ekonomi* och *Utbildning och forskning*

beror främst på variationer i intermittenta undersökningar. Kostnadsökningen inom området *Näringsverksamhet* beror bl.a. på fortsatta insatser för *Företagsdatabasen* och *Samordning av den ekonomiska korttidsstatistiken*.

Kostnadsökningen inom området *Priser och konsumtion* är en följd av utvecklingsinsatser inom prisstatistiken. Minskningen mellan 2013 och 2014 inom området *Övrigt* beror bl.a. på att vissa gemensamma kvalitetssatsningar redovisade högre kostnader 2013 än 2014.

Tabell 5: Kostnader 2012–2014 efter ämnesområde, mnkr

Ämnesområde	2012	2013	2014
Arbetsmarknad	136,6	147,0	153,0
Befolkning	32,4 ³	26,3 ³	23,4
Boende, byggande och bebyggelse	17,7	17,4	17,5
Demokrati	6,7	6,3	16,9
Handel med varor och tjänster	25,2	24,8 ³	24,0
Hushållens ekonomi	35,1	29,6 ³	26,7
Levnadsförhållanden	31,0	33,5	31,3
Miljö	9,7 ³	11,0 ³	10,6
Nationalräkenskaper	65,6	58,6	59,4
Näringsverksamhet ¹	56,4	62,0	69,3
Offentlig ekonomi	9,8	9,5	9,4
Priser och konsumtion	50,2	45,9	49,0
Utbildning och forskning	35,9	27,7	32,6
Övrigt	64,1	55,3	48,9
Summa²	576,5	554,9	572,1

1) Inkluderar produkten IT-nätverk.

2) Kostnadsutfall på anslagsprodukter i internpriser exklusive anslagsverksamhetens andel av prisdifferenser m.m.

3) Fördelningen mellan områdena Befolkning, Handel med varor och tjänster, Hushållens ekonomi samt Miljö gällande år 2012 och 2013 har en annan indelning än i årsredovisningen för 2013.

Anpassningar av statistikens innehåll och omfattning till följd av utökade och förändrade krav från EU ska hanteras inom givna anslagsramar. För anpassningar, utveckling och viss försöksverksamhet erhöll SCB 7,6 mnkr i bidragsintäkter från EU under 2014.

Individbaserad statistik

För flera av undersökningarna på området har omfattningen av den statistik som publiceras utökats, t.ex. för *Arbetskraftsundersökningarna* (AKU) som nu även innehåller ett tabellpaket som avser situationen för unga som varken arbetar eller studerar (NEET-gruppen) liksom nya säsongrensade tabeller. För *Undersökningarna av levnadsförhållanden* (ULF/SILC) har publiceringen av internationella jämförelser kring levnadsförhållanden, där Sverige jämförs med EU-länderna samt Norge, Schweiz och Island, utökats under året. För utbildningsstatistiken har tillgängligheten förbättrats genom att fler tabeller publiceras i Excel-format. För hushållsstatistiken har också ytterligare nya tabeller tillkommit.

Kvaliteten i statistiken har fortsatt att påverkats av problemen att upprätthålla svarsnivåerna. Åtgärder för att vända den nedåtgående trenden har under året vidtagits bl.a. i *Partisynpatiuundersökningen* (PSU) och AKU.

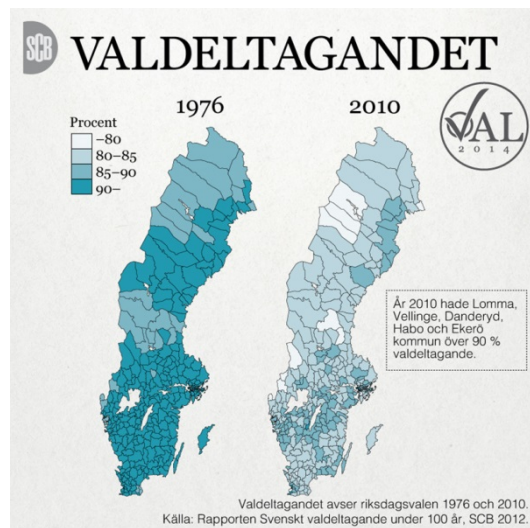
Försök med leverantör av data till AKU

Problemen med svarsnivåerna vid datainsamlingen i AKU har fortsatt även under 2014 och vid två tillfällen sköts publiceringen upp pga. att tiden för datainsamlingen förlängdes. Bortfallet i AKU har under senaste året ökat med ytterligare 5 procentenheter.

Under 2013 utreddes möjligheterna att använda en extern leverantör för en mindre del av datainsamlingen i AKU. Under 2014 har en upphandling genomförts och avtal har slutits med en leverantör. Försöket ska pågå under maximalt två år och datainsamlingen påbörjades av leverantören i januari 2015. Syftet med försöket är att hitta nya lösningar för att vända trenden med ett ökande bortfall. Genom att få en bild av en extern leverantörs kvalitet, kostnader och svarsfrekvens och jämföra dessa med SCB:s, kan eventuell ny kunskap om alternativa arbetssätt erhållas som kan användas för att förbättra de produktionsprocesser som tillämpas av SCB.

Supervalåret 2014

2014 var ett "supervalår" med val till såväl Europaparlamentet som riksdag, kommun och landsting, vilket också medfört en högre intensitet för valstatistiken vid SCB.

Exempel på infografik som publicerats på Facebook.

Produktionstiden för *Partisynpatiuundersökningen* (PSU) har snabbats upp genom att publiceringen av vilket parti man skulle rösta på om det vore val idag separerats från uppgiften om partisynpatier. Den första publiceringen kunde ske redan ett fåtal dagar efter avslutad datainsamling.

Svarsnivån för PSU sjönk till nytt bottenrekord i mätningarna i maj 2014 men ökade återigen något i november 2014 och hamnade då på i stort sett samma nivå som november 2013. För att långsiktigt vända den nedåtgående svarsnivåtrenden genomfördes under hösten ett test där urvalspersonerna erbjöds att svara via frågeformulär på webben som ett komplement till traditionell telefonintervju, s.k. "mixed-mode". Försöket, som gav positivt utfall, redovisas mer detaljerat i avsnittet *Kvalitet i processer och statistikundersökningar*.

Valundersökningar genomfördes i samband med valen till Europaparlamentet (EUP) och Sveriges riksdag. Vid valet till EUP testades en alternativ insamlingsmetod. I stället för att som tidigare genomföra en besöksintervju samlades uppgifter in via pappersenkät/webbenkät. Resultaten av den alternativa metoden kommer att utvärderas

för att om möjligt införa samma metod även för valundersökningen vid val till riksdagen.

Förändringar i statistik om hushållens ekonomi

Under 2014 har förberedelser pågått med att utveckla en registerbaserad inkomstfördelningsstatistik för att ersätta en del av undersökningen *Hushållens ekonomi* (HEK) som kommer att läggas ned. Det allt högre bortfallet i HEK har med tiden försämrat statistikens kvalitet. Den nya registerbaserade statistiken kommer att publiceras i februari 2015 och i samband med detta sker också publicering av den sista urvalsbaserade statistiken om hushållens ekonomi. Utvecklingen av en ny boendeutgiftsundersökning påbörjades 2014 då nödvändiga uppgifter inte återfinns i befintliga administrativa register. Arbetet kommer att avslutas under 2015 och insamling till den nya undersökningen sker under våren 2016. Den registerbaserade inkomststatistiken och boendeutgiftsundersökningen tillsammans med undersökningen *Hushållens boende*, som genomfördes för första gången under 2013, utgör komponenterna i den nya statistiken över hushållens ekonomi.

Parallellt med omläggningen av HEK har en omfattande förändring av undersökningen *Hushållens utgifter* (HUT) initierats. Det handlar främst om förenklingar i uppgiftslämnandet som förhoppningsvis ska höja svarsnivåerna i undersökningen.

Hushållsstatistik och census

I mars 2014 offentliggjordes hushållsstatistik som avsåg 2013-12-31. Eftersom Sverige inte publicerar några nationella resultat från Census 2011 har ett hushållsregister avseende 2011-12-31, enligt de definitioner som används i den löpande hushållsstatistiken, också tagits fram och statistiken publicerades i december.

I december 2014 offentliggjordes också den andra årgången av statistik om hushållens boende.

Kunskap och lärande

Under 2014 har en nationell rapport om OECD:s undersökning *Programme for the*

International Assessment of Adult Competencies (PIAAC) utarbetats och rapporten publiceras i januari 2015.

Ekonomisk statistik

Under året har SCB börjat publicera *Industriproduktionsindex* och *Tjänsteproduktionsindex* samma dag för att ge användarna en bredare bild av utvecklingen inom svensk produktion.

Måttet *Konsumentprisindex med konstant skatt* (KPI-KS), lanserades planenligt vid januaripubliceringen av KPI. I samband med publiceringen släpptes också en tidsserie tillbaka till 1980. Indexet var tänkt att ersätta *Nettoprisindex* men efterfrågan från användarna medförde att det senare kommer fortsätta att beräknas på uppdragsbasis fram till och med 2018.

Nyheter i Yrkesregistret

Den nya standarden för yrkesklassificering, SSYK 2012 har börjat implementeras under året. SSYK 2012 är en uppdatering av SSYK 96 och implementeringsarbetet sträcker sig fram till och med 2016. Vidare har en variabel för socioekonomisk klassificering införts i Yrkesregistret. Variabeln *Yrkesbaserad socioekonomisk gruppering* ersätter den tidigare SEI-koden, något som har efterfrågats av användarna.

Samordning av ekonomisk korttidsstatistik

Ett omfattande arbete för att samordna undersökningar inom den ekonomiska korttidsstatistiken har pågått under året. Samordningen har inbegripit en översyn av variabler, hur statistiken produceras och när den publiceras. En stor förändring på sikt är att nettoomsättning kommer att kunna redovisas för både industrin och tjänstesektorn. Ett gemensamt produktionssystem för beräkning och analys har utvecklats och kommer tas i bruk under våren 2015.

Nytt indatasystem för Företagsdatabasen

Ett nytt indatasystem för Företagsdatabasen har byggts upp för att bland annat hantera önskemål om förändrade definitioner av olika variabler där ett nationellt företagsregister enligt den senaste EU-förordningen ska innehålla företagsgrupp med tillhörande

variabler som statistiskt objekt. Delar av det nya systemet kommer att implementeras i början av 2015.

Förändrade nationalräkenskaper till följd av nya EU-krav

Det fleråriga arbetet med att implementera det nya europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS2010) avslutades i september då statistik enligt den nya standarden publicerades för första gången. I samband med omläggningen gjordes också en genomgripande översyn av metoder och datakällor.

Journalister och andra viktiga användare informerades på flera sätt om omläggningen, som innebar en revidering av BNP. Informationsseminarier och andra aktiviteter genomfördes bl.a. i samverkan med Konjunkturinstitutet. En särskild webbplats, där all information inför omläggningen till ENS2010 fanns samlad, bidrog till att öka förståelsen av de förändringar som infördes. Dessutom publicerade kundtidningen *Källa:SCB* och tidskriften *Sveriges ekonomi - statistiskt perspektiv* information om omläggningen. Bedömningen är att övergången fungerade väl och publiceringen av BNP enligt den nya standarden avlöpte utan att några kända missförstånd uppstod i media eller bland användare.

Nationalräkenskaperna har under året arbetat med EU:s krav på integrerade källor för icke finansiella och finansiella räkenskaper till rapporteringen av *Excessive Deficit Procedure (EDP)*. Anpassningen av nationalräkenskaperna till ENS2010 slår också igenom i EDP. I samband med övergången till ENS2010 och översyn av EU-förordningen för EDP fördes det fram förslag på utvidgad och uppsnabbad rapportering av data. Förslaget om uppsnabbning genomfördes inte då medlemsländerna var starkt emot förslaget. Antalet variabler utökas dock något under perioden 2014–2016, men det är inga genomgripande förändringar.

Under året publicerades produkten *Den offentliga förvaltningens budgetuppgifter och tillägg till EU:s konvergenskriterier* för första gången. Undersökningen bygger på de krav

som ställs i rådets direktiv 2011/85/EU med krav på medlemstaternas budgetramverk. Vidare har månadsutfall för staten och sociala trygghetsfonder samt kvartalsutfall för kommunal förvaltning publicerats löpande under året. Även uppgifter om offentliga förvaltningens garantier, offentlig/privat samverkan och nödlidande lån har redovisats. I december publicerades den offentliga förvaltningens ägandeandelar i bolag i relation till BNP samt offentliga bolags skulder i relation till BNP, i enlighet med direktivet.

Åtgärder för förbättrad kvalitet i snabberäkningen av BNP

Under 2014 har kvaliteten i snabberäkningen av BNP förbättrats genom en översyn av befintliga beräkningsmodeller och genom att ny information från *Utrikeshandeln med tjänster* om bland annat resevalutan har kunnat samlas in och användas för första gången.

Regioner och miljö

Förbättrad markanvändningsstatistik

Under 2014 har utvecklingen av markanvändningsstatistiken fortsatt och kvaliteten har förbättrats med hjälp av geografisk information från Lantmäteriet. Statistiken har bland annat publicerats som statistiknyheter och i form av artiklar på SCB:s webbplats och i tidningen *Välfärd*.

Exempel på infografik som publicerats på Facebook.

Särskilt stor uppmärksamhet väckte ny statistik om *Öar i Sverige* och en artikel om *Kvinnliga och manliga gatunamn*.

Regionala indelningar

SCB ansvarar för kodsättningen av en ny distriktsindelning som ska ersätta församlingskoden i den svenska folkbokföringsdatabasen 1 januari 2016. Ett förslag till kodsättning av distrikten har presenterats för berörda myndigheter och intresseorganisationer.

Ett webbgränssnitt där användarna själva ska kunna hämta de olika regionala indelningarna för åren 1952 och framåt driftsattes i januari 2015.

Uppdrag i regleringsbrevet

I enlighet med regleringsbrevet har SCB gjort mikrodata tillgängliga för Regeringskansliet. SCB har också levererat nationalräkenskapsdata på den överenskomna detaljnivå som är anpassad till Finansdepartementets behov.

Statistik om det civila samhället

Statistik om det civila samhället publicerades för tredje gången i december. Statistiken har i första hand fokus på de ideella organisationernas ekonomiska förhållanden och avser år 2011–2012. Statistiken har förbättrats genom att det nu är möjligt att redovisa stiftelser efter deras huvudsakliga verksamhet. Vidare redovisas nu också uppgifter om produktion, förbrukning och förädlingsvärde. Förbättringsarbetet avseende rampopulationen har fortsatt under 2014 och i publikationen tydliggörs vilka organisationer som ingår i statistiken.

Kommunstatistik

I publikationen *Finansiärer och utförare inom skola, vård och omsorg* som publicerades den 2 oktober 2014 redovisade SCB uppdraget avseende utökad kommunstatistik. Redovisningen har utökats med fler nyckeltal och spridningsmått. SCB kommer att fortsätta att utveckla publikationen under 2015.

Offentliga sektorns kapitalstock

Uppdraget, att utreda om kvaliteten på statistiken i nationalräkenskaperna avseende den offentliga sektorns kapitalstock kan förbättras, redovisades den 30 december.

Levnadsvillkor för personer med funktionsnedsättning

SCB fick i uppdrag att föreslå utveckling av data om levnadsvillkoren för personer med funktionsnedsättning. Förutsättningarna för att genomföra uppdraget i ursprunglig form fanns dock inte eftersom de ULF-data som skulle användas inte kunde användas pga. tidsseriebrott genom ändringar i definitionerna. Skrivelse om detta skickades till departementet den 22 oktober 2014.

Särskilda regeringsuppdrag som slutförts

Utöver de uppdrag som preciserats i regleringsbrevet har SCB också fått och utfört ytterligare regeringsuppdrag. Nedan redovisas exempel på uppdrag som slutförts under 2014.

Tidsanvändningsstudie

SCB avrapporterade uppdraget Framtida undersökningar avseende tidsanvändningen i december 2014. I rapporten redovisas överväganden om den s.k. lättundersökningen och SCB drar slutsatsen att en sådan ger data av tillräckligt god kvalitet för att beskriva tidsanvändningen bland kvinnor och män.

Övertagande av uppdrag från Riksbanken

På uppdrag av regeringen förbereder SCB övertagandet av Riksbankens ansvar för nationell koordinering avseende SDDS, en internationell datastandard för den ekonomiska och finansiella statistiken, från den 1 januari 2015. För att hantera detta ansvar pågår arbete med att utveckla en IT-lösning och framtagande av en kommunikationsplan.

Andra regeringsuppdrag som slutredovisats under året är:

- Redovisa registerdata om integration på nationell, regional och lokal nivå
- Undersökning av visstidsanställningar
- Redovisa den senast tillgängliga statistiken över Sveriges BNI för 2011, 2012 och 2013

- I samverkan med Migrationsverket genomföra en kartläggande studie över statistik på migrationsområdet
- Rapport avseende PIAAC-projektets genomförande
- Genomföra utvecklingsarbete inför eventuell uppföljning av etableringsprocessen bland ungdomar som inte påbörjat eller avbrutit gymnasieutbildning
- Redovisa helårsekvivalenter per kommun
- Delrapport, utveckling av indikatorer för innovation
- Utvidgning av uppdrag att genomföra undersökningarna om it-användning i företag och bland individer
- Uppdrag avseende statistik om regional tillväxt och utveckling
- Uppdrag att följa upp mål för förenklingsarbetet på centrala myndigheter

Statistikens tillgänglighet

"Den statistiska informationen ska göras mer tillgänglig och användbar samt underlätta förståelse och tolkning av statistiska resultat och samband."
 "Myndigheten ska redovisa vidtagna åtgärder för att öka tillgänglighet till och användbarhet av statistiken samt för att öka förståelsen av statistiska resultat och samband."

Regleringsbrev för budgetåret 2014

SCB:s webbplats är den viktigaste kanalen för att kommunicera statistik och 2014 uppmättes 7,7 miljoner besök, vilket motsvarar en ökning med cirka 13 procent jämfört med 2013.

SCB:s centrala statistikservice besvarade närmare 14 400 förfrågningar om statistik per telefon och 5 700 förfrågningar per e-post. De vanligaste frågorna gällde befolknings- och arbetsmarknadsstatistik.

Under 2014 publicerades 368 pressmeddelanden varav 314 avsåg statistik där SCB var statistikansvarig myndighet. Medierna bjöds in till presskonferenser vid fem tillfällen under året.

Tabell 6: Prestationer och nyckeltal, spridning

	2012	2013	2014
Webbplatsen – antal besök, tusental	5 430	6 806	7 699
Pressmeddelanden	356	364	368
Presskonferenser	5	6	5
Statistikdatabasen – antal uttag, tusental	1 111	1 164 ¹	1 235
– antal tabeller	3 016	3 194	3 390
Antal API-anrop, tusental ²	–	–	2 902
Statistikservice ³ – telefonförfrågningar	16 800	14 500	14 400
– e-post	7 400	6 500	5 700

1) Uppräknat värde för 2013 pga. problem med registrering av antalet uttag.

2) Uttagsformatet API (Application Programming Interface) är en ny tjänst. Uppgiften avser april–december 2014.

3) Avrundat till hundratal.

Medieåret

Medieåret 2014 präglades av de två valdagar och den parlamentariska situation som följde på riksdagsvalet. Allt detta gav ett ökat intresse för SCB:s statistik i allmänhet och för *Partisynpatiuundersökningen* i synnerhet.

Under Almedalsveckan behandlade SCB flera av de frågor som stod i fokus under valet på sina seminarier, vilket genererade många artiklar. Det gällde bland annat kostnader för skolan och arbetsmarknaden för de unga såväl som de utrikes födda. Vidare gavs perspektiv på frågan om hur arbetslösheten kan ligga kvar på en hög nivå samtidigt som sysselsättningen ökar. Jämställdheten utgjorde en annan valfråga, vilket säkert bidrog till att SCB:s lathund, *På tal om kvinnor och män*, fick mycket stor uppmärksamhet när den presenterades i Almedalen.

Fler tabeller i statistikdatabasen

Det totala antalet tabeller i Statistikdatabasen (SSD) uppgick vid utgången av 2014 till 3 390, varav 2 963 avsåg SCB:s statistikansvar. Totalt ökade antalet tabeller med 6 procent jämfört med 2013. 45 procent av tabellerna fanns tillgängliga på engelska.

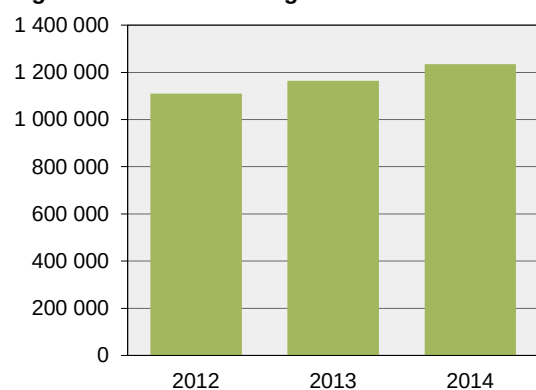
Tabell 7: Prestationer i form av antal pressmeddelanden, uttag ur Statistikdatabasen samt tabeller i Statistikdatabasen 2012–2014 efter ämnesområde

Ämnesområde	Pressmeddelanden			Antal uttag			Antal tabeller		
	2012	2013	2014	2012	2013 ¹	2014	2012	2013	2014
Arbetsmarknad	45	44	45	129 852	132 400	145 203	508	505	519
Befolkning	14	12	12	261 730	255 700	324 255	129	150	170
Boende, byggande och bebyggelse	29	25	26	54 730	57 600	63 801	209	211	224
Demokrati	6	5	8	14 207	17 800	27 216	340	329	330
Handel med varor och tjänster	57	62	69	112 117	94 600	85 051	58	59	64
Hushållens ekonomi	6	8	7	32 939	38 600	44 620	82	87	90
Levnadsförhållanden	15	11	12	21 560	24 000	24 583	240	342	362
Miljö	11	9	12	9 560	8 900	8 601	91	98	116
Nationalräkenskaper	19	14	13	25 093	82 700 ²	95 250	105	106	148
Näringsverksamhet	42	53	53	40 034	28 100	37 882	221	235	254
Offentlig ekonomi	8	6	8	38 888	49 700	33 644	50	50	52
Priser och konsumtion	29	32	31	118 072	157 300	120 962	82	83	91
Utbildning och forskning	17	15	18	24 021	18 000	22 178	464	476	483
Övrigt	2	2		23 177	13 400	13 752	60	60	60
Summa	300	298	314	905 980	978 800	1 046 998	2 639	2 791	2 963
– därutöver på uppdrag av andra SAM	56	66	54	204 526	185 700	188 214	377	403	427

1) Uppräknat värde för 2013 pga. problem med registrering av antalet uttag. Avrundning har gjorts till hundratal.

2) Värdet innehåller en avvikande månadsobservation som troligen innefattar ett större antal uttag från en robot.

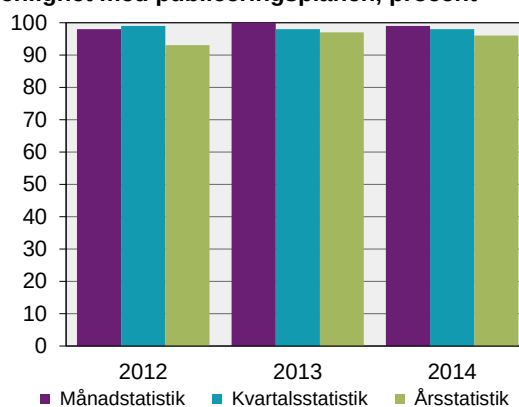
Antalet uttag från SSD ökade med 6 procent under 2014. Totalt gjordes drygt 1 235 200 uttag. Närmare 1 047 000 uttag avsåg tabeller för den statistik som SCB har statistikansvar för. Områdena *Befolkning* och *Arbetsmarknad* var de populäraste sett till antalet uttag

Figur 2: Totalt antal uttag ur statistikdatabasen

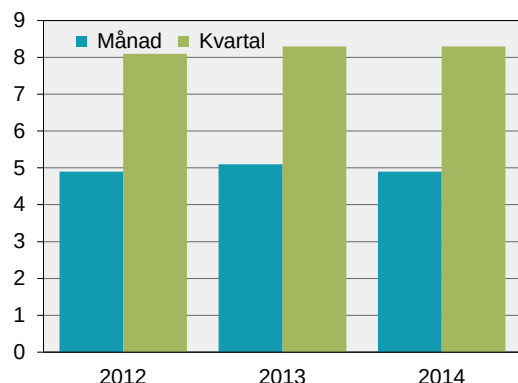
Punktligheten fortsatt hög

SCB har som mål att all statistik ska publiceras vid den tidpunkt som fastställts i den årliga publiceringsplanen. Överensstämmelsen mellan utlovad och faktisk publiceringstidpunkt för den av SCB publicerade officiella

statistiken var fortsatt hög, 98 procent, under 2014. För månadspubliceringarna var punktligheten 99 procent, kvartalspubliceringarna 98 procent och årspubliceringarna 96 procent.

Figur 3: Punktlighet, andel publiceringar i enlighet med publiceringsplanen, procent

Framställningstiden mäter den genomsnittliga tiden mellan referensperiodens slut och publicering. Framställningstiden för månadsstatistik var i genomsnitt 4,9 veckor och för kvartalsstatistik 8,3 veckor. Framställningstiden varierar marginellt mellan åren.

Figur 4: Framställningstid för månads- och kvartalsstatistik, antal veckor**Insatser för ökad tillgänglighet**

I flera användarundersökningar har det framkommit att det finns ett stort behov av att förbättra tillgängligheten till statistikresultaten och att användaren snabbare och enklare ska kunna nå statistikresultat på scb.se. Med målet att göra det enklare för användaren att ta fram och välja statistikresultat oavsett kunskapsnivå har webbplatsen utvecklats genom att renodla de sidor som presenterar statistikresultaten och sortera informationen på ett sätt som bättre framhäver resultaten. För att i högre grad än tidigare vara användbar på olika sorters datorer, läsplattor och smarta telefoner har designen på webbplatsen utvecklats.

NYA INSATSER FÖR ATT FÖRBÄTTRA TILLGÄNGLIGHETEN:

- Fliken Hitta statistik på scb.se utvecklad
- Hack for Sweden

Fortsatta redan påbörjade satsningar för tillgängligheten:

- Klarspråk på webben
- Vidareutveckling av webbordlistan med statistiska termer
- Digitalisering av äldre tryckt material
- Maskinläsbara historiska tabeller
- Twitter och Facebook
- Almedalsveckan
- Seminarier, konferenser och mässor
- Studiebesök
- Broschyrer
- Webbartiklar
- Tidskrifter

SCB medverkade i ett samarrangemang av ett s.k. hackaton som genomfördes under två

dagar i mars 2014 med namnet *Hack for Sweden*. Tretton myndigheter och organisationer genomförde tävlingen för IT-utvecklare och datajournalister i att utveckla webbtjänster och appar utifrån myndigheternas öppna data. SCB var projektledare och höll dessutom i den omfattande kommunikationen inför, under och efter tävlingshelgen. *Hack for Sweden* hade närmare 75 deltagare och genererade många intressanta tävlingsbidrag samt omnämndes i både tidningar, tv och radio samt i sociala medier. Flera av lagen som tävlade använde sig av SCB:s statistikdatabas genom det API som finns tillgängliga för alla användare.

Under året har SCB fortsatt att införa klarspråk för att göra statistiken mer begriplig och tillgänglig för användarna, bland annat genom att vidareutveckla webbordlistan som kom till under 2013. Syftet med ordlistan är att ge stöd till användarna i form av förklaringar av statistiska termer direkt där de förekommer på SCB:s webbplats.

Tillgången till historisk statistik ökar

Arbetet med att digitalisera äldre tryckta publikationer och lägga ut dessa på webbplatsen har bedrivits under flera år. All viktigare officiell statistik från 1800-talet är digitaliserad och digitaliseringen av 1900-talets officiella statistik pågår. Totalt lades ytterligare knappt 100 digitala publikationer ut under året, bland annat alla publikationer i serien *På tal om kvinnor och män*.

Riksbankens jubileumsfond beviljade i oktober en ansökan om finansiering av OCR-tolkning av tabelldata. Målet är att tabelldata i de digitaliserade publikationerna ska kunna extraheras och användas i databaser och kalkylblad och arbetet påbörjas 2015.

SCB i sociala medier

I syfte att nå fler målgrupper, stärka varumärket och öka kännedomen om myndigheten är SCB aktiv på Facebook och Twitter. Här besvarar SCB frågor, publicerar information om ny statistik och nyheter om myndighetens aktiviteter. På Facebook presenteras även infografik som är ett sätt att presentera

aktuell statistik på ett lättillgängligt sätt. Engagemanget var stort under Almedalsveckan, både från SCB:s och användarnas sida. Även publiceringarna av *Partisymptiundersökningen* ledde till stor spridning på Twitter.

Fördjupad analys

SCB framställer ett antal publikationer där artiklar och fördjupade analyser presenteras. Tidskriften *Välfärd* (fyra nummer) är inriktad bland annat mot levnadsförhållanden och arbetsliv. Antalet prenumeranter har stigit sedan prenumerationsavgiften togs bort och är nu uppe i cirka 1 300 plus ytterligare cirka 350 som har en elektronisk prenumeration. I publikationen *Sveriges ekonomi – statistiskt perspektiv* (fyra nummer) ges en förklarande analys av konjunkturläget i ekonomin. Publikationen *SCB-indikatorer* är en månadstidskrift där den ekonomiska korttidsstatistiken presenteras och kommenteras. Tidskriften *Fokus på näringsliv och arbetsmarknad* (ett nummer) redovisar artiklar med fördjupade analyser om näringsliv och arbetsmarknad. Tidskriften *JOS, Journal of Official Statistics*, (fyra nummer) är en internationell vetenskaplig tidskrift som bland annat innehåller forskningsresultat om surveymetodik, kvalitet och tillämpningar och finns fritt tillgänglig på webben.

SCB publicerar också artiklar på webbplatsen som beskriver statistiska fakta på ett överskådligt och lättillgängligt sätt. Artiklarna hjälper användarna att tolka statistiken och leder dem vidare till databaser och publikationer. Under året har 81 artiklar publicerats, varav 34 artiklar skrevs exklusivt för webbformatet. Webbartiklarna, som finns på scb.se, hade totalt över 450 000 besök. Bland de mest besökta fanns artiklar om befolkningsstatistik, invandring, utvandring och skilsmässor.

SCB i Almedalen

SCB deltar på olika seminarier, konferenser och mässor för att kommunicera och tillgängliggöra statistiken för olika användare. Under 2014 var den största satsningen Almedalsvec-

kan i Visby där SCB höll åtta seminarier på temat *Statistikens betydelse och nytta för samhället*. Seminarierna var välbesökta och genererade över 160 artiklar och radioinslag samt flera hundra twitter-/blogginlägg. I Almedalen fanns även SCB:s Statistikservice, generaldirektören och pressansvarig på plats för att svara på frågor. Två av dagarna hade extra fokus på uppgiftslämnande med representanter från insamlingsavdelningarna på plats. I samarbete med organisationen *Håll Sverige rent* genomfördes dagliga skräpmätningar inom Almedalsområdet. Dessa uppmärksammades i både press och TV.

Statistisk årsbok går i graven

I januari publicerades den hundraåriga årgången av *Statistisk årsbok*. Vid årsskiftet hade den laddats ner ca 4 500 gånger från webbplatsen. Detta var sista gången *Statistisk årsbok* gavs ut. Som ersättning för *Statistisk årsbok* kommer en mer modern presentationsform för statistiken i Sverige att tas fram.

Exempel på infografik som publicerats på Facebook.

Broschyren *Statistik för alla* presenterar statistik inom skilda områden på ett lättamt sätt. Den riktar sig i första hand till skolor men används även på Almedalen och olika mässor och konferenser. Under 2014 delades den ut i drygt 20 000 exemplar. Under 2014 har 17 studiebesök med totalt 334 besökare tagits emot. Drygt 60 procent av besökarna kom från olika gymnasier och universitet.

Incidenter i tillgänglighet och publicering

Vid tre tillfällen under året har det inträffat incidenter som haft negativ inverkan på statistikens tillgänglighet. Den allvarligaste inträffade den 27 maj då uppgifter om SCB:s partisympatiundersökning publicerades av en dagstidning på webb och twitter sju minuter innan SCB gjort statistiken offentlig. Till skillnad från den liknande incidenten 2013 var det inte statistikresultaten som var åtkomliga denna gång utan vissa grunduppgifter för beräkning av statistikresultat som fanns med i en dokumentation av undersökningen. Denna hade laddats upp i publiceringssystemet innan statistiken offentliggjorts och fanns åtkomlig för externa användare. Efter incidenten har nya rutiner för denna typ av dokumentation inrättats.

Den andra incidenten gällde Statistikdatabasen som under en period på 15 minuter inte var åtkomlig för externa användare.

Den tredje incidenten rörde tekniska problem med sökmotorn på SCB:s webbplats som medförde att användarna upplevde webbplatsen som trög under en period.

Under 2013 orsakade hög belastning återkommande tillgänglighetsproblem till webbplatsen vilket har föranlett flera åtgärder under 2014. En utredning tillsattes med uppdrag att se över och säkra publiceringen, både på kort och på lång sikt. Ett antal av utredningens förbättringsförslag genomfördes omgående under 2014, som t.ex. förbättrade uppföljnings- och avstämningsrutiner för att säkerhetsställa webbplatsens stabilitet. Detta bedöms ha förbättrat stabiliteten avsevärt, vilket också visat sig genom att det inte varit några problem under året. Några av utredningens förslag kvarstår till 2015.

Dokumentation gör statistiken mer tillgänglig

En förutsättning för att statistiken ska vara tillgänglig och användbar är en adekvat dokumentation. För all officiell statistik ska det finnas en aktuell *Beskrivning av statistiken* (BaS), vilken ska presenteras i anslutning till statistikresultaten på SCB:s webbplats. Doku-

mentation av statistikregistren i form av metadata (MetaPlus) och en detaljerad beskrivning över hur statistiken har framställts (SCBDOK) ska också finnas tillgängliga.

Vid utgången av 2014 fanns en aktuell och fullständig BaS för 97 procent av undersökningarna. Arbetet med att dokumentera de undersökningar som återstod vid årets slut pågår.

Tabell 8: Andel undersökningar med aktuell dokumentation, procent

	2012	2013	2014
BaS	98	96	97
MetaPlus	93	92	90
SCBDOK	93	94	94

För att säkra en långsiktig hållbar kompetens och kvalitet kring dokumentationsarbetet och för att få en stabilare verksamhet, bättre struktur, innehåll och helhetsgrepp centraliserades samordningen av dokumentationsarbetet fr.o.m. 1 jan 2014.

Kvalitet i processer och statistikundersökningar

SCB:s kvalitetsledningssystem säkerställer att verksamheten kontinuerligt mäts, följs upp, utvärderas och förbättras. Mycket av detta sker i de förvaltningsobjekt som finns för processer och enskilda eller grupper av undersökningar. SCB:s kvalitetsmanual för ISO 20252 ger en översiktlig beskrivning av hur kvalitetsledningssystemet tillämpas. Standarden ställer krav på kvalitetsledningssystemet, undersökningars olika delmoment, datainsamling, bearbetning av data samt rapportering av undersökningar.

SCB är kvalitetscertifierade

Sedan mars 2014 är SCB certifierat enligt den internationella standarden *ISO 20252:2012 för marknads-, opinions- och samhällsundersökningar*. Under sammanlagt fem dagar blev SCB granskade av externa revisorer utifrån de krav som ställs i standarden.

Att SCB är certifierad betyder att de statistiska undersökningar som SCB utför uppfyller ett stort antal kvalitetskrav. Det innebär att verksamhetens processer är dokumenterade och att kontroller genomförs för kritiska processer, t.ex. datainsamling, skanning,

kodning och överföring av data. Interna kvalitetsrevisioner säkerställer standardens efterlevnad och ger verksamheten underlag för förbättringsarbete.

Eurostat granskade SCB

Eurostat genomför under 2014 och 2015 en granskning (peer review) av statistiksystemen i EU:s medlemsländer som avser att kontrollera hur väl *Riktlinjer för europeisk statistik* (ESS Code of Practice) efterlevs. Riktlinjerna innehåller femton principer som syftar till att höja kvaliteten i och förbättra förtroendet för statistiken. Många av riktlinjernas krav överensstämmer med kraven i ISO 20252. Granskningen inleddes med att SCB besvarade en omfattande självvärderingsenkät. Med enkätsvaren bifogades också beskrivning av det nationella statistiksystemet inklusive lagstiftning, SCB:s arbetsplan, genomförda användarstudier och kvalitetsrapporter. Då europeisk statistik också framställs av andra myndigheter har tre andra myndigheter (Jordbruksverket, Trafikanalys och Energimyndigheten) deltagit i granskningen.

Under en vecka i oktober genomfördes revisionen. Ett team av utländska experter mötte, förutom SCB:s generaldirektör och ansvariga chefer inom SCB, också representanter från andra statistikansvariga myndigheter, användare av statistik samt representanter för uppgiftslämnare.

Revisionsgruppen har sammanfattat sina slutsatser i en rapport som publicerades på Eurostats webbplats i januari 2015. Revisionsgruppen konstaterar i rapporten att SCB är "highly compliant" med *Riktlinjer för europeisk statistik* och att det finns flera exempel på "good and innovative practices" på myndigheten. De lyfter särskilt fram Verksamhetsstödet på intranätet, arbetet med kvalitetsindikatorerna och samarbetet med den akademiska världen. Även de andra statistikansvariga myndigheterna som ingick i utvärderingen fick goda omdömen.

Revisionsgruppen anser dock att det saknas en överblick över hela statistiksystemet i Sverige. Detta gör att det kan vara svårt för

användare att veta vilken statistik som tas fram och var de kan hitta den. Ytterligare förbättringsområden som lyftes fram var användarkontakter på en övergripande nivå och tydligare transparens när det gäller prioriteringar inom hela statistiksystemet.

Felrapporter och korrigeringar

SCB har en etablerad rutin för att hantera fel och korrigeringar i den publicerade och levererade statistiken. På webbplatsen märker SCB upp alla korrigeringar till följd av upptäckta fel och användarna aviseras på olika sätt beroende på typ av korrigering.

Varje korrigering dokumenteras i en felrapport med en beskrivning av grundorsakerna till att felet uppstått och de åtgärder som vidtagits för att undvika att liknande fel uppstår igen. Samtliga felrapporter analyseras samlat för att identifiera riskreducerande åtgärder på myndighetsnivå. Myndighetens ledningsgrupp informeras regelbundet om antalet felrapporter och är mottagare av den årliga sammanställning och analys som görs och som ligger till grund för förslag till åtgärder.

Under 2014 lämnades 67 felrapporter, vilket är en minskning från närmast föregående år, i snitt lämnades 97 felrapporter per år under åren 2010–2013. Inget av de rapporterade felen har bedömts vara av den allvarligaste graden enligt den klassificering som görs. Analysen av felrapporterna visar att det, liksom tidigare år, finns vissa brister i tillämpningen av kontroller vid ändringar i produktionssystem och av framtagna statistikvärden. Särskilt vid personalomsättning och hög arbetsbelastning leder detta till en påtagligt förhöjd risk för fel. Det är angeläget att arbeta vidare med förbättrad tillämpning av kontrollrutiner för att minska riskerna för fel i statistiken. SCB kommer att vidta åtgärder för att stärka tillämpningen under 2015.

Kvalitetssatsningar 2010–2014

Under åren 2010–2014 har SCB sammanlagt erhållit 46 mnkr i särskilt anslag för satsningar inom kvalitetsområdet. Eftersom 2014 är det sista året med denna typ av budget-

förstärkning görs i det följande en redovisning hur dessa medel har använts under hela perioden.

Tabell 9: Fördelning av extra kvalitetsmedel

Område	mnkr
Individstatistik	17
Ekonomisk statistik	7
Nationalräkenskaper/EDP	13
IT och säkerhetsområdet	4
Totalt	41

I december 2010 erhöll SCB enligt en ändring av regleringsbrevet 5 mnkr i utökat anslag. Dessa medel förstärkte kvalitetsarbetet på SCB-nivå. Under åren 2011 till 2014 användes 41 mnkr som förstärkte kvalitetsarbetet på enligt tabellen ovan.

Utöver den erhållna förstärkningen har medel omprioriterats internt för att möjliggöra omfattande kvalitetsinsatser, som t.ex. de inom nationalräkenskaperna och ekonomisk statistik, med en högre ambition och ett högre tempo. Då kvalitetsarbete även ingår som en del i det dagliga förbättringsarbetet är en total kostnad för samtliga insatser inte möjlig att ta fram. Det som redovisas i tabellen ovan är därför särskilt riktade medel inom kvalitetsområdet.

Inom prisstatistiken har ett system för kvalitetssäkring och kvalitetskontroll byggts upp. Systemet omfattar all den information som behövs för att utföra samtliga arbetsmoment i framställningen av prisindex. Kvalitetssäkringssystemet och produktionssystemet Pi09, som bland annat påtagligt minskat inslaget av manuella moment och minskar risken för oavsiktliga förändringar i beräkningar, utgör nu den ordinarie produktionsmiljön för prisstatistiken. Det nya arbetssättet bedöms bidra till en mer kvalitets-säkrad produktion jämfört med utgångsläget för förändringsarbetet 2009.

Inom nationalräkenskaperna har ett kvalitetsledningssystem införts som stödjer produktionsprocessen. Systemet omfattar dokumentation av såväl beräkningar som arbetsrutinbeskrivningar. Stora resurser har lagts ned på att säkra och dokumentera alla Excel-dokument inom nationalräkenskaperna. Det

har bland annat inneburit en standardisering av Excel-dokumenterna och samtidigt har spårbarheten i beräkningsarbetet förbättrats väsentligt. Under 2014 har en kartläggning av indatakällor och dokumentation av indata genomförts. Resultatet av detta arbete utgör underlag för kravställandet på det nya IT-system som på sikt ska ersätta många av de nuvarande Excel-beräkningarna. Kvalitetsmedlen har också bidragit till omläggningen till ENS2010 och kvalitetshöjande arbete inom EDP.

Samordningen av undersökningar inom den ekonomiska korttidsstatistiken resulterar i att gemensamt produktionssystem för beräkning och analys kommer införas under våren 2015. Översynen av variabler och metoder kommer dels resultera i ny statistik, dels att konsistensen i statistikresultaten från olika undersökningar kommer att öka.

Inom individstatistiken har det särskilda anslaget förstärkt kvalitetsarbetet inom Census år 2011, AKU samt utvecklingsarbetet inom ramen för SCB:s bortfallsprojekt. För AKU har medel använts till att färdigställa ett nytt IT-system för säsongrensning av AKU under 2012. Arbetet har resulterat i att AKU har ett stabilt och automatiserat produktionssystem som kvalitetssäkrar och snabbar upp de månatliga framställningarna av säsongrensade serier. Vidare har medel använts för att möjliggöra genomförandet av en mätfelsstudie i AKU under 2013, där mätfelen i undersökningens centrala indikatorer kvantifierats genom att en andel av personerna i urvalet återintervjuades. Studien ledde till att kvalitetsdeklarationen för AKU förbättrades med mer information om mätfelen i undersökningen vilket ger användarna bättre förutsättningar att tolka statistiken. Mätfelsstudien har också gett underlag för kommande förbättringar av frågeformuläret.

Knappt 16 mnkr har under åren 2011–2013 använts till att möjliggöra kvalitetsinsatser inför framställningen av Census år 2011. SCB har under 2011 i nära samarbete med Skatteverket, Lantmäteriet samt Sveriges Kommu-

ner och Landsting följt färdigställandet av ett nationellt lägenhetsregister och kompletteringen av folkbokföringen med en lägenhetsidentitet. En omfattande granskning av den nya registerinformationen har genomförts av SCB för att de kvalitetsbrister som upptäcktes skulle kunna åtgärdas av respektive registerägare. Kommunernas insatser med ajourföring av lägenhetsregistret är avgörande för kvaliteten i lägenhetsregistret och därmed även för kvaliteten i hushålls-, boende- och bostadsstatistiken. För att bistå kommunerna, som har huvudansvar för att rapportera förändringar till Lantmäteriet, har SCB erbjudit tillgång till uppgifter från SCB:s nybyggnadsstatistik om kommunens nybyggda lägenheter vilka inte finns i lägenhetsregistret. En utvärdering avseende kvaliteten i registeruppgifterna ingick också i förberedelsearbetet. Omfattande metod- och kvalitetsarbete kring evaluering, bortfallskompensation och röjandekontroll har genomförts.

Mindre belopp har använts till IT och säkerhetsområdet, bl.a. till att säkra driften i de centrala verksamhetskritiska verktygen inom insamlingsområdet.

Bortfallet i undersökningar – ett stort problem

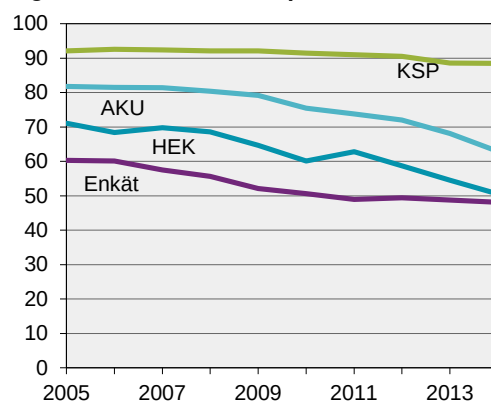
Respondenter som inte svarar på en undersökning kan påverka resultatet på ett negativt sätt, t.ex. genom att vissa grupper blir underrepresenterade och att resultatet därför blir missvisande. Bortfallet kan delas in i dem som:

- vägrar delta
- har stora språksvårigheter
- är sjuka
- SCB inte får kontakt med, t.ex. för att inget känt telefonnummer finns.

Svarsnivån och dess utveckling över tid varierar mellan olika undersökningar. Andelen svarande i AKU fortsätter att minska, sedan 2013 med 5 procentenheter. Datainsamlingsmetoden för AKU är telefonintervju. En annan telefonintervjuundersökning riktad till individer är *Hushållens Ekonomi* (HEK). Den uppvisar ungefär samma trend som AKU. Datainsamlingsmetoden för *Folkhälsoenkäten*

är en postenkät med två påminnelser men där det också ges möjlighet att svara via en webbenkät. Andelen svarande har minskat med närmare 8 procentenheter sedan 2008, men de senaste åren har svarsandelen stabiliserat sig kring 48 procent. *Kortperiodisk sysselsättningsstatistik* (KSP) är en enkät till företag där uppgiftsskyldighet gäller och där har svarsandelen följaktligen varit mer stabil.

Figur 5: Svarsfrekvens i procent, 2005–2014

Åtgärder för att förbättra svarsfrekvenserna
SCB bedriver i ett myndighetsgemensamt projekt arbete för att ta fram och införa åtgärder som kan minska bortfallet och kostnaderna i individ- och hushållsundersökningar. Kostnaden och insatsen idag för att få kontakt med personer utvalda till SCB:s undersökningar är betydligt högre jämfört med för tio år sedan. En väsentlig förändring i förutsättningarna för att genomföra telefonintervjuundersökningar är att andelen personer med fast telefoni sjunkit från 95 procent för tio år sedan till 67 procent (2013) enligt Post- och telestyrelsen.

I syfte att nå en rimlig svarsnivå och bibehålla kvaliteten görs flera kontaktförsök vilket också är kostnadsdrivande för undersökningarna. För att minska effekten av bortfallsfelet används olika metoder för justering för dem som inte svarat. Metoderna tar hänsyn till hur olika grupper har svarat, en s.k. kalibreringsteknik, men kan inte lösa allt.

Vissa grupper är svåra att nå

En omfattande deskriptiv analys av bortfallet har under året tagits fram för AKU, PSU och *Undersökningarna av levnadsförhållanden*

(ULF). Rapporten belyser vilka grupper som har låg svarsbenägenhet och ger exempel på hur metoder för justering av bortfallets effekter slår för några på förhand kända variabler (registeruppgifter, t.ex. inkomst). Bortfallsandelarna är särskilt stora (37–49 procent) för gruppen utrikes födda, vilket gäller för AKU, ULF och PSU. Jämfört med exempelvis inrikes födda, är andelen ej anträffade betydligt större. När kontakt väl har etablerats är det dock ingen skillnad i benägenheten att delta i undersökningen.

Storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö har avsevärt större bortfallsandelar än övriga landet. Även här är det framförallt andelarna ej anträffade som är störst. Bortfallsandelarna för utrikes födda i Stockholm och Malmö var anmärkningsvärt stora 2012 i AKU; 44,3 respektive 45,8 procent. Över 30 procent av urvalspersonerna i dessa grupper lyckas SCB inte komma i kontakt med.

Unga vuxna i åldersgrupperna 20–24 år och 25–34 år har större bortfallsandelar än övriga grupper (AKU, ULF och PSU). Även här är det framförallt andelarna ej anträffade som är större än för övriga åldersgrupper. Sedan 2008 har bortfallsandelarna i AKU (2012 års siffror) ökat med 12 procentenheter för gruppen unga vuxna.

Lovande resultat från försök med ny metod

Försöket med att i *Partisymptatiundersökningen* använda mixed-mode, insamling via webb-enkät och telefonintervju i kombination kunde genomföras efter att IT-systemstöd, rutinbeskrivningar och metoder för att använda mixed-mode hade tagits fram.

Resultaten från försöket visar på positiva resultat, såväl avseende bortfallet som kvaliteten på insamlade uppgifter. Svarsfrekvenserna blev nästan fem procentenheter högre (55,4 jämfört med 50,5 procent) för den del av urvalet som kunde välja andra alternativ att lämna sina svar jämfört med den del av urvalet som enbart telefonintervjuades. Analyser som genomförts för att spåra eventuella effekter av att olika mätinstrument används i samma undersökning uppvisar i vissa centrala mått inga statistiskt säkerställda skill-

nader mellan experimentgrupp och kontrollgrupp. Resultaten från försöket visar bl.a. på att det i experimentgruppen kommit in svar från personer som annars inte hade nåtts per telefon. Resultaten från försöken anses vara goda vilket medför att det under 2015 planeras test i fler intervjuundersökningar.

Standardisering för förbättrad effektivitet och kvalitet

För de standardiserade verktyg, metoder och arbetssätt som utvecklats de senaste åren har stort fokus legat på säkring av drift och funktionalitet. Särskilt har detta gällt delprocesserna för insamling och publicering där eventuella problem får omedelbara konsekvenser för uppgiftslämnare och användare av statistiken. Samtidigt har införandet av de standardiserade verktygen i statistikproduktionen fortsatt. Den långsiktiga inriktningen mot en gemensam produktionsmiljö har fortsatt genom utvecklingen av ett plattformstöd för de förberedande stegen i publiceringsprocessen. Manuella inslag i processen har härmed kunnat reduceras vilket har minskat riskerna för felhantering.

Den existerande plattformen för insamling och granskning, Triton, har fått avsevärt förbättrad funktionalitet, bl.a. genom tillägg av stöd för utsändning, hantering av organisationsombildningar hos urvalsobjekt och genom att förändringar som görs kan få genomslag på flera undersökningsomgångar samtidigt. Detta har möjliggjort en ökad användning för tioalet undersökningar under 2014.

Funktionaliteten har också förbättrats i övriga verktyg vilket innebär att ett ökat antal undersökningar kan införas dem. I kodningsverktyget Prisma ingår en separat applikation med funktionalitet för automatisk kodning. Applikationen bygger på ny metodik där en kombination av rättstavning och maskininlärning gör att andelen automatkodat material ökar med bibehållen kvalitet. Förbättringar har också gjorts i SCB:s verktyg för röjandekontroll vilket har lett till ökad stabilitet i verktyget. En fullstän-

dig översyn av brev och anvisningar till uppgiftslämnare har gjorts under året.

Totalt sett kan noteras en tydlig uppgång i användningen av flera av de standardiserade verktygen, och för ett relativt stort antal verktyg är användningen på en sådan nivå att det endast är ett fåtal produkter som inte använder dem fullt ut eller i stor utsträckning. Den särskilda satsning som SCB fortsatt under året för att stötta implementeringen av röjande-kontroll har gett ett påtagligt resultat. Det kan dock konstateras att användningen av verktyg som förbättrar kvalitetssäkringen av statistiken ytterligare kan öka och SCB kommer att vidta riktade åtgärder för detta under 2015.

Kvalitetsindikatorer med fokus på statistikens tillförlitlighet

SCB tillämpar ett system för kvalitetsindikatorer som årligen med stöd av internationella experter utvärderar tio viktiga statistikprodukter. Det gör att SCB kan redovisa kvantitativa och objektiva mått på statistikens kvalitet och hur den förändras över tid för dessa produkter. I likhet med tidigare år har fokus under 2014 legat på kvalitetskomponenten tillförlitlighet vilken är en av principerna i EU:s *Riktlinjer för europeisk statistik*.

Utvärderingarna visade att 10 procent (32 av 320) av de bedömda kriterierna hade förbättrats i produkterna. Detta är att jämföra med 25 procent för 2012 och 20 procent för

2013. Åtta av tio produkter visade på en positiv utveckling mellan åren men ökningen var dock mindre än tidigare år totalt sett. På en 100-gradig skala förbättrades genomsnittsbetyget från 59 till 60 mellan 2013 och 2014.

Merparten av de iakttaga förbättringarna avsåg dock endast planeringen av åtgärder. Samordningsprojektet inom den ekonomiska korttidsstatistiken är ett exempel på en sådan förbättring som bland annat syftar till att harmonisera *Industriproduktionsindex* och *Tjänsteproduktionsindex*, vilka är två viktiga underlag till *BNP kvartal*. Ytterligare ett exempel är det pågående arbetet med försöket att lägga ut en del av datainsamlingen för AKU. Resterande förbättringar handlade mer generellt om faktorer som ger bättre förutsättningar för högre kvalitet i statistiken till följd av bl.a. studier som ökar SCB:s kunskap om osäkerhetsfaktorerna i undersökningarna. Ett par viktiga studier har genomförts på SCB under 2014 och flera andra pågår vilket också har noterats av granskarna. En studie handlade om att närmare kvantifiera den övertäckning som finns i *Registret för totalbefolkning* vilket ger information till användarna av registret. En kvantifiering av detta slag ger också ett viktigt bidrag till såväl SCB som andra användare om hur man i framtiden kan arbeta vidare för att minska osäkerheter till följd av övertäckningsfel.

Tabell 10: Betygsättning samt förbättringar respektive försämringar med avseende på Tillförlitlighet, i tio av SCB:s viktiga undersökningar mellan 2013 och 2014

Undersökning	Antal bedömda kriterier 2014	Kriterier med förbättring	Kriterier med försämring	Betyg 2013 ¹	Betyg 2014
Arbetskraftsundersökningarna (AKU)	30	3	1	64	66
Konsumentprisindex (KPI)	30	3	3	65	66
Räkenskapssammandrag för kommuner och landsting	28	4	0	55	57
Företagens ekonomi (FEK)	40	2	0	60	61
Utrikeshandel med varor (UHV)	35	4	2	68	69
Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF)	30	3	1	51	52
Företagsdatabasen (FDB)	29	3	0	54	55
Register över totalbefolkningen (RTB)	28	4	1	61	63
BNP kvartal	40	5	2	54	54
BNP år	30	1	0	55	55
Totalt	320	32	10	59	60

1) Betygen för 2013 har justerats i samband med utvärderingen 2014.

Ett mindre antal försämringar konstaterades vid 2014 års utvärdering, totalt 3 procent (10 av 320) av de bedömda kriterierna. Bland dessa var kostnadsökningen för fältarbetet i KPI, som till viss del har begränsat möjligheterna att anlita metodstatistisk kompetens för viktiga frågor. En försämring noterades också för AKU när det gäller arbetet med att stävja allt högre bortfallsnivåer. Detta uppvägs dock delvis av flera andra positiva initiativ som pågår på SCB kring bortfallsproblematiken, t.ex. att studier pågår för att identifiera möjliga skevheter som orsakas av det ökande bortfallet i syfte att också kunna åtgärda dem.

De högre betygen tyder på att kvaliteten i statistiken, mätt utifrån perspektivet tillförlitlighet och de kriterier som utvärderas, har ökat något under 2014. Andelen förbättringar har dock jämfört med de två tidigare åren gått ned. Den lägre förbättringstakten bedöms orsakas av att det nu krävs allt mer resurser för att kunna ta ytterligare steg som leder till förbättringar. Experterna pekar också på andra möjliga förklaringar, som ökade kostnader för datainsamling, vilket tränger undan resurser från förbättringsarbetet.

Risikanalyser och kontinuitetsplaner

I syfte att identifiera risker och vidta anpassade åtgärder för hantering av eventuella brister i undersökningar och processer genomförs systematiska och enhetliga riskanalyser. Under 2014 har åtta riskanalyser genomförts och resultatet av dessa utgör underlag till förbättringar i såväl de enskilda undersökningarna som i verksamhetsgemensamma processer, verktyg och metoder.

Ansatsen att upprätta kontinuitetsplaner för verksamhetskritiska undersökningar och system har fortsatt. Under 2014 har ytterligare sex kontinuitetsplaner tagits fram.

Intern kontroll i fyra undersökningar

AKU, nationalräkenskaperna, betalningsbalansen och KPI-beräkningarna är fyra samhällsviktiga statistikprodukter. Riksrevisionen gjorde 2012 en fördjupad granskning av den interna kontrollen i bearbetningsprocesserna i dessa fyra undersök-

ningar. Granskningen resulterade i att bristande hantering uppmärksammades och Riksrevisionen lämnade ett antal rekommendationer där förbättringar bedömdes vara nödvändiga att genomföra. Under 2013 och 2014 har förbättringsarbete bedrivits i syfte att avhjälpa de brister som uppmärksammades. Förbättringsåtgärderna genomfördes tillsammans med annat planerat förändringsarbete i respektive produkt. De uppmärksammade bristerna för de fyra produkterna rörde likartade problemområden såsom hantering av behörigheter till systemen, manuella inslag i produktionen samt dokumentation och spårbarhet avseende beslutade programförändringar i systemen.

Riksrevisionen genomförde i slutet av 2014 en genomgripande uppföljning av hur SCB tagit hand om de rekommendationer som gavs 2012. Efter genomförd uppföljning kan konstateras att merparten av givna rekommendationer har fullföljts. På några områden kvarstår tidigare gjorda iakttagelser med notering om att visst förbättringsarbete fått genomslag, dock inte i sådan utsträckning att åtgärden helt bedöms vara slutförd. Kvarstående iakttagelser gäller i huvudsak dokumentation och full spårbarhet för beslutade programförändringar samt förekomsten av manuella rutiner i produktionen.

SCB:s ambition är alltjämt att slutföra de rekommenderade åtgärderna i den omfattning resursläget medger med hänsyn taget till andra angelägna förbättringsåtgärder.

SCB och uppgiftslämnarna

"Kostnaderna för uppgiftslämnandet till statistiken ska minska. Myndigheten ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är samordnade, kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företagare."
Regleringsbrev för budgetåret 2014

SCB mäter tidsåtgång och kostnad för samtliga anslagsfinansierade undersökningar vilket visar på en minskning för uppgiftslämnandet under 2014.

Det bör betonas att osäkerheten i den tillämpade metoden att beräkna uppgiftslämnarbördan är stor. Tiden för uppgiftslämnandet kan variera i en och samma undersökning beroende på t.ex. företagets eller kommunens storlek, dess organisation eller hur dess administrativa system är uppbyggda. Det gör det därför svårt att uppskatta en genomsnittlig tidsåtgång. I några undersökningar har man frågat uppgiftslämnarna hur stor tidsåtgången är, även om det samtidigt innebär en ytterligare börda för uppgiftslämnarna. Vanligtvis uppskattas dock tidsåtgången för uppgiftslämnandet av SCB och alla undersökningar som görs årligen eller mer frekvent ingår i mätningen.

Tidsåtgång för uppgiftslämnande minskade under 2014

Tidsåtgången för uppgiftslämnandet till SCB under 2014 har för företag, organisationer, statliga myndigheter, kommuner och landsting totalt uppskattats till drygt 603 000 timmar. Förändringen mellan 2013 och 2014 är en minskning med drygt 14 000 timmar.

Tidsåtgången för företag och organisationer har minskat med cirka 4 000 timmar delvis beroende att det inte skett någon uppgiftsinsamling för vissa undersökningar, exempelvis *Nystartade företag*, under 2014. Tidsåtgången för *Kortperiodisk sysselsättningsstatistik* har minskat till följd av ökad webbinsamling. Svarstiden baseras nu på en fråga som ställs i enkäten i stället för att tidigare ha uppskattats av SCB.

Även för kommuner och landsting har en minskning uppmätts med cirka 11 000 timmar. Minskningen är en följd av att *Registret över pedagogisk personal*, som förra året bidrog till en ökning av antalet timmar, nu inte tar lika stor tid i anspråk att besvara.

Storleken på urvalen varierar mellan åren i många av undersökningarna vilket ger varierande antal timmar även om inga andra förändringar gjorts. Ett fortsatt arbete med att förbättra enkäterna och effektivisera rutiner görs löpande för att reducera tidsåtgången.

Beräkningen av uppgiftslämnarbördan i *Intrastatundersökningen*, vilket är den enskilda

undersökning som står för den största andelen av den totala tiden för uppgiftslämnandet, har setts över. Den tidigare beräkningen byggde på en mätning som gjordes 2006 inom ramen för ett regeringsuppdrag att mäta företagens administrativa kostnader. Dessa uppgifter administreras i en databas, Malin, som förvaltas och uppdateras av Tillväxtverket. Enligt mätningen från 2006 spenderade företagen i snitt 172 minuter för att besvara Intrastat. Det gav en total uppgiftslämnarkostnad om ca 430 000 timmar. På senare år har SCB gjort om mätningen genom att lägga till en fråga i undersökningen. Tiden för besvarandet av enkäten visar då att tiden minskat till ca 60 minuter, vilket ger en total uppgiftslämnarbörda om 168 000 timmar. Det finns ingen given förklaring till den kraftiga minskningen. Den tidigare mätningen baserades på intervjuer av ett antal företag. Den mätning som SCB gjort innehåller samtliga företag som ingår i undersökningen. Sedan 2006 har också en rad tekniska förbättringar genomförts bl.a. genom övergång från papperbaserade enkäter till webbinsamling. Samtidigt ges nu också större möjligheter att lämna filer som kan genereras av företagets egna system.

Omräkningen av uppgiftslämnarbördan för *Intrastat* medför en minskning av den totala uppgiftslämnarbördan med cirka 262 000 timmar. I tabellen nedan har hänsyn till detta tagits i beräkningen av förändringstalet genom att justera jämförelseåret.

Tabell 11: Förändring av den totala kostnaden för uppgiftslämnandet jämfört med föregående år

	2012	2013	2014
Miljoner kronor	2	5	-10
Antal timmar (tusen)	2	9	-14

Kostnader 2014

Den totala kostnaden för uppgiftslämnandet har för 2014 beräknats till 459 mnkr, varav 403 mnkr avser kostnaden hos företag och organisationer, 2 mnkr avser kostnaden hos statliga myndigheter och 54 mnkr avser kostnaderna hos kommuner och landsting.

De totala kostnaderna har minskat med nästan 10 mnkr eller 2,1 procent. Timkostnaderna (lön, sociala avgifter, lokaler med mera) har i beräkningarna för 2014 antagits vara 780 kronor för företag och organisationer och 645 kronor för myndigheter, kommuner och landsting.

SCB arbetar för att minska och underlätta uppgiftslämnandet

SCB ser kontinuerligt över möjligheterna att hämta data från administrativa källor och företagens egna redovisningssystem. Möjligheterna att lämna uppgifter via SIE-filer, öppen standard för redovisningsdata, har fortsatt att utvecklas och erbjuds nu, förutom i undersökningen *Företagens ekonomi*, också i undersökningen *Tjänsteföretagens förbrukning*.

Som ett led i arbetet med att i högre utsträckning återanvända data har SCB initierat ett arbete att tillsammans med Bolagsverket och Skatteverket ta fram en gemensam taxonomi i det elektroniska formatet XBRL. Arbetet kommer att fortgå under hela 2015. Syftet är att kunna samla in data via

maskin-till-maskinlösningar istället för manuellt ifyllande av blanketter.

Den elektroniska datainsamlingen har standardiserats och idag använder merparten av SCB:s undersökningar webbinsamlingsverktyget SIV. Arbetet med att förbättra den elektroniska insamlingen görs löpande.

SCB samråder med Näringslivets Regelnämnd, Sveriges Kommuner och Landsting och Regelrådet inför såväl ny statistik som utvidgningar och neddragningar.

SCB deltar tillsammans med 13 andra myndigheter, i genomförandeprojektet av *Uppgiftslämnarutredningens* förslag. Det innebär att kartlägga de uppgiftskrav som myndigheten har och att påbörja anslutningsarbetet till det som kallas den sammansatta bastjänsten. Syftet är att myndigheter ska kunna dela uppgifter med varandra och att företag bara ska behöva lämna en uppgift en gång och SCB bidrar med ett antal av de grundläggande uppgifter som ska finnas i den sammansatta bastjänsten.

Tabell 12: Uppgiftslämnarnas kostnader 2014

	Antal tusen timmar	Förändring jämfört med föregående år, tusen timmar ¹	Kostnad, mnkr ²	Förändring jämfört med föregående år, mnkr ¹
Företag, organisationer och myndigheter	603	-14	459	-10
varav företag och organisationer	517	-4	403	-3
varav statliga myndigheter	2	0	2	0
varav kommuner och landsting	84	-11	54	-7

1) Justering av 2013 års siffror är gjord för att nya beräkningar gjorts för några undersökningar. Summering påverkas av avrundning.

2) SCB:s anslagsfinansierade statistik samt officiell statistik som produceras av SCB på uppdrag av andra myndigheter.

AVGIFTSFINANSIERAD VERKSAMHET

"Målet för den avgiftsfinansierade verksamheten är att, genom att utföra uppdrag utifrån olika användares olika behov, öka möjligheterna att utnyttja det statistiska materialet och den statistiska kompetensen som finns inom myndigheten."

Regleringsbrev för budgetåret 2014

SCB:s avgiftsfinansierade verksamhet (uppdragsverksamheten) är en del i regeringens målsättning att öka användningen av den statistiska informationen. Uppdragsverksamheten vid SCB utgör nästan halva SCB:s totala omsättning och den avgiftsfinansierade verksamheten är organisatoriskt integrerad med den anslagsfinansierade. Anledningen till detta är att framställningen av statistiken ska kunna bedrivas effektivt, t.ex. genom att underlag till den officiella statistiken även ska kunna användas för andra statistikändamål. Uppdrags- och anslagsverksamheten hanteras administrativt och produktionsmässigt på ett likartat sätt i många avseenden och andelen uppdrag varierar mycket mellan myndighetens olika enheter. För uppdragsverksamheten finns en särskild policy som anger avgränsningar och mål för verksamheten.

SCB:s olika uppdragstjänster

Uppdragsverksamhetens intäkter har ökat med 12,5 mnkr jämfört med 2013 och uppvisar ett överskott om 9,5 mnkr.

Tabell 13: Uppdragsverksamhet, mnkr

	2012	2013	2014
Intäkter ¹	484,8	473,4	485,9
Kostnader	481,1	471,5	476,4
Resultat	3,7	1,9	9,5
Akkumulerat överskott	30,9	32,8	42,3
Produktutveckling ²	–	0,0	0,0
Marknadsföring ²	3,6	4,6	2,8
Antal timmar (tusental)	800	808	793

1) Inkl. uppdragsverksamhetens andel av gemensamma intäkter.

2) Avdelningarnas marknadsföring, ej centrala insatser.

Den avgiftsfinansierade verksamheten består av ett stort antal olika tjänster och produkter, allt från enkla tabeller till komplexa informa-

tionssystem och hela statistiska undersökningar omfattande alla moment från datainsamling till färdig rapport. SCB utför också årligen ett stort antal bearbetningar av olika statistikregister.

För att jämföra de olika uppdragskategoriernas omfattning beräknas den procentuella andelen i förhållande till uppdragsverksamhetens totala intäkter för året. Jämfört med föregående år är det inga större förändringar i fördelningen mellan uppdragskategorier.

Tabell 14: Uppdragsverksamhetens intäkter¹ efter uppdragskategori, mnkr

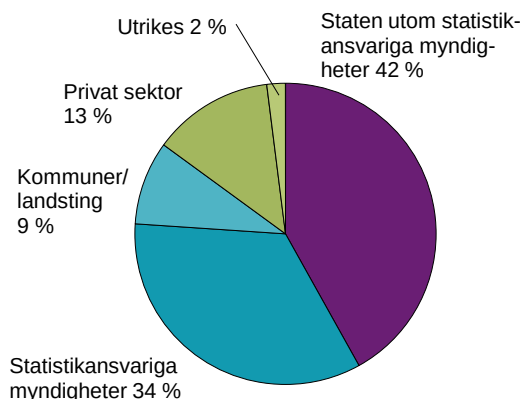
Uppdragskategori	2012	2013	2014
Datainsamling/total statistisk undersökning	261,9	230,8	239,6
Konsultation m.m.	31,9	40,4	46,4
Statistisk bearbetning av befintliga register	95,4	111,8	102,6
Nominella uttag	24,7	16,5	21,0
Tjänsteexport	52,7	49,3	52,3
Övrigt	14,6	21,5	21,0
Publikationer	3,7	3,0	3,1
Totalt	484,8	473,4	485,9

1) Inkl. uppdragsverksamhetens andel av gemensamma intäkter. Värdena för 2012 och 2013 har reviderats.

Antal uppdrag 2014

Antalet nya uppdrag minskar återigen och 6 650 nya uppdrag registrerades under 2014 jämfört med drygt 6 800 under 2013. Flertalet uppdrag var av mindre omfattning och närmare 8 procent utgjordes av större uppdrag över 50 000 kr.

Statliga myndigheter stod för ungefär tre fjärdedelar av uppdragsverksamhetens intäkter och utgjorde liksom tidigare år den största kundkategorin. Uppdrag åt andra statistikansvariga myndigheter utgjorde 2014 ca 34 procent av den totala volymen. Här ingår, utöver uppdrag som avser officiell statistik, också utrednings- och utvecklingsuppdrag.

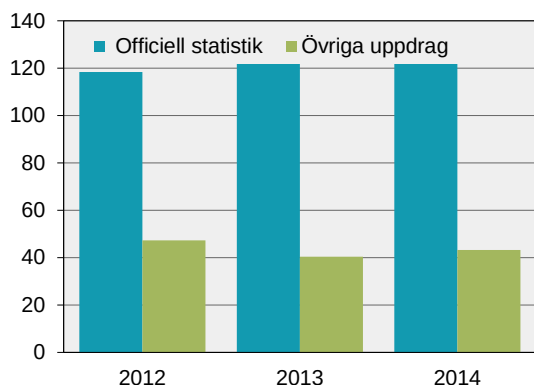
Figur 6: Uppdragsverksamhetens intäkter¹ efter kundkategori, procent

1) Inkl. uppdragsverksamhetens andel av gemensamma intäkter.

Uppdrag avseende officiell statistik ökade

"Uppdrag rörande officiell statistik ska prioriteras före annan avgiftsfinansierad verksamhet."
Regleringsbrev för budgetåret 2014

Av SCB:s totala volym för uppdragsverksamheten avser ca 25 procent produktion av officiell statistik på uppdrag av 10 statistikansvariga myndigheter. Volymen av uppdragsverksamhetens intäkter som avser officiell statistik har i jämförelse med föregående år ökat med ca 0,4 mnkr och uppgick till 122,3 mnkr.

Figur 7: Uppdragsverksamhetens intäkter¹ från SAM efter officiell statistik och övriga uppdrag, mnkr

1) Inkl. uppdragsverksamhetens andel av gemensamma intäkter. Värdet för Övriga uppdrag 2013 är reviderat.

SCB har under året producerat officiell statistik enligt avtal med statistikansvariga myndigheter (SAM). Utöver den officiella statistiken har ett stort antal uppdrag genomförts

under året som bidragit till en ökad användning av statistiken, nedan ges några exempel.

SCB har producerat statistik åt Skolverket och Universitetskanslersämbetet. Behovet av officiell statistik inom skolområdet är fortfarande stort och har ökat ytterligare i förhållande till föregående år. Skolenhetsregistret som används som källa för undersökningar inom skolområdet har moderniserats. Vidare har statistik för den nya gymnasieskolan samlats in och statistik avseende barnomsorg samlas nu in på individnivå istället för på skolenhetsnivå.

SCB har producerat statistik om ekonomiskt bistånd samt insatser för barn och unga på uppdrag av Socialstyrelsen.

Arbetsorsakade besvär samt *Arbetsmiljöundersökningen* är två återkommande undersökningar som utförts på uppdrag av Arbetsmiljöverket. Den årliga *Fritidsfiskeundersökningen* har utförts på uppdrag av Havs- och vattenmyndigheten. SCB har producerat statistik om *Energianvändning i jordbruket* på uppdrag av Energimyndigheten.

Inom finansmarknadsområdet har SCB på uppdrag av Finansinspektionen producerat *Finansräkenskaperna* och *Sparbarometern*. Även *Finansräkenskaperna* har påverkats av den nya standarden ENS2010 vilket medfört en mer detaljerad indelning av sektorer och finansiella instrument. Förändringarna innebär bl.a. att hushållssektorn i *Finansräkenskaperna* och *Sparbarometern* framöver kommer att vara jämförbara när det gäller finansiellt sparande och förmögenhet. Inom ämnesområdet produceras också annan finansmarknadsstatistik och *Betalningsbalansen* med tillhörande produkter som t.ex. *Utrikeshandel med tjänster* på uppdrag av Riksbanken. Uppdraget har utöver löpande produktion också omfattat utveckling och produktionssättning av både ett nytt IT-system och redovisning enligt en ny internationell manual. SCB har i enlighet med myndighetens instruktion upprättat en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna och genomfört sådana organisatoriska förändringar som följer av regleringen av databasen.

Exempel på andra uppdrag

Möjligheter till arbete efter avslutad gymnasieutbildning har undersökts på uppdrag av och gemensamt med Skolverket.

En kvantitativ uppföljning av arbetet med strategin för jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet har gjorts på uppdrag av Utbildningsdepartementet.

På uppdrag av Socialstyrelsen har SCB tagit fram nyckeltal för Socialstyrelsens öppna jämförelser mellan kommuner och stadsdelar inom området funktionsnedsättning och i ett annat uppdrag framställt ett register över personer som fått hälso- och sjukvård inom kommunernas ansvarsområde.

En undersökning om *funktionsnedsattas situation på arbetsmarknaden* har utförts på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

Hur utbud och efterfrågan matchar varandra på arbetsmarknaden har undersökts på uppdrag av Sveriges kommuner och länsting.

På uppdrag av Tillväxtverket har en undersökning om *Företagens villkor och verklighet* genomförts.

De nya lägenhetsuppgifterna i Fastighetsregistret har lett till en omfattande efterfrågan på lägenhetsuppgifter utöver det som publiceras i Statistikdatabasen. Lägenhetsuppgifterna i fastighetsregistret har också kunnat användas för urval eller stöd i urval för andra undersökningar inom bostadsområdet.

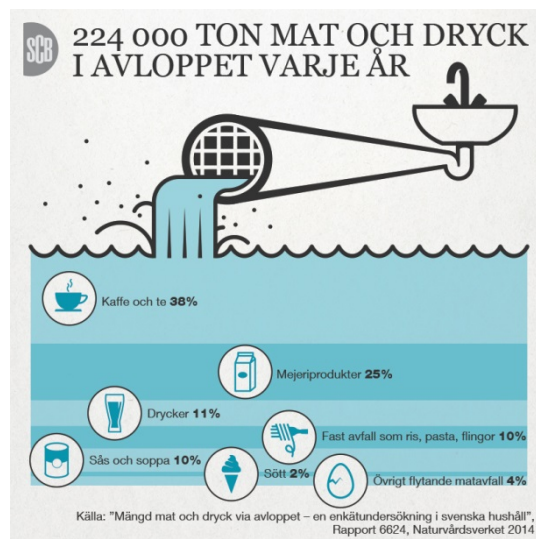
Miljöstatistik är eftertraktat

Ett flertal uppdrag har under året utförts åt Energimyndigheten. Bland annat undersökningar gällande *Oförädlad träbränsle* och allmänhetens kännedom om energi- och klimatrådgivare.

I december levererades en slutrapport till Näringsdepartementet för ett uppdrag där SCB producerat statistik för den svenska miljötekniksektorn.

På uppdrag av Miljödepartementet har ny statistik tagits fram för att kunna klassificera biologiskt viktiga marker fördelat på ägare och branscher.

I ett projekt finansierat av Naturvårdsverket har SCB kartlagt svenska ekonomins miljöpåverkan ur ett globalt perspektiv. På uppdrag av Naturvårdsverket har också flera andra projekt rörande avfall, lufttrappor och utsläpp utförts.

Exempel på infografik som publicerats på Facebook.

På uppdrag av RUS, Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet, har en förteckning sammanställts över uppgifter från SCB:s markanvändningsstatistik som kan användas vid uppföljning av miljökvalitetsmålen.

SCB har utfört ett uppdrag åt Boverket gällande miljöpåverkan från bygg- och fastighetssektorn med koppling till miljökvalitetsmål.

Attityder till elbilar är en undersökning gjorts på uppdrag av Umeå universitet.

Regional statistik

Statistik över olika boendeformer har sammanställts i flyttstudier på uppdrag av kommuner i Göteborg, Linköping och Upplands-Väsby.

Ett GIS-uppdrag om bebyggelseutveckling har genomförts på uppdrag av Länsstyrelsen Västra Götalands län.

Regional jämställdhetsstatistik har sammanställts på uppdrag av länsstyrelser och presenterats i tryckta publikationer.

I samarbete med Håll Sverige Rent har skräpmätningar utförts.

Genom att koordinatsätta samtliga anläggningar inom inkvarteringsstatistik har användarna nu möjlighet att beställa statistik med skraddarsydda geografiska indelningar.

Metodutbildningar

Utbildningar gällande frågekonstruktion har hållits för Ekonomistyrningsverket, Bolagsverket och Västra Götalandsregionen.

Särskilt anpassade indexkurser har hållits hos företag och myndigheter.

För Boverket och Vetenskapsrådet har SCB hållit utbildningar om jämställdhet och statistik.

En förstudie om röjandekontroll för den officiella kriminalstatistiken har utförts på uppdrag av BRÅ, i syfte att belysa för- och nackdelar med olika metoder för röjandekontroll.

En litteraturgenomgång avseende fakta kring intervjuer med barn har genomförts på uppdrag av Socialstyrelsen. Genomgången ingår i ett regeringsuppdrag om barn i familjehem.

Uppdrag som återkommer

SCB har även under 2014 arbetat med pågående uppdrag från tidigare år samt utfört ett antal årligen återkommande uppdrag, nedan ges några exempel.

Medborgarundersökningen visar medborgarnas bedömning av hur kommunen sköter sin verksamhet. Två omgångar genomfördes under 2014 där 129 kommuner deltog.

Uppdraget att producera av *Arbetskostnadsindex*, AKI, fortsätter finansieras av ett antal beställare. Statistiken publiceras månatligen på SCB:s webbplats. Inom samma område har ett uppdrag från IT och telekomföretagen om att beräkna arbetskostnaden för IT-branschen (IT-konsultindex) genomförts. Det var dock den sista årgången i en serie som sträcker sig från 1999.

Även under 2014 levererades underlag till Barnombudsmannens indikatorsystem *Max 18* som syftar till att följa upp hur genomförandet av barnkonventionen utvecklas i Sverige.

SCB har utfört ett återkommande uppdrag om kommuners bostadsbyggnadsplaner i Stockholms län.

Data för forskning

Användningen av registerdata (mikrodata) är omfattande. SCB tillhandahåller i huvudsak mikrodata för forskning via verktyget *Microdata Online Access* (MONA). Bland användarna finns forskare vid universitet och högskolor, myndigheter, intresseorganisationer och kommuner m.fl.

En utvärdering av MONA-systemet har utförts av en nordisk panel på uppdrag av Vetenskapsrådet. Utvärderingen har inneburit att SCB gjort en analys av systemet samt beskrivit det och dess historik. En användarundersökning genomfördes och ansvariga för MONA-systemet deltog i en utfrågning som en del av Vetenskapsrådets utvärdering. Panelen ansåg i rapporten att MONA-systemet är ett säkert sätt att tillhandahålla registerdata på men att det behöver uppgraderas och förbättras på en rad punkter för att bättre möta forskarnas krav och behov.

Marknadsföring och produktutveckling i uppdragsverksamheten

"Myndigheten ska redovisa större insatser för extern marknadsföring och produktutveckling i den avgiftsfinansierade verksamheten."
Regleringsbrev för budgetåret 2014

Marknadsföring

SCB arbetar för att upprätthålla och förbättra relationerna med både tidigare och nuvarande användare, kunder och uppdragsgivare. I syfte att öka användningen av SCB:s statistik och tjänster genomförs olika insatser i form av nyhetsbrev, annonsering och kundbesök.

Under året har SCB arrangerat ett antal konferenser, temadagar och mässor. Bland dessa kan nämnas konferensen Prognosdagen, som arrangerades tillsammans med Arbetsförmedlingen. SCB har även genom

fört konjunkturseminarier, ROS-konferensen, Demokratidagen, Demografidagen, samt ett seminarium gällande effekterna av ENS2010 för nationalräkenskaperna. Tillsammans med Entreprenörsskapsforum genomfördes även en konferens kring *Innovation för framtida tillväxt*.

I syfte att sprida kunskap om den officiella statistiken och vad det innebär med uppgiftsplikt i företagsundersökningar deltar SCB i myndighetssamarbetet kring verksamt.se. Inom ramen för samma tema har SCB också deltagit i en rad mässor som riktar sig till personer som avser att starta företag.

Kundtidningen *Källa:SCB* presenterar undersökningar som är på gång, aktuella produkter och tjänster vid SCB. Tidningen utkom med fyra nummer, vart och ett med eget tema: 20-årsjubileum, Medienummer inför Almedalen, Miljö samt Ekonomi- och finansstatistik.

SCB ger även ut tidningen *Källa:Företag* som innehåller information till företag om hur SCB arbetar med uppgiftslämnarfrågor. Den ger också tips om hur företagen kan använda den statistik som tas fram. *Källa:Företag* utkom med ett nummer.

Produktutveckling

Produktutveckling sker regelbundet i samarbete med beställare när ny statistik tas fram på uppdragsbasis. Under 2014 har dock inga större produktutvecklingsinsatser genomförts.

PC-Axis

PC-Axis är en familj av programvaror som är utvecklade av SCB i samarbete med andra statistikbyråer, vilka underlättar spridning, lagring och presentation av statistik.

Två releaser av nya versioner har gjorts för PX-Web (webbpubliceringsverktyg för databaser) med förbättrad sökfunktionalitet och möjlighet att spara fråga. Under året har två nya internationella licenstagare för PX-Web tillkommit; Bosnien-Hercegovina och ASEAN stats.

Under året har också ett internationellt referensgruppsmöte för licenstagare av PX-Web och ett nationellt användarmöte hållits.

ANVÄNDARE OCH KUNDER

"Myndigheten ska redovisa allmänhetens förtroende för myndigheten"
"...samt kundnöjdheten i den avgiftsfinansierade verksamheten."
Regleringsbrev för budgetåret 2014

SCB har under 2014 undersökt kunders och användares syn på myndigheten och SCB:s produkter i tre olika undersökningar:

- Allmänhetens förtroende för myndigheten
- Leveransenkäten
- Nöjd Kund Index (NKI)

Allmänhetens förtroende för SCB är fortsatt stort

Det är av stor vikt att allmänheten förtroende för SCB, eftersom den är både användare och uppgiftslämnare. Individundersökningar bygger på frivilligt deltagande och ett stort förtroende bedöms öka viljan att delta.

Undersökningen *Allmänhetens förtroende för SCB 2014* genomfördes bland 1 500 personer (15 år och äldre) under oktober 2014. Den visar att den allmänna kännedomen om SCB är hög då 94 procent av de tillfrågade hade hört talas om SCB. Av dess uppgav 39 procent att de känner till väldigt mycket eller ganska mycket om SCB vilket kan jämföras med 35 procent 2013. Förbättringen är statistiskt säkerställd. Drygt hälften (54 procent) svarade dock att de känner till ganska lite eller väldigt lite om SCB. Sju procent svarade att de inte alls känner till något om SCB.

Tabell 15: Allmänhetens förtroende

Påstående	2012	2013	2014
Hört talas om SCB	93	92	94
Känner till väldigt mycket eller ganska mycket om SCB	34	35	39
Har mycket stort eller ganska stort förtroende för SCB	70	72	79
SCB:s statistik är objektiv och politiskt oberoende i mycket stor eller ganska stor utsträckning	67	69	71
Personliga uppgifter hanteras mycket bra eller ganska bra enligt svensk lagstiftning	93	93	94
Har mycket stort eller ganska stort förtroende för den statistik som SCB tar fram	76	78	82

Av dem som känner till SCB svarade 79 procent att de har mycket eller ganska stort förtroende för myndigheten. Motsvarande siffra för 2013 var 72 procent. Även denna skillnad är statistiskt säkerställd, vilket indikerar att förtroendet för SCB har ökat mellan åren. De flesta (82 procent) har mycket stort eller ganska stort förtroende för den statistik som tas fram.

Vidare uppgav 71 procent att den statistik som tas fram av SCB uppfattas som objektiv och politiskt oberoende och 94 procent ansåg att de personliga uppgifterna hanteras på ett betryggande sätt.

SOM-institutet vid Göteborgs universitet genomför årligen en undersökning i syfte att kartlägga den svenska allmänhetens vanor och attityder. En del av undersökningen behandlar hur myndigheter och olika verksamheter sköter sitt arbete. För första gången var SCB en av de myndigheter som det ställdes frågor om. Även i denna undersökning visade resultaten att allmänhetens kännedom om SCB är låg och SCB var en av de minst kända bland de 17 myndigheter som rapporten redovisar. Mer glädjande är dock att de som känner till SCB uppskattar den verksamhet som bedrivs och SCB får näst efter Skatteverket det högsta betygsvärdet.

Kunderna är nöjda

Alla kunder som beställer uppdrag från SCB för minst 10 000 kr ombeds besvara en så kallad leveransenkät för att mäta kundnöjdheten i det enskilda uppdraget.

Tabell 16: Kundnöjdhet (enligt leveransenkäten)

Faktor	2012	2013	2014
Tempo	5,8	5,8	5,8
Service	6,2	6,2	6,3
Punktlighet	5,9	6,0	6,0
Innehåll	6,0	6,0	6,1
Lättförståelighet	6,0	5,9	6,0
Användbarhet	6,1	6,0	6,1
Prisvärdhet	5,2	5,1	5,2
Totalt	6,0	5,9	6,0
Antal svar	537	496	497
Antal svar med totalbetyg 3 eller lägre	26	17	24

Av leveransenkäten framgår att kunderna i huvudsak var nöjda med SCB:s leveranser. Medelbetyget under 2014, på en sjugradig skala, var 6,0 för bedömningen av uppdraget totalt. Det ligger på samma nivå som de två föregående åren. 37 procent av de kunder som svarat har givit högsta betyg (7) på uppdraget totalt.

De faktorer som betygssätts i leveransenkäten är tempo, service, punktlighet, innehåll, lättförståelighet, användbarhet och prisvärdhet. Värden på 3 eller lägre betraktas som ett klagomål från kunden och följs upp genom återkontakt. Antalet svar med totalbetyg 3 eller lägre har ökat sedan år 2013 och ligger i nivå med 2012 års klagomål.

Nöjd Kund Index (NKI)

NKI är en webbenkät som skickas ut till knappt 1 500 kunder. Undersökningen genomförs vartannat år, senast hösten 2014. Syftet med undersökningen är att kartlägga hur nöjda SCB:s kunder är med de tjänster som SCB tillhandahåller och att få ett underlag för fortsatt förbättringsarbete. Dock får resultaten tolkas med stor försiktighet då knappt en tredjedel av de tillfrågade besvarat enkäten.

De svarande ger 7,8, i genomsnittsbetyg på en 10-gradig skala, när de bedömer hur nöjda de är med SCB totalt sett. Detta är i nivå med tidigare år.

Det område som SCB har stärkt sedan 2012 är enligt undersökningen hur statistiken presenteras. Betygen för hur statistiken kommenteras och analyseras, redovisning av kvalitetsinformation samt att den grafiska utformningen tycks ha förbättrats mellan mätningarna.

Myndigheten får fortsatt höga betyg när det gäller att producera och tillhandahålla opartisk statistik samt att SCB producerar statistik av god kvalitet. Inga större förändringar noteras när det gäller personalens bemötande (8,8) och statistikkompetens (8,7). Lägst betyg får SCB för prisnivån (6,2) och informationen om SCB:s avgiftsbelagda produkter och tjänster (6,5), vilket är i nivå med tidigare mätningar.

Tabell 17: Nöjd Kund Index

Påstående	2010	2012	2014
Hur nöjd är Du totalt sett med SCB?	7,9	7,9	7,8
SCB producerar och tillhandahåller opartisk statistik	8,8	9,0	8,9
SCB producerar statistik av god kvalitet	8,5	8,7	8,6
Hur webbplatsen fungerar för att hitta information om SCB:s avgiftsbelagda produkter och tjänster	6,4	6,5	6,5
Personalens bemötande	8,7	8,9	8,8
Personalens statistikkompetens	8,6	8,8	8,7
Prisnivån	6,2	6,1	6,2
Kommentarer och analys vid presentation av statistik	6,4	6,5	6,9
Kvalitetsinformaton vid presentation av statistik	7,0	6,9	7,3
Grafisk utformning vid presentation av statistik	6,4	6,3	6,7

Samråd med statistikanvändare

"Myndigheten ska samråda med viktiga statistikanvändare innan väsentliga förändringar av statistikens innehåll och omfattning genomförs."

Regleringsbrev för budgetåret 2014

SCB har under 2014 haft nio användarråd. I användarråden förankras förändringar i statistiken hos viktiga användare och de ger SCB kunskap om nya och förändrade statistikbehov.

SCB:S ANVÄNDARRÅD UNDER 2014:

- arbetsmarknadsstatistik
- befolkning, demografi och utbildning
- demokratistatistik
- ekonomisk statistik
- FoU-statistik
- mark- och bebyggelsestatistik
- miljö och miljöräkenskaper
- regionalstatistik
- välfärdsstatistik

Några exempel från användarrådets verksamhet under året följer nedan.

Huvudfrågor för *användarrådet för arbetsmarknadsstatistik* har varit de EU-reglerade undersökningarna *Adult Education Survey* (AES) och *Continuing Vocational Training Survey* (CVTS), hushållsprognoser samt ny

statistik för att fånga regional tillgång och efterfrågan på arbetskraft.

Användarrådet för befolkning, demografi och utbildning har bl.a. fått information om studierna kring övergången från arbete till pension, yrke och dödlighet samt inträdet på arbetsmarknaden efter gymnasieskolan. Rådet har vidare diskuterat prioriteringar inför 2015.

Användarrådet för demokratistatistik har diskuterat verksamheten under supervalåret 2014, förändrad publicering av partisympatiundersökningen, regeringsuppdrag inom demokratiområdet samt SCB:s arbete kring bortfall.

Viktiga frågor som behandlats av *användarrådet för ekonomisk statistik* är publicering av nationalräkenskaperna enligt ny manual (ENS2010), betydelsen av långa tidsserier, behovet av förnyelse av IT-system samt det knappa resursläget för den ekonomiska statistiken.

Under året har *användarrådet för FoU-statistik* diskuterat vidare regeringsuppdraget rörande indikatorer för innovation.

Huvudfrågor för *användarrådet för statistik över mark och bebyggelse* har varit statistik över grönområden, kust, öar och bostadsbestånd samt nationell bullerkartläggning och nuvarande och framtida hyresstatistik.

De viktigaste frågorna som har behandlats av *användarrådet för miljö och miljöräkenskaper* är behoven av ökat anslag till växtnäringsstatistiken, främst till gödselmedelsundersökningen och odlingsåtgärder. Rådet har också informerats om nya EU-krav inom rådets statistikområden.

Användarrådet för regionalstatistik har bl.a. fått information om den nationella strategin för regional tillväxt och attraktionskraft som antagits i juni 2014, EG-direktivet INSPIRE samt ett koordinatsatt anläggningsregister för inkvarteringsstatistiken. Rådet har vidare diskuterat vikten av statistik över gränspendling samt att finansieringen av StatNord-databasen inte är löst.

De viktigaste frågorna som diskuterats i *användarrådet för välfärdsstatistik* är föränd-

ringar inom undersökningarna ULF/SILC samt Barn-ULF.

NÄMNDER OCH RÅD

Insynsrådet har haft fyra möten under 2014. Aktuella frågor som diskuterats och behandlats under året har bl.a. ny standard för beräkning av nationalräkenskaperna och SCB:s strategiarbete.

SCB:s Vetenskapliga råd har under 2014 haft två möten. På agendan har funnits mixed-mode i partisympatiundersökningen, aktuella frågor inom ULF/SILC, röjandekontroll, granskning och utvecklingsarbetet inom utrikeshandelstatistiken (SIMSTAT).

Nämnden för byggnadsindex har haft ett möte under 2014 då översyn beräkningen av faktorprisindex och kartläggning av beräkningsmetoder för byggnadsprisindex diskuterades.

I *Nämnden för konsumentprisindex* beslutades att börja använda genomsnittliga förhandlade räntor från SCB:s enhet för finansmarknadsstatistik som huvudsaklig källa i räntesatsindex, istället för de listräntor som banker och bolåneinstitut annonserar utåt på sina webbplatser. Under året diskuterades bland annat också utformningen av boendeposten, hantering av urvalsbias samt utökad tillämpning av säsongskattning för produkter som bara finns tillgängliga en viss del av året.

NR-AKU-nämnden är rådgivande för SCB i metodfrågor inom området. Nämnden har under 2014 behandlat mätperiods- och kalenderkorrigering i AKU samt samordnad outlierhantering i säsongrensning och förbättrat underlag för produktivitetsskattning i nationalräkenskaperna.

Samordning och internationellt statistiskt samarbete

Samordning och internationellt statistiskt samarbete

Tabell 18: Intäkter och kostnader för område Samordning och internationellt statistiskt samarbete¹, mnkr

	2012	2013	2014
Anslag	5,3	5,2	5,3
Avgifter och andra intäkter än anslag	0,4	0,2	0,3
Summa intäkter	5,7	5,4	5,6
Anslagsverksamhet	5,3	5,2	5,3
Avgiftsverksamhet	0,4	0,2	0,3
Summa kostnader	5,7	5,4	5,6

1) Här ingår centrala insatser avseende internationellt statistiskt samarbete. Övrigt internationellt samarbete redovisas under respektive statistikprodukt och ingår därmed under området Utveckla, framställa och sprida statistik.

SAMORDNING AV DEN OFFICIELLA STATISTIKEN

"Samordning av den officiella statistiken ska stärka det svenska statistiska systemet, bidra till hög statistik kvalitet och öka användbarheten av den officiella statistiken."

Regleringsbrev för budgetåret 2014

Till stöd för SCB:s ansvar för samordning av den officiella statistiken finns ett råd för den officiella statistiken där sju statistikansvariga myndigheter (SAM), inklusive SCB, är representerade. Rådet har till uppgift att bistå de statistikansvariga myndigheterna i principiella frågor om den officiella statistiken. Rådet har sammanträtt vid två tillfällen under året.

Den årliga rapporten för 2013 publicerades på SCB:s webbplats den 6 mars och en engelsk version publicerades den 29 april.

Uppföljningen av efterlevnaden av 14 § i förordningen (2001:100) om den officiella statistiken genomförs i en tvåårscykel. Ett år görs en kartläggning av redovisningen av den officiella statistiken efter kön och följande år görs återkopplingar i dialogform baserad på kartläggningen. 2014 genomfördes en kartläggning av huruvida all individbaserad

officiell statistik presenteras uppdelad efter kön. Kartläggningen visade på liknande mönster som tidigare år, att statistiken i databaser i större utsträckning redovisas efter kön än i rapporter, som Statistiska meddelanden eller vid övrig webbpublicering. Nästan 60 procent av statistiken i databaser redovisas efter kön jämfört med exempelvis endast 13 procent i Statistiska meddelanden.

Aktiviteter i rådets arbetsgrupper

Rådet och dess arbetsgrupper har fokuserat arbetet på ett antal frågor under året. I slutet av 2013 infördes kvalitetskriterier i lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Rådets arbetsgrupp för metod och kvalitet har under 2014 haft till uppgift att diskutera implementeringen av dessa kriterier hos de statistikansvariga myndigheterna, bland annat vilka riktlinjer som bör tillämpas, hur kvalitet bör beskrivas utifrån de nya kriterierna samt hur myndigheterna bör redovisa hur de arbetar med kriterierna.

En särskild arbetsgrupp har under året arbetat med röjandekontrollfrågor. Gruppens uppdrag har varit att ta fram en handbok som ska ge råd om röjandekontroll i den officiella statistiken. Handboken, som planeras bli klar under första kvartalet 2015, kommer att bidra till att tillämpningen av röjandekontroll förbättras och att variationen i tillämpning minskar mellan olika myndigheter.

Arbetsgruppen för uppgiftslämnarfrågor har haft fortsatt fokus på bortfallet i statistiska undersökningar. Gruppen har bland annat genomfört en workshop hur uppgiftslämnarna kan motiveras att delta i undersökningar, och har diskuterat erfarenheter från ett antal olika myndigheter.

Rådet har även diskuterat frågan om tillgängligheten och användbarheten av den officiella statistiken under året, vilket ledde till att en ny arbetsgrupp etablerades.

rades under hösten för att hantera dessa frågor vidare. Gruppen har till uppgift att utbyta erfarenheter inom områdena användbarhet, visualisering och teknik.

Kompetensutveckling inom SAM-sfären

En viktig del av samordningen utgörs av seminarieverksamheten för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte inom SAM-sfären. Under året hölls rådets årliga konferens om den officiella statistiken. Konferensen hade drygt 160 deltagare från 24 statistikansvariga myndigheter.

Rådets sekretariat har informerat andra statistikansvariga myndigheter om systemet för den officiella statistiken vid flera tillfällen. Information har även spridits via extranätet, SAM-Forum, och genom nyhetsbrev till statistikansvariga myndigheter.

INTERNATIONELLT STATISTISKT SAMARBETE

Syftet med SCB:s deltagande i det internationella statistiksamarbetet är att öka tillgången till harmoniserad och jämförbar internationell statistik av hög kvalitet som tillgodoser såväl nationella som internationella behov.

SCB deltar i 90 arbetsgrupper knutna till det europeiska statistiksamarbetet. Vidare deltar SCB i ca 20 OECD- och drygt 30 FN-arbetsgrupper inom statistikområdet. Samarbete sker också via de kontaktnät som finns etablerade inom det nordiska statistiksamarbetet. Under 2014 genomfördes ca 540 arbetsresor inom ramen för det internationella samarbetet.

Samarbete inom EU

SCB är pådrivande i samarbetet inom det europeiska statistiksystemet. Sverige verkar inom EU för en jämförbar statistik av god kvalitet och för att kostnaderna för producenter och uppgiftslämnare begränsas samtidigt som de svenska sekretessbestämmelserna värnas. Ett aktivt deltagande i internationellt statistiksamarbete är nödvändigt för att bidra till dessa mål och få största möjliga inflytande på de beslut som fattas. SCB:s engagemang i EU-frågor sker främst inom ramen för arbetet i det europe-

iska statistiska systemet (ESS) vars medlemmar är kommissionens statistikbyrå, Eurostat, de nationella statistikmyndigheterna och andra myndigheter med ansvar för utveckling, framställning och spridning av europeisk statistik.

ESS Committee, (ESSC) är det viktigaste forumet för diskussioner och beslut inom ESS. ESSC är en rådgivande kommitté till Eurostat vad gäller styrning av samarbetet inom statistikområdet. Den har en viktig uppgift eftersom den tar ställning till ett stort antal ärenden på generaldirektörsnivå som rör det europeiska statistiksamarbetet.

Under året har SCB:s generaldirektör varit ordförande och arrangerat möten i den strategiskt viktiga gruppen Partnership Group (PG). PG består av en mindre grupp generaldirektörer som stödjer det strategiska arbetet inom ESS och förbereder möten i ESSC. Ordförandeskapet gäller från 2014 och i två år framåt. Frågan av störst vikt som har hantlerats under året är implementeringen av ESS Vision 2020.

Vision för framtidens statistikproduktion

För att hantera den kritik mot Eurostats inriktning för modernisering av produktionen av europeisk statistik som blossade upp under andra halvan av 2013 arbetade en grupp av europeiska generaldirektörer under början av 2014 med att ta fram en Vision för den europeiska statistiken som hela ESSC kunde ställa sig bakom. I maj 2014 presenterades ESS Vision 2020 och ESSC enades om att den ska utgöra den styrande ramen för utvecklingen av ESS under åren fram till 2020.

Visionen bygger på fem nyckelområden där utvecklingsarbete behövs för att möta framtidens utmaningar:

- identifiera användarbehov och samarbete med intressenter
- kvaliteten i den Europeiska statistiken;
- nya datakällor
- effektiva och robusta statistiska processer
- spridning och kommunikation av europeisk statistik.

Under återstoden av 2014 arbetade en arbetsgrupp bestående av 13 medlemsländer och Eurostat med att förbereda implementeringen av visionen. Arbetsgruppen leddes av SCB:s generaldirektör. I linje med arbetsgruppens förslag beslutade ESSC i september att implementeringen av visionen ska bedrivas med en portföljstyrningsansats och att en grupp underställd ESSC ska bildas för att arbeta praktiskt med styrningen. SCB:s biträdande generaldirektör kommer att delta i det praktiska visionsstyrningsarbetet under de närmaste två åren. ESSC ska dock vara den grupp som äger visionen och tar de viktigaste besluten.

I egenskap av ordförande i PG deltog SCB:s generaldirektör även i de förberedande möten som ESGAB, det europeiska rådgivande organet för statistikstyrning, anordnade inför sin årliga rapport om hur Eurostat och de nationella statistikbyråerna följer riktlinjerna för europeisk statistik. I 2014 års rapport låg fokus på utvärdering av Eurostat. ESGAB rekommenderar i rapporten att tillsättningar av Eurostats generaldirektör regleras i lag och baseras på öppen konkurrens. Det finns i dag, enligt ESGAB, inga formella garantier för att nästa generaldirektör kommer ha tillräckliga kvalifikationer i statistik eller relaterade områden. Vidare anser ESGAB att trovärdigheten i den europeiska statistiken måste upprätthållas. Därför rekommenderas Eurostat att utreda det nuvarande undantaget från praxis att alla användare ska få samtidig tillgång till statistiken.

Andra samarbetsformer

Arbetet för att etablera samarbetet mellan ESS och det europeiska centralbankssystemet, ESCB, har fortskridit under 2014. Två möten hölls under året i European Statistical Forum, ESF. Detta forum ska säkerställa informationsutbytet mellan de båda systemen, diskutera prioriteringar och ge råd till systemen i frågor om statistik. SCB:s generaldirektör deltog i forumets årliga möte och deltar i egenskap av PG-ordförande även i styrgruppen som förbereder ESF:s möten. På

årets möten har diskussioner förts i syfte att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan systemen gällande bl.a. förmögenhets- och betalningsbalansstatistik samt gällande statistik om globalisering.

Ny lagstiftning på statistikområdet

Ett antal EU-förordningar på statistikområdet har antagits under året. I huvudsak avser dessa kommissionsrättsakter, dvs. genomförandebefogenheter för Europaparlamentets och rådets rättsakter och har till syfte att öka harmoniseringen av EU-statistiken.

Tabell 19: Internationellt samarbete – EU

	2012	2013	2014
Antal beslutade EU-rättsakter inom statistikområdet	14	24	25
Antal EU-arbetsgrupper med deltagande från SCB	110	104	90

Sverige röstade för samtliga dessa rättsakter. Totalt under 2014 antogs 25 rättsakter, varav 20 utgjordes av kommissionsförordningar. Kommissionen har under året antagit två s.k. delegerade akter, varav en senare hävdades av rådet och således inte trädde i kraft.

Europaparlamentet och rådet har under året beslutat om fyra förordningar om statistik, som berör Sverige, gällande:

- Produktionsmetoder och jordbrukets struktur
- Europeiska miljöräkenskaper
- Ad hoc moduler för åren 2016–2018 inom arbetskraftsundersökningarna
- Intrastat, varuhandeln mellan medlemsstaterna

Övrigt internationellt samarbete

De nordiska statistikbyråerna har ett aktivt samarbete, bland annat i form av samverkan inom de 49 kontaktnätverk som finns etablerade för enskilda statistikområden samt för vissa horisontella frågor. Årets möte mellan generaldirektörerna i de nordiska statistikbyråerna ordnades i Helsingfors. Syftet var att fördjupa sig i några utvalda strategiska frågor. Huvudteman var bortfallsproblematiken samt hur rationaliseringsvinster i utvecklingsarbetet kan realiseras. Vid mötet

presenterades även slutrapporten från den nordiska arbetsgrupp som utrett möjligheterna att förenkla för nordiska forskningsprojekt att få tillgång till mikrodata från de nordiska statistikbyråerna.

SCB deltar aktivt i OECD:s statistiksamarbete, främst inom ramen för Committee on Statistics and Statistical Policy (CSSP), och dess arbetsgrupper, men också inom ramen för andra kommittéers arbete där statistik är framträdande. Vid CSSP:s möte i april diskuterades bland annat arbetet med att ta fram rådsrekommendationer för bra statistiska arbetssätt. Det har visat sig vara ett problem att det saknas tydliga rekommendationer för hur medlemsländernas nationella statistikproduktion ska regleras och organiseras, särskilt i samband med utvärderingar inför anslutning till OECD. FN:s Fundamental principles, som hittills använts, upplevs som för generella. Sverige välkomnade initiativet och menade att en uppsättning mer konkreta rekommendationer och riktlinjer för FN:s principer skulle vara värdefullt. I slutet av 2014 valdes SCB:s generaldirektör för andra året i rad in i CSSP:s byrå.

Inom ramen för FN:s statistiksamarbete har fokus även under 2014 legat på statistiksamfundets bidrag till arbetet med att formulera mål för global utveckling efter 2015. SCB har bidragit genom deltagande i den Friends of the chair-grupp till Statistikkommissionen som bildades 2013. Gruppen har bland annat bidragit med underlag om mättningsfrågor till Open Working Group on Sustainable development goals, särskilt inom områdena hållbar ekonomi och hållbar konsumtion och produktion vilka bedömts som särskilt viktiga. SCB är en av de statistikmyndigheter i

världen som kommit längst i arbetet med just miljöräkenskaper.

Sverige var också medarrangör för ett seminarium om värdet av officiell statistik i samband med UN Conference of European Statisticians i april. SCB ställde sig positiva till ett internationellt samarbete i frågan kring att samla kunskap om vad en statistikbyrå bidrar till i samhället och olika sätt att kommunicera detta.

SAMORDNING AV STATISTIKLEVERANSER TILL INTERNATIONELLA ORGANISATIONER

"Utöver det som följer av förordningen om den officiella statistiken har myndigheten till uppgift att samordna överlämnandet av statistiska uppgifter till internationella organisationer."
Förordning (2007:762) med instruktion för Statistiska centralbyrån

SCB och andra myndigheter och organisationer rapporterar statistik till EU och andra internationella organisationer. Totalt är det knappt 20 myndigheter och organisationer i Sverige som rapporterar.

Vad som ska rapporteras till Eurostat regleras av förordningar samt i några fall av så kallade Gentlemen's Agreements – frivilliga överenskommelser.

SCB har samordningsansvar för de internationella leveranserna av statistik och ger även stöd till övriga svenska rapportörer vid överföring av data till Eurostat.

Antalet dataset som ska rapporteras varierar mellan olika länder. Dataseten levereras med olika periodicitet (månad, kvartal, år etc.). SCB är den största svenska rapportören till Eurostat.

Tjänsteexport

Tjänsteexport

"Myndigheten får bedriva sådan tjänsteexport som är förenlig med myndighetens uppgifter och verksamhetsområde."

Förordning (2007:762) med instruktion för Statistiska centralbyrån

Tabell 20: Intäkter och kostnader för området Tjänsteexport, mnkr

	2012	2013	2014
Anslag	.	.	.
Avgifter och andra intäkter än anslag	52,7 ¹	49,3 ¹	52,3
Summa intäkter	52,7¹	49,3¹	52,3
Anslagsverksamhet	.	.	.
Avgiftsverksamhet	53,7	51,0	52,8
Summa kostnader	53,7	51,0	52,8

1) Reviderade uppgifter.

SCB:s tjänsteexport har under 2014 genomförts i form av 11 långsiktiga projektsamarbeten varav 10 möjliggörs genom Sida-finansiering. Förutom dessa långsiktiga samarbeten har förberedande arbete för framtida projektsamarbeten genomförts tillsammans med den kenyanska statistikmyndigheten, de somaliska statistikenheterna från Mogadishu, Garowe och Hargeisha samt med den guatemalanska statistikmyndigheten. Det förberedande arbetet inför ett eventuellt samarbete med Liberia står sedan hösten 2013 stilla i avvaktan på ny svensk samarbetsstrategi med landet.

SCB har utöver det långsiktiga institutionssamarbetet även bidragit till ytterligare projekt inom jordbruksstatistik i Albanien samt bistått vår tyska motsvarighet Destatis med att förmedla kunskap inom ett flertal statistikområden för ett samarbetsprojekt i Kazakstan. Det senare har skett i form av flera studiebesök till SCB. Inom området social välfärdsstatistik har ett mindre omfattande arbete skett med Turkiet i linje med EU:s riktlinjer för europeisk statistik. Då situationen i Ukraina varit osäker under året har SCB avstått från att bidra med korttids-

missioner i ett projekt lett av vår danska motsvarighet.

I genomsnitt har 12 långtidskonsulter varit utlandsstationerade som rådgivare i de Sida-finansierade projekten under 2014. Ytterligare en långtidskonsult har arbetat i det samnordiska projektet i Moçambique.

Sammanlagt 112 anställda vid SCB (50 män respektive 62 kvinnor) har arbetat med samarbetsprojekten genom att bistå med utbildningar, workshops, seminarier, "on-the-job-training", rådgivning och liknande. Utöver de SCB-anställda, har 17 externa konsulter använts (9 personer som avropats från ramavtalsleverantörer, lånats in från andra statistikproducerande myndigheter och/eller direktupphandlats för olika korttidsuppdrag samt 8 pensionerade medarbetare som har visstidsanställts för kortare uppdrag).

Tjugoen studiebesök har arrangerats till Sverige inom ramen för tjänsteexporten. Vid flera studiebesök har kollegor från andra statistikproducerande myndigheter bidragit aktivt: Jordbruksverket och Energimyndigheten, samt Riksdagen och Sida.

Under året har 10 externa årliga revisioner av Sida-finansierade samarbeten ägt rum. Samtliga revisioner har lämnats utan anmärkning.

Tabell 21: Nyckeltal tjänsteexport

	2012	2013	2014
Antal utlandsstationerade långtidskonsulter	10	10	12
Antal korttidsuppdrag	260	268	266
Antal mottagna studiebesök till Sverige	13	16	21

Ett axplock av årets resultat från pågående projektsamarbeten

I Albanien har samarbetet med INSTAT bland annat inkluderat en ny komponent; miljöstatistik. Ett flertal korttidsmissioner har genomförts i syfte att bygga upp den nya statistikgrenen på INSTAT. Inom området jämförbarhetsstatistik har samarbetet med SCB bidragit till att publi-

kationen "Women and men in Albania" publicerades. Publikationen uppmärksammades i media och bland allmänheten.

I projektet i Bosnien-Hercegovina har kunskapsöverföring och planering för att kunna införa en kvartalsvis arbetskraftsundersökning fortsatt under året. Inom undersökningen Arbetskraftskostnadens nivå och struktur (LCS) har levererans av önskade EU-tabeller och kvalitetsrapport kunnat ske. Framsteg har också gjorts inom managementkomponenten, som utgör en viktig del i projektet då Bosnien-Hercegovina har tre statistikmyndigheter som samverkar med varandra.

Under årsskiftet 2013/2014 genomfördes en extern halvtidsutvärdering av projektet. Den lyfte fram vissa områden där projektet nått framgång men innehöll också kritik för att målen inte uppnåtts inom andra. Konsulterna pekade på att vissa målbeskrivningar inte var nog realistiska, att vissa av de önskade resultatindikatorerna inte var tydligt identifierade samt att ägarskapet hos de bosniska partnererna var bristfälligt. De bosniska statistikmyndigheterna och SCB kommer att redovisa den sammantagna och slutliga mål- och resultatuppföljningen i projektets slutrapport under 2015.

Enligt EU-kommissionens lägesrapport för Serbien har den serbiska statistikmyndigheten gjort framsteg inom befolknings- och jordbruksräkningarna samt inom undersökningen om inkomster och levnadsförhållanden (SILC). Genom det Sida-finansierade projektet har SCB levererat konkreta resultat inom miljöstatistik, statistisk metod och kvalitetsarbete.

Inom Kosovoprojektet har nuvarande projektperiod (2014–2017) kommit igång ordentligt. Projektet har två experter från SCB på plats för att underlätta genomförandet. Inom IT-komponenten har fokus legat på att modernisera och sätta upp en stabil servermiljö inklusive en testmiljö för ett nödvändigt backup-system för statistikproduktionen.

Det regionala projektet på Balkan mellan SCB och systemmyndigheter samlar årligen statistiker i regionen till en sommarskola för kompetensutveckling. Årets tema var "Survey

quality and quality indicators". Sammanlagt 25 deltagare från Albanien, Kosovo, Montenegro, Serbien, Bosnien-Hercegovina, Kroatien och även Moldavien möttes i Sarajevo. En enklare utvärdering av sommarskolan visar att en övervägande majoritet av deltagarna säger sig ha förbättrat sin förmåga att skriva, presentera och försvara statistiska papers.

För samarbetet med Georgiens statistikmyndighet Geostat har en extern uppföljning av samarbetsprojektet upphandlats och genomförts. Uppföljningen bestod av en genomlysning av tidigare projektrapporter samt av intervjuer med berörda personer på Geostat, svenska ambassaden i Tbilisi och med SCB:s långtidskonsult. Konsulten fann att projektet i stort löper enligt plan och att de förväntade resultaten uppnåtts, men ger samtidigt förslag på förbättringar avseende resultatbaserad styrning, RBM, inför en fortsättning av projektet.

I Moldavienprojektet har ett kvalitetsarbete påbörjats i linje med *Riktlinjer för europeisk statistik*. Arbetet med riktlinjerna syftar till att säkerställa en etablerad och internationellt jämförbar kvalitetsnivå inom statistikproduktionen i ett land. Inom området företagsstatistik har statistikmyndigheten NBS tagit steg mot en bättre urvalsmetod för företagsstatistik och påbörjat arbetet med att förbättra frågeformulären då dessa utgör grundläggande beståndsdelar. En nödvändig revidering av NACE-klassifikationerna (Eurostats branschnomenklatur) inom företagsregistret pågår. NBS har tillsammans med representanter för Moldaviens tullverk arbetat enligt plan med att harmonisera utrikeshandelstatistiken till EU-standard. SCB har, tillsammans med svenska Tullverket, varit rådgivande i detta utvecklingsarbete. Inom miljöstatistik har arbetet påbörjats med att ta fram relevanta siffror inom området miljöskyddskostnader. Projektet har också initierat arbete med att ta fram data inom avfallsstatistik, ett område som varit eftersatt i Moldavien.

I Burkina Faso har arbete skett inom metod-, ekonomisk-, social- och miljöstatistik

samt allmänt inom kapacitetsutveckling. Som en del i att öka statistikskunskapen deltog sju statistiker i SCB:s sommarskola i Örebro. Under 2014 har arbetet kring utveckling av företagsdatabasen fortsatt. Databasen har uppdaterats med de senaste företagsuppgifterna från 2012 och 2013. Under 2014 har projektet arbetat med att förbättra metoderna för beräkning av utsläpp av växthusgaser, vilket är viktigt för att ta fram uppskattningar för FN:s ramkonvention om klimatförändringar. Den del av projektet som avser att förbättra IT och dokumentation dras med förseningar bland annat då SCB:s långtidskonsult var tvungen att lämna Burkina Faso pga. hälsoskäl. Politiska oroligheter följt av en statskupp och regeringskris under hösten har bromsat genomförandet i projektet.

I Mali har samarbetet levererat resultat inom bl.a. den hushållsundersökning som statistikmyndigheten INSTAT arbetat fram med stöd av SCB. INSTAT:s personal är nu självständig när det gäller arbetet kring planering och genomförande av denna undersökning. Analysarbetet kräver viss fortsatt uppföljning. Undersökningen har också blivit en bestående del av INSTAT:s verksamhet. En utmaning som återstår är att korta ner produktionstiden ytterligare och att reducera svarsbördan hos de som intervjuas (bl.a. med kortare frågeformulär).

I Kambodja genomfördes en extern Mid-Term Review (MTR) under senhösten 2013. Den visade att projektet till stor del levererar enligt plan. De rekommendationer som gavs handlar bl.a. om att fokus bör läggas på hushållsundersökningen (CSES) i slutfasen av projektsamarbetet för att den ska förenklas så mycket som möjligt. Dessutom måste statistikmyndigheten NIS personalnärvaro förbättras och projektets insatser ska fokusera på att se till att CSES kan fortsätta utvecklas efter att SCB avslutar projektet 2015. Rekommendationerna blev en viktig utgångspunkt för årets arbetsplan (2014) men arbetet med att nå målen påbörjades redan innan MTR, dvs. i slutet av 2013. En genom-

lysning av CSES undersökning gjordes av SCB och NIS under första halvåret, med syfte att förenkla produktionen. Ett nytt mindre omfattande undersökningsformulär togs fram och har förankrats med alla viktiga intressenter. Analysverktygen har uppgraderats, och en grupp på drygt 25 ämnesstatistiker på NIS kan nu analysera data och skriva rapporter med betydligt bättre kvalitet än tidigare efter att samlarbetsprojektet bistått med metodisk, praktisk träning som fokuserat på just detta under flera års tid.

I Moçambique deltar SCB i ett samordiskt projekt för att stärka statistikmyndighetens ledning och styrning, den ekonomiska statistiken, hushållsundersökningen m.m. SCB har bidragit med korttidskonsulter inom bl.a. hushållsundersökningar och nationalräkenskaper och det finns en SCB:are på plats som långtidskonsult. Samarbetet är nu inne i sin slutfas och fokus ligger på ett omfattande "moderniseringsprojekt" där statistikmyndigheten skapar rutiner för att hålla sig à jour med utvecklingen på en rad statistikområden, även efter det att projektet avslutas 2017.

Övrigt arbete med relevans för tjänsteexporten under 2014

Under årets Statistikkommission (UNSC) vid FN i New York anordnade SCB tillsammans med den norska (SSB) och moçambikiska statistikmyndigheten (INE) ett sidoevent om kapacitetsutveckling inom statistikområdet baserat på mer än 30 års gemensam och beprövad erfarenhet, lärdomar och tankar kring framtida satsningar. Sidomötet blev välbesökt och ett 70-tal personer från olika länders statistiksystem, Världsbanken-, FN-organ m.fl. deltog i mötet. SCB, SSB och INE fick mycket positiv återkoppling på upplägg och innehåll.

Vid UNECA-mötet i Tunis om statistikutveckling i Afrika i december anordnade SCB ett välbesökt sidomöte om kapacitetsutveckling inom statistik och svenska erfarenheter.

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning

Det är en ständig utmaning att attrahera, behålla, utveckla och överföra kompetens i en organisation. Den största generationsväxlingen är avklarad för SCB men det är fortsatt en prioriterad uppgift att arbeta med kompetensöverföring och att minska personberoendet i verksamheten.

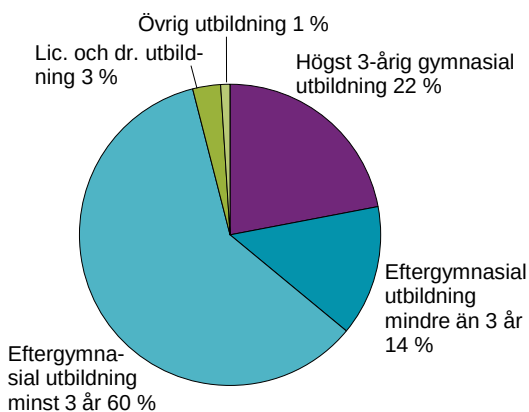
Under 2014 har SCB infört en modell för kompetensbaserad rekrytering, vilket ska öka kvaliteten i rekryteringen. Modellen bidrar också till att minska risken för diskriminering.

SCB HADE 1 366 ANSTÄLLDA UNDER 2014 VARAV:

- 531 i Stockholm
 - 703 i Örebro
 - 132 fältintervjuare med placering runt om i landet
- Ytterligare cirka 80 personer har under delar av året varit visstidsanställda som telefonintervjuare.

Processen för att knyta ihop planering och uppföljning på individnivå har under året utvecklats ytterligare. Nästan alla medarbetare har nu individuella lönesättande samtal med sin närmaste chef, där en av utgångspunkterna för lönesättningen är de mål som fastställs under medarbetarsamtalet. Arbets sättet är ett led i arbetet att vara en attraktiv arbetsgivare.

Figur 8: Personalens utbildningsnivå, procent

Den formella utbildningsnivån på SCB är hög. SCB har som riktmärke att personal

med kvalificerade uppgifter i statistikproduktionen ska ha minst 60 högskolepoäng i statistikämnet. Detta beaktas bl.a. i samband med rekrytering.

SCB bedömer att vidtagna åtgärder när det gäller kompetensförsörjning har bidragit till att myndighetens uppgifter har kunnat fullgöras i linje med uppsatta mål.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING PÅ KORT OCH LÅNG SIKT

Ändamålsenlig organisation

Under året har fem justeringar av SCB:s organisation genomförts. Kommunikationsavdelningen har samlat all verksamhet till Stockholm för att effektivisera verksamheten och underlätta samarbetet inom avdelningen. IT-avdelningen har utifrån en utvärdering av försöket med grupper, på nivån under enheter, infört nya enheter inom systemutvecklingen istället för de tidigare grupperna. På avdelningen för datainsamling från individer och hushåll har intervjuenheten inrättat en gruppnivå och tillsatt gruppchefer. Detta för att skapa förutsättningar för ett coachande ledarskap där varje medarbetare har nära till sin chef och varje chef har personalansvar för ett rimligt antal medarbetare. Processavdelningen inrättade en ny enhet för metadata, internationell rapportering och förvaltningsmodellen. Detta innebar en centralisering av dokumentationssamordningen som tidigare låg på ämnesavdelningarna. Utvecklingsavdelningen delades in i två enheter, en för kvalitets- och projektarbete och en för arkitekturfrågor

Aktiva insatser för att stärka bilden av SCB som spännande och bra arbetsplats

För att stärka bilden av SCB som en attraktiv arbetsgivare och främja den kort- och långsiktiga kompetensförsörjningen, har insatser som riktar sig till såväl gymnasier som till universitet och högskolor genomförts även 2014. Fjorton arbetsmarknadsdagar och nio mottagna studiebesök har genomförts. Syftet

är bland annat att uppmuntra till studier i statistik och andra, för SCB relevanta, ämnen samt att visa på SCB som en attraktiv arbetsgivare. Utbildningar har också genomförts åt Stockholms universitet i bl.a. statistik och lednings- och kvalitetsledningssystem och dess samband med statistisk kvalitet.

SCB har medverkat i ett antal tidskrifter, på webbsidor och i annat informationsmaterial som riktar sig till bl.a. gymnasieelever inför skolverket, studenter vid högskola/universitet samt yngre yrkesverksamma. 29 SCB-ambassadörer har under året deltagit vid olika studiebesök och arbetsmarknadsdagar med uppgiften att marknadsföra SCB som arbetsgivare.

19 studenter vid högskola/universitet anställdes som sommarpraktikanter vid SCB under fyra veckor sommaren 2014. Utöver det har ett tiotal praktikanter tagits emot under året. Under året har 12 studenter skrivit examensarbete inom något av myndighetens ämnesområden.

Ledarskap i fokus

Med SCB:s ledningssystem och ledarskapsprofil för chefer som grund har den långsiktiga strategin för kompetensförsörjning av chefer utvecklats. Det långsiktiga målet enligt myndighetens ledningssystem är att uppnå ett chefs- och ledarskap i nivå med andra framgångsrika organisationer.

De ledarprogram som genomförts för nya chefer och aspiranter har avslutats och utvärderats under 2014. Utvärderingen har gjorts på fem nivåer; Reaktioner, Lärande & Insikter, Tillämpning, Resultat och Effekt- och kostnadsanalyser. Underlaget är för litet för att dra några mer långtgående slutsatser. Resultaten visar på hög nöjdhet, att deltagarna fått nya kunskaper och insikter som de kunnat omsätta till färdigheter i vardagen vilket i sin tur bidragit till att utveckla verksamheten. Även effekt- och kostnadsanalyserna visar preliminärt på goda resultat.

Bredd och djup i vår kärnkompetens

Under året har SCB haft ca 215 deltagare i centralt anordnad utbildning i t.ex. doku-

mentation, kommunikation, kund- och användarorientering.

Utöver detta tillkommer satsningar inom ämnes- och metodkompetens bl.a. som lärande i arbetet, interna seminarier/ fördjupningar, deltagande i nätverk och internationella workshops och arbetsgrupper, traineeprogram, samverkan med olika universitet och genom deltagande i olika utvecklingsprojekt.

IT-kompetensen ökar

Under 2014 har IT-utbildningarna haft ca 450 deltagare. Utbudet av IT-utbildningar har ökat och fokus det här året har varit på tre kategorier; SAS- och SQL-utbildningar i olika steg samt Office2010.

Internationellt samarbete och språk

SCB:s internationella kontakter bidrar till medarbetarnas kompetensutveckling. Under 2014 bidrog 112 medarbetare (50 män och 62 kvinnor) till SCB:s tjänsteexport genom utbildningar, workshops, seminarier m.m.

SCB har, som resultatet av en utvärdering, kunnat erbjuda språkkurser på ett mer målorienterat och kostnadseffektivt sätt. 35 medarbetare, som regelbundet medverkar i internationella möten, har deltagit i engelska språkkurser under året.

Arbetsmiljö och hälsa

SCB genomför årliga kartläggningar av arbetsmiljön vilket utgör ett underlag för SCB:s centrala riskbedömning och centrala arbetsmiljöplan. Till grund för riskbedömning på SCB-nivå sammanställs också olycksfall och tillbud, en bedömning av hälsoläget, rehabiliteringsinsatser och skyddsronder.

SCB arbetar främst förebyggande inom företagshälsovården. Under 2014 har ergonomiseminarium och utbildning inom första hjälpen och hjärt-lungräddning med defibrilator arrangerats på respektive ort.

På båda orter finns någon form av gymlokal inkl. gruppträning. En fortsatt hälsosatsning på terapeutisk yoga för rygg, nacke och axlar har genomförts i Örebro. SCB erbjuder även medarbetarna ett friskvårds-

bidrag och 2014 valde ca 800 medarbetarna att nyttja det i någon omfattning.

Under 2014 genomfördes två olika arbetsmiljöutbildningar för nya chefer med fokus på arbetsmiljöansvaret och för gruppchefer inom SCB:s intervjuverksamhet genomfördes också utbildning inom hot och våld.

Likabehandlingsgruppen har under året bjudit in till två föreläsningar kring begrepp såsom värderingar, likabehandling, bemötande, mångfald, utveckling och kommunikation. Cirka 260 medarbetare såg föreläsningarna.

Inför arbetsmiljödiskussionerna arrangerades två olika föreläsningar på respektive ort, den första på temat "Utveckling, engagemang och meningsfullhet på arbetsplatsen" och den andra på temat "Stress och stresshantering". Ca 250 SCB medarbetare lyssnade på respektive föreläsare. Ett diskus-

sionsunderlag användes därefter i arbetsmiljödiskussionerna och resulterade i lokala och en central arbetsmiljöplan. De områden som främst diskuterades var arbetsplatsfaktorer med förbättringsfokus och stress och arbetsbelastning.

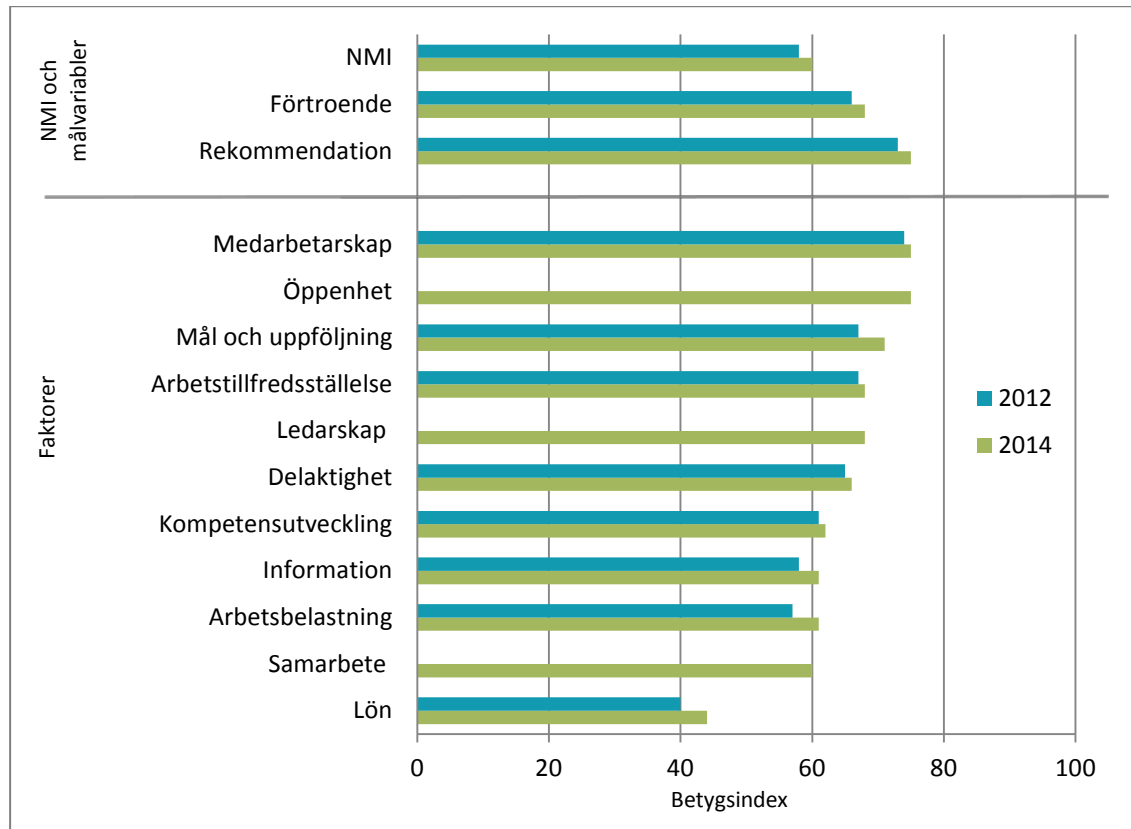
Medarbetarenkäten

2014 års medarbetarenkät genomfördes november–december. Svarsfrekvensen var 91 procent, vilket är den näst högsta sedan medarbetarenkäter infördes på SCB.

Helhetsbetyget, Nöjd-Medarbetar-Index (NMI), blev i årets undersökning 60, vilket är två indexenheter högre än år 2012. De faktorer som analysmodellen pekar ut som prioriterade i ett förbättringsarbete är Kompetensutveckling, Lön och Arbetsbelastning.

Nästan två tredjedelar (62 procent) skulle rekommendera SCB som arbetsplats till vänner och bekanta.

Figur 9: Nöjd Medarbetar Index

Tabell 22: Personalnyckeltal den 31 december respektive år

	2012	2013	2014
Antal anställda	1 370	1 367	1 377
Kvinnor	834	832	844
Män	536	535	533
Årsmedeltal			
Antal anställda	1 359	1 369	1 366
Kvinnor	824	831	831
Män	535	538	535
varav i Stockholm	530	533	531
Kvinnor	288	295	299
Män	242	238	232
varav i Örebro	678	698	703
Kvinnor	407	418	420
Män	271	280	283
varav som fältintervjuare	151	138	132
Kvinnor	129	118	112
Män	22	20	20
Anställda i tjänst¹	1 289	1 289	1 284
Kvinnor	779	786	788
Män	510	503	496
Årsarbetskrafter	1 199	1 208	1 201
Kvinnor	711	726	725
Män	488	482	476
Extern rekrytering	142	87	88
Kvinnor	84	50	53
Män	58	37	35
Avgångar	117	93	96
Kvinnor	68	50	55
Män	49	43	41
Medelålder	46	46	46
Kvinnor	46	46	46
Män	45	45	44
Medelanställningstid	13	13	12
Kvinnor	13	13	12
Män	13	12	12
Andel med minst 3 års eftergymnasial utbildning inklusive forskarutbildning i procent	62	64	63
Kvinnor	53	55	55
Män	76	76	74
Sjukfrånvaro i förhållande till tillgänglig tid, procent	3,6	3,8	3,8
varav andel långtidssjuka > 60 dagar	36,2	39,2	44,2
Kvinnor	4,5	4,7	4,6
Män	2,2	2,5	2,6
Anställda – 29 år	1,7	2,4	3,0
Anställda 30 – 49 år	3,3	3,3	3,4
Anställda 50 – år	4,3	4,7	4,6

1) Antal anställda exklusive tjänstlediga.

Finansiell redovisning

Finansiell redovisning

SAMMANSTÄLLNING AV VÄSENTLIGA UPPGIFTER 2010–2014 (TKR)

	Not	2014	2013	2012	2011	2010
Låneram i Riksgäldskontoret						
Beviljad ram		110 000	110 000	75 000	60 000	45 000
Utnyttjad ram	1	102 338	84 138	61 507	48 459	41 748
Kontokredit hos Riksgäldskontoret						
Beviljad kredit		51 000	51 000	51 000	51 000	51 000
Maximalt utnyttjad kredit		–	–	–	–	22 442
Räntekonto i Riksgäldskontoret						
Räntekostnad		–	–	–	–	9
Ränteintäkt		351	819	1 369	1 277	65
Avgiftsintäkter						
Budget enligt regleringsbrev		450 000	475 000	485 000	480 000	495 000
Totalt utfall	2	485 893	473 411	484 812	472 786	501 611
Anslagskredit						
Beviljad		16 511	16 215	16 224	15 968	15 821
Utnyttjad	3	–	–	2 243	–	–
Utgående reservationer		–	–	–	–	–
Anslagssparande	4	16 899	7 615	407	22 414	26 559
Intecknade belopp		–	–	–	–	–
Bemyndiganden, tilldelat och åtagande		–	–	–	–	–
Personal						
Antal årsarbetskrafter	5	1 201	1 208	1 199	1 165	1 203
Medelantal anställda		1 284	1 289	1 289	1 259	1 301
Driftkostnad per årsarbetskraft		851	845	883	868	837
Årets kapitalförändring		9 454	1 905	3 725	3 615	5 925
Balanserad kapitalförändring		32 816	30 911	27 186	23 571	17 647

NOT

- 1) Anläggningstillgångarnas bokförda värde per 2014-12-31 uppgick till 104 312 tkr. Skillnaden mellan upptaget lån hos Riksgäldskontoret och bokfört värde beror bland annat på aktivering av egenutvecklade IT-system och inköp under december 2014.
- 2) Uppdragsintäkter - avgifter och bidrag i uppdragsverksamheten - samt publikationsförsäljning. Uppdragsintäkterna är inklusive uppdragsverksamhetens andel av gemensamma intäkter.
- 3) Utnyttjad anslagskredit år 2012 med 2 243 tkr avser SCB:s ramanslag.
- 4) Utgående anslagssparande år 2012 avser SCB:s övriga anslag 1604004001 och 1713006004 och är sammantaget 407 tkr.
- 5) Årsarbetskrafter i genomsnitt, dvs. antalet anställda exkl. tjänstlediga > tre månader * tjänstgöringsomfattning.

RESULTATRÄKNING, TKR

	Not	2014	2013
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	Not 1	557 901	546 456
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	Not 2	480 239	470 005
Intäkter av bidrag	Not 3	14 795	24 128
Finansiella intäkter	Not 4	544	1 120
Summa verksamhetens intäkter		1 053 480	1 041 709
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	Not 5	748 155	740 631
Kostnader för lokaler	Not 6	74 005	77 015
Övriga driftkostnader	Not 7	200 308	203 358
Finansiella kostnader	Not 8	530	828
Avskrivningar och nedskrivningar	Not 9	21 027	17 972
Summa verksamhetens kostnader		1 044 026	1 039 804
Verksamhetsutfall		9 454	1 905
Årets kapitalförändring	Not 10	9 454	1 905

BALANSRÄKNING, TKR

	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	Not 11	83 850	69 872
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	Not 12	767	1 546
Summa immateriella anläggningstillgångar		84 617	71 418
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Not 13	542	816
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	Not 14	19 154	16 283
Summa materiella anläggningstillgångar		19 695	17 099
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	Not 15	1 101	284
Summa varulager m.m.		1 101	284
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	Not 16	51 245	29 160
Fordringar hos andra myndigheter	Not 17	59 870	49 590
Övriga kortfristiga fordringar	Not 18	1 479	1 310
Summa kortfristiga fordringar		112 594	80 060
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	Not 19	39 695	37 378
Upplupna bidragsintäkter	Not 20	5 963	7 505
Övriga upplupna intäkter	Not 20	29 780	34 000
Summa periodavgränsningsposter		75 438	78 883
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	Not 21	-4 992	5 909
Summa avräkning med statsverket		-4 992	5 909
Kassa och Bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		110 923	87 859
Summa kassa och bank		110 923	87 859
SUMMA TILLGÅNGAR		399 376	341 512
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring		32 816	30 911
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Not 10	9 454	1 905
Summa myndighetskapital	Not 22	42 269	32 816
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Not 23	1 907	2 950
Summa avsättningar		1 907	2 950
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	Not 24	102 338	84 138
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	Not 25	26 070	24 974
Leverantörsskulder	Not 26	54 307	42 698
Övriga kortfristiga skulder	Not 27	12 948	13 434
Summa skulder m.m.		195 663	165 244
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	Not 28	62 105	58 934
Oförbrukade bidrag	Not 29	6 198	3 438
Övriga förutbetalda intäkter	Not 30	91 235	78 130
Summa periodavgränsningsposter		159 537	140 502
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		399 376	341 512
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

ANSLAGSREDOVISNING 2014-12-31, TKR

Anslag	Not	Ingående överfö- rings- belopp	Årets tilldel- ning enligt reglerings- brev	Omdis- pone- rat anslags- belopp	In- drag- ning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 2014	Utgående överfö- ringsbe- lopp/re- servation
a = ramanslag								
Utgiftsområde 02 Samhällsekonomi och finansförvaltning								
02 01 009 Statistiska centralbyrån (a)		7 390	550 383			557 773	540 980	16 793
001 Statistiska centralbyrån (a)	Not 1	7 390	550 383			557 773	540 980	16 793
Utgiftsområde 09 Hälsovård, sjukvård och social omsorg								
09 04 007 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. (a)			4 575			4 575	4 469	106
009 Statistiska undersökningar (a)	Not 2		4 575			4 575	4 469	106
09 05 002 Insatser för att förverkliga kon- ventionen om barnets rättigheter i Sverige (a)		25	500		-25	500	500	0
003 Barnstatistik (a)	Not 3	25	500		-25	500	500	0
Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv								
14 01 003 Kostnader för arbetsmarknads- politiska program och insatser (a)			515			515	515	0
002 Bidrag till PIAAC (a)	Not 4		515			515	515	0
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning								
16 04 004 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning (a)		200	7 700			7 900	7 900	0
001 Statistiska centralbyrån (a)	Not 5	200	7 700			7 900	7 900	0
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid								
17 13 006 Insatser för den ideella sektorn (a)			1 350			1 350	1 350	0
004 Statistik om det civila samhället (a)	Not 6		1 350			1 350	1 350	0
Utgiftsområde 22 Kommunikationer								
22 02 004 Informationsteknik: Telekommun- ikation m.m. (a)			3 890	300		4 190	4 190	0
002 Informationsteknik - del till SCB (a)	Not 7		3 890	300		4 190	4 190	0
Summa	Not 8	7 615	568 913	300	-25	576 803	559 904	16 899

NOT

- 1) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2013-12-19 från Finansdepartementet (Fi2013/4547). Intäkter av anslag avseende SCB:s ramanslag är enligt resultaträkningen år 538 977 tkr. I summan 540 980 tkr ingår en minskning av semesterlöneskulden av semesterdagar från år 2008 eller tidigare med 2 003 tkr.
- 2) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2014-11-27 från Socialdepartementet (S2014/8439/FST).
- 3) Tilldelade medel enligt regleringsbrev från Socialdepartementet daterat 2014-11-13 (S2014/8065/FST).
- 4) Tilldelade medel enligt Arbetsförmedlingens regleringsbrev daterat 2014-12-04 från Arbetsmarknadsdepartementet (A2014/4273/A, A2014/4274/SV (delvis)).
- 5) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2013-12-19 från Utbildningsdepartementet (U2013/7801/SAM, U2013/7484/SAM (delvis)).
- 6) Tilldelade medel enligt Vetenskapsrådets regleringsbrev daterat 2013-12-19 från Utbildningsdepartementet (U2013/7617/SAM, U2013/7807/UC).
- 7) Tilldelade medel enligt regleringsbrev daterat 2014-08-28 från Näringsdepartementet (N2014/3571/ITP).
- 8) SCB har år 2014 använt mindre anslagsmedel än tilldelat, vilket innebär ett anslagssparande om 16,8 mnkr avseende SCB:s ramanslag som kommer att behöva nyttjas kommande år för internt verksamhet samt för ökade avskrivningskostnader till följd av tidigare års aktivering av kostnader för egenutvecklade system.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER**Redovisningsprinciper och värderingsprinciper****Allmänt**

SCB:s årsredovisning och årsbokslut är upprättad enligt förordning om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605) och förordning om myndigheters bokföring (2000:606) och god redovisningssed.

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.

Redovisning av anläggningstillgångar

Som materiella anläggningstillgångar redovisas investeringar med en beräknad ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde om minst 25 tkr exkl. mervärdeskatt.

Avskrivningar beräknas enligt linjär metod på tillgångarnas anskaffningsvärde och med hänsyn till bedömd ekonomisk livslängd på i regel 3-5 år för IT-utrustning, 5-10 år för övriga kontorsmaskiner och 7 år för möbler och inventarier. Avskrivningen görs månadsvis.

Värdegränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till 100 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till lägst 3 år eller till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock som längst 10 år.

Regler för redovisning av immateriella tillgångar innebär att SCB redovisar utgifter för köpta och egenutvecklade IT-system och program samt vissa utvecklingskostnader som investering.

För köpta programvaror och licenser är gränsen för anskaffningsvärdet fastställt till minst 25 tkr exkl. mervärdeskatt.

Utgifter för egenutveckling av IT-system och program som beräknas bli av betydande värde för verksamheten under kommande år balanseras som immateriella anläggningstillgångar. Gränsen för betydande värde är satt till 100 tkr.

I den mån kostnad för persontid har aktiverats har personkostnaden räknats ned till standardlön, dvs. utan påslag för administration och kontorskostnader.

Avskrivningstiden för dataprogram och licenser är i regel 3-5 år. För egenutvecklade IT-system och program är avskrivningstiden normalt 3-5 år, men för vissa system bedöms den ekonomiska livslängden vara längre vilket avskrivningstiden anpassas efter. Bedömningen grundas i de fallen på att SCB erfarenhetsmässigt använder liknande statistikproduktionssystem under betydligt längre tid än 5 år.

Tillgångar och skulder

Tillgångar och skulder i utländsk valuta har värderats till valutakursen per den 30 december 2014.

I posten leverantörsskulder ingår fakturor som avser leverans av vara eller utförd prestation under år 2014. Fakturorna ska ha ankommit till SCB senast den 5 januari samt ha godkänts och lämnats till bokföring och utbetalning senast den 13 januari år 2015. Beloppsgräns för periodisering är satt till 50 tkr.

Kundfordringar

Kundfakturor som inte har betalats med förfallodatum 30 september 2014 eller tidigare och varit påmind minst två gånger har tagits upp som kundförlust eller osäkra kundfordringar i bokslutet för 2014.

Lager

Under posten varulager och förråd redovisas publikationslager. Publikationslagret har värderats till försäljningspris med nedskrivning för beräknad inkurans med 30 procent. Detta bedöms motsvara publikationslagrets verkliga värde.

Redovisning av periodavgränsningsposter och intäktsavräkning för avgiftsintäkter

Under periodavgränsningsposterna redovisas periodiseringsposterna upplupen intäkt respektive förutbetalad intäkt/oförbrukat bidrag. Intäktsavräkningen för uppdrag görs successivt och automatiskt med ledning av kostnadsredovisningen och för uppdrag till fast offert i proportion till färdigställandegraden. Förväntade förluster enligt rapporterade utfallsprognoser redovisas i resultatet i sin helhet medan förväntade överskott tas upp i proportion till beräknad färdigställandegrad.

Principer för kostnadsfördelningar

Interna kalkylpriser för kostnadsfördelning av persontid är differentierade mellan avdelningarna. Kalkyldifferenser från internavräkning fördelas enligt utfall för respektive avdelning/resultatområde på anslags- respektive uppdragsverksamhet.

I SCB:s modell för ekonomisk styrning inräknas gemensamma kostnader för lokaler, IT-infrastruktur, telefoni, administration etc. i kalkylpriset för persontid för att få en

rättvis fördelning av kostnaderna på slutprodukter. Anslags- respektive uppdragsfinansierad verksamhet har därför indirekt via interna kalkylpriser belastats med en proportionell andel av dessa kostnader.

Kostnader för gemensam infrastruktur - processer, verktyg och metoder - har fördelats på basis av tidrapporterad tid på slutprodukter och därmed på anslags- respektive uppdragsverksamheten.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro i förhållande till tillgänglig tid, procent	2012	2013	2014
Totalt	3,6	3,8	3,8
varav andel långtidssjuka > 60 dagar	36,2	39,2	44,2
Kvinnor	4,5	4,7	4,6
Män	2,2	2,5	2,6
Anställda – 29 år	1,7	2,4	3,0
Anställda 30 – 49 år	3,3	3,3	3,4
Anställda 50 – år	4,3	4,7	4,6

ERSÄTTNINGAR OCH ANDRA FÖRMÅNER TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE VID STATISTISKA CENTRALBYRÅN

I enlighet med 7 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska SCB redovisa de skattepliktiga ersättningar och förmåner som utgått till generaldirektör samt till ledamöterna i SCB:s insynsråd.

Under budgetåret 2014 har till generaldirektören följande ersättning och beskattningsspliktig förmån utbetalats (kronor)

Stefan Lundgren	1 445 118
Tjänstebil förmånsvärde	46 900

Övriga uppdrag:

Riksgäldskontoret

Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket

SCB har under 2014 utbetalat arvoden till var och en av ledamöterna i Insynsrådet enligt nedan:

Jörgen Andersson	6 000
Anna Ekström	4 500
Ingemar Hansson	6 000
Jesper Hansson	4 500
Anna Hedborg ²	31 000
Jens Hedström ¹	4 500
Ebba Lindsö	7 500
Christina Zedell	4 500

1) Ledamot t.o.m. 2014-08-21

2) Erhåller också ersättning i egenskap av ordförande i ett av SCB:s användarråd.

Insynsrådsledamöternas övriga uppdrag

Jörgen Andersson

MLX Resurs AB

Anna Ekström

Linköpings universitet

Länsstyrelsen i Stockholm

Ingemar Hansson

–

Jesper Hansson

–

Anna Hedborg

Studieförbundet Näringsliv och Samhälle

Systembolagets Pensionsstiftelse

Jens Hedström

–

Ebba Lindsö

Arbetsförmedlingen

Burenstam&Partners Aktiebolag

Sjätte AP-fonden

SBAB Bank AB

Christina Zedell

AB Botkyrkabyggen

Södertörns brandförsvarsförbund

Noter

Resultaträkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 1	Intäkter av anslag	2014	2013
	2:1:9:1 Finansdepartementet, SCB:s ramanslag	538 977	528 846
	9:4:7:9 Socialdepartementet, Utveckling av socialt arbete m.m.	4 469	4 575
	9:5:2:3 Socialdepartementet, Barnstatistik	500	475
	14:1:3:2 Arbetsmarknadsdepartementet, Bidrag till PIAAC	515	1 125
	16:4:4:1 Utbildningsdepartementet, Utbildning och forskning	7 900	7 190
	17:13:6:4 Utbildningsdepartementet, Statistik om civila samhället	1 350	2 000
	22:2:4:2 Näringsdepartementet, Informationsteknik	4 190	-
	1:6:1:17 Justitiedepartementet, Allmänna val och demokrati	-	100
	9:4:5:13 Socialdepartementet, Statistikutveckling inom äldreområdet	-	2 000
	16:1:13:2 Utbildningsdepartementet, OECD-programmet	-	145
	Summa intäkter av anslag	557 901	546 456
	<i>Intäkter av anslag har ökat mellan 2013 och 2014 främst till följd av intermittent verksamhet.</i>		
	<i>Utgifter i anslagsredovisningen är 559,9 mnkr då avräkning av förändring av semesterlöneskulden avseende semesterdagar från år 2008 eller tidigare om 2,0 mnkr ingår i anslagsredovisningen.</i>		
	<i>I resultatredovisningen tabell 5 redovisas anslagskostnader per ämnesområde om 572,1 mnkr vilket är före fördelning av anslagsdelen av gemensamma resultatområden, t.ex. IT-infrastrukturområdet som för år 2014 hade ett positivt resultat samt aktiveringar av kostnader för gemensamma egenutvecklade anläggningstillgångar.</i>		
NOT 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2014	2013
	Avgiftsintäkter	424 500	412 981
	Kopior	20	20
	Avgiftsintäkter från tjänsteexporten	52 257	49 322
	<i>Enligt 4§ avgiftsförordningen</i>		
	Publikationsförsäljning	3 430	3 178
	Kurs- och konferensavgifter	11	-
	<i>Andra ersättningar</i>		
	Försäljning inventarier	-	4 379
	Fakturerad kostnadsersättning och andra ersättningar	21	125
	Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	480 239	470 005
	<i>Ökningen av avgiftsintäkterna beror främst på ökning av uppdrag inom den statliga sektorn.</i>		
	<i>Tjänsteexporten har haft en ökad verksamhet vilket medför högre avgiftsintäkter.</i>		
	<i>Trots att SCB publicerar mycket numera via andra medier än publikationer så har publikationsförsäljningen ökat. Det är främst försäljningen av "På tal om kvinnor och män 2014" som har ökat.</i>		
	<i>Under året 2013 ingick SCB avtal med en leverantör om att hyra alla arbetsplatsdatorer. Försäljningen av inventarier är därav högre 2013 jämfört med 2014 till följd av att SCB utrangerade och sålde nästan samtliga arbetsplatsdatorer. Ersättningen avsåg i sin helhet arbetsplatsdatorer inköpta som inventarier som vid inköpstillfället direkt kostnadsfördes mot resultaträkningen.</i>		

		2014	2013
NOT 3	Intäkter av bidrag		
	Lönebidrag, anställningsstöd etc.	637	418
	Bidrag från departementet m.fl.	4 961	4 795
	Utomstatliga bidrag inkl. EU-grants	9 197	18 915
	Summa intäkter av bidrag	14 795	24 128
	<i>Intäkter av bidrag varierar mellan åren då de är av tillfällig karaktär. Ett projekt står för ca. hälften av förändringen mellan år 2013 och 2014.</i>		
NOT 4	Finansiella intäkter	2014	2013
	Räntekonto i Riksgäldskontoret	351	819
	Övriga finansiella intäkter	193	301
	Summa finansiella intäkter	544	1 120
NOT 5	Kostnad för personal	2014	2013
	Löner för anställd personal	505 796	501 185
	Arvoden till personer över 65 år, insynsråd, ledamöter m.m.	3 712	3 713
	Periodiserade lönekostnader	0	0
	Förändring semesterlöneskuld	-312	408
	Summa lönekostnader (S-kod 4111–4119)	509 196	505 306
	Arbetsgivaravgifter	161 691	160 114
	Pensionspremier, pensionsersättningar	76 837	81 756
	Pensionsavsättningar (netto)	-1 043	-1 336
	Övriga personalkostnader	15 501	13 656
	Avgår aktivering av kostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar	-14 027	-18 865
	Summa kostnad för personal	748 155	740 631
	<i>Den totala kostnaden för personal har ökat mellan åren med 7,5 mnkr, varav löner för anställd personal har ökat med 4,6 mnkr främst pga. årlig lönerrevision. Ökningen har dämpats något av att SCB har minskat antalet årspersoner under 2014.</i>		
	<i>Pensionspremier m.m. har minskat med 4,9 mnkr främst pga. lägre avgift för avtalsförsäkringspremier år 2014 jämfört med 2013.</i>		
	<i>Arbetet med att utveckla och förbättra funktionalitet i de verktyg som används i statistikproduktionsprocessen har fortsatt under år 2014 vilket i vissa fall leder till aktiveringar för egenutvecklade anläggningstillgångar (investeringar). I kostnader för personal görs aktiveringar i de fall det är egen personal som arbetar i utvecklingsprojekten. De aktiverade kostnaderna skrivs av under kommande år i form av avskrivningar. Aktiveringarna på övriga personalkostnaderna har minskat med 4,8 mnkr jämfört med 2013. Nivån förändras mellan åren beroende på vilka projekt som genomförs.</i>		
NOT 6	Kostnad för lokaler	2014	2013
	Lokalhyra	63 417	66 621
	Hyra i utlandsverksamhet	2 866	2 367
	Övriga lokalkostnader	7 722	8 027
	Summa kostnad för lokaler	74 005	77 015
	<i>Kostnad för lokaler minskade med 3,0 mnkr, främst till följd av minskade lokalytor då SCB har ökat andelen platser i kontorslandskap jämfört med rum.</i>		

NOT 7	Övriga driftskostnader	2014	2013
	IT-tjänster och avgifter dataprogram	77 133	86 967
	Kostnader för telefoni, transporter samt porto	22 912	24 526
	Resekostnader exkl. traktamente	22 056	21 016
	Konsultkostnader inom tjänsteexporten	13 479	15 187
	Inköp av inventarier m.m.	4 340	3 262
	Övriga inköpta tjänster	44 269	45 009
	Övriga driftskostnader	27 823	20 617
	Avgår aktivering av kostnader för egenutvecklade anläggningstillgångar	-11 704	-13 226
	Summa övriga driftskostnader	200 308	203 358
	<i>Varav övriga driftskostnader avseende tjänsteexporten</i>	<i>27 777</i>	<i>28 152</i>
	<i>IT-tjänster och avgifter för dataprogram har minskat netto sammantaget med 9,8 mnkr (-11,3 procent). Minskningen beror främst på lägre konsultkostnader om 10,5 mnkr bl.a. till följd av effekter av nya avtal. Resekostnaderna ökade med 1,0 mnkr främst pga. ökad verksamhet inom tjänsteexporten. Antalet tågresor har minskat de senaste åren. Videorum och Lync m.m. skapar ökade kommunikationsmöjligheter.</i>		
	<i>Övriga driftskostnader har ökat framför allt pga. att SCB numera hyr datautrustning m.m., se not 2.</i>		
	<i>Telefoni-, transport- och portokostnader minskade netto sammantaget med 1,6 mnkr, främst pga. lägre telefonikostnader. Portokostnader var dock högre beroende på flera stora undersökningar med utskick av enkäter under 2014 jämfört med 2013.</i>		
	<i>Arbetet med att utveckla och förbättra funktionalitet i de verktyg som används i statistikproduktionsprocessen har fortsatt under år 2014 vilket i vissa fall leder till aktiveringar för egenutvecklade anläggningstillgångar (investeringar).</i>		
	<i>I övriga driftskostnader görs aktiveringar i de fall det är konsulter som arbetar i utvecklingsprojekten. De aktiverade kostnaderna skrivs av under kommande år i form av avskrivningar. Aktiveringar på övriga driftskostnader har minskat med 1,5 mnkr jämfört med 2013. Nivån på aktiveringarna är olika mellan åren beroende på vilka projekt som genomförs.</i>		
NOT 8	Finansiella kostnader	2014	2013
	Räntekostnader för lån i Riksgäldskontoret till investeringar	414	690
	Övriga räntekostnader och avgifter	116	138
	Summa finansiella kostnader	530	828
NOT 9	Avskrivningar och nedskrivningar	2014	2013
	Avskrivningar	18 496	17 972
	Årets nedskrivningar för ej driftsatta AT	2 531	-
	Summa avskrivningar och nedskrivningar	21 027	17 972
	<i>För årets nedskrivningar se vidare i not 11.</i>		
NOT 10	Årets kapitalförändring	2014	2013
	Överskott i uppdragsverksamheten	9 454	1 905
	Årets kapitalförändring	9 454	1 905

Balansräkningen

Belopp i följande noter anges i tkr.

NOT 11	Balanserade utgifter för utveckling. Utgifter för egenutvecklade IT-system	2014	2013
	Ingående Anskaffningsvärde	90 828	58 727
	Kostnadsföring av aktivering	-	-121
	Nedskrivning av ej driftsatta anläggningar	-2 531	-
	Årets anskaffning	25 731	32 222
	Utgående anskaffningsvärde	114 028	90 828
	Ingående Ackumulerade avskrivningar	20 956	15 273
	Årets avskrivning	9 222	5 683
	Utgående avskrivningar	30 178	20 956
	Bokfört värde	83 850	69 872
	Därav pågående projekt	43 267	38 300
	Nedskrivning av ej driftsatta anläggningar har gjorts under år 2014 för tre egenutvecklade IT-system under uppbyggnad. För en av anläggningarna har enbart aktiveringar som gjordes under 2011 nedskrivits. Arbete som då genomfördes är inte längre underlag för utvecklingsarbetet. De två andra anläggningarna har nedskrivits i sin helhet bl.a. till följd av nya och ändrade förutsättningar från beställaren och det hittills utvecklade bedöms inte kunna användas i framtiden. Tre egenutvecklade IT-system för statistikproduktionen har avskrivningstid på mer än 5 år, två stycken har 7 år och ett har 8 år, vilket motsvarar bedömd ekonomisk livslängd för dessa system. Erfarenhetsmässigt använder SCB liknande statistikproduktionssystem under betydligt längre tid än 5 år. Det IT-system som har en bedömd ekonomisk livslängd på 8 år ska ersätta flera gamla produktspecifika system. Det är en stor satsning med den medvetna strategin att det ska användas under en längre tid om minst 8 år.		
NOT 12	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2014	2013
	Utgifter för licenser och köpta IT-program		
	Ingående Anskaffningsvärde	21 571	25 853
	Årets anskaffning	161	-
	Årets utrangering, försäljning	-691	-4 282
	Utgående anskaffningsvärde	21 042	21 571
	Ingående Ackumulerade avskrivningar	20 025	22 293
	Årets avskrivning	941	1 786
	Årets utrangering, försäljning	-691	-4 054
	Utgående avskrivningar	20 275	20 025
	Bokfört värde	767	1 546
	Därav pågående projekt	-	-
	Utrangering av programvaror år 2013 beror främst på SCB:s byte av driftleverantör, men utrangeringar har också gjorts för programvaror och licenser som SCB inte längre använder.		

NOT 13	Förbättringsutgifter på annans fastighet – ombyggnationer	2014	2013
	Ingående Anskaffningsvärde	4 484	6 770
	Årets anskaffning	-	135
	Årets utrangering, försäljning	-1 405	-2 421
	Utgående anskaffningsvärde	3 079	4 484
	Ingående Ackumulerade avskrivningar	3 669	5 653
	Årets avskrivning	274	436
	Årets utrangering, försäljning	-1 405	-2 421
	Utgående avskrivningar	2 537	3 668
	Bokfört värde	542	816
NOT 14	Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2014	2013
	Ingående Anskaffningsvärde	77 103	89 308
	Årets anskaffning	11 076	7 065
	Årets utrangering, försäljning	-8 974	-19 270
	Utgående anskaffningsvärde	79 205	77 103
	Ingående Ackumulerade avskrivningar	60 820	69 895
	Årets avskrivning	8 059	10 066
	Årets utrangering, försäljning	-8 828	-19 141
	Utgående avskrivningar	60 052	60 820
	Bokfört värde	19 154	16 283
	År 2014 har SCB gjort anskaffningar till ett nytt nätverk. År 2014 utran- gerades datalagringsutrustning, servrar samt lastbalanseringsutrustning. År 2013 ingick SCB avtal med en leverantör om att hyra alla arbetsplats- datorer. Arbetsplatsdatorer inköpta innan 2010 bokfördes som anlägg- ningstillgångar och de har i och med avtalet utrangerats och tagits om hand av leverantören. Utrangeringen är därav högre 2013 jämfört med 2014.		
NOT 15	Varulager och förråd	2014	2013
	Publikationslager	1 101	284
	Summa varulager och förråd	1 101	284
	Publikationslagret har ökat med 817 tkr eftersom en större volym har tryckts av publikationen "På tal om kvinnor och män 2014".		
NOT 16	Kundfordringar, utomstatliga	2014	2013
	Kundfordringar	51 245	29 152
	Publikationsförsäljning		8
	Summa kundfordringar, utomstatliga	51 245	29 160
	Varav fordringar som nedskrivits	436	285
	I kundfordringar ingår även kundfordringar avseende publikationsförsäljningen. Förändringar i uppdragsverksamheten mellan åren bidrar till att kundfordringar varierar. Utomstatliga kundfordringar har ökat med 22,1 mnkr mellan åren 2013 och 2014 främst pga. vissa större kundfordringar till några utomstatliga kunder.		
NOT 17	Fordringar hos andra myndigheter	2014	2013
	Kundfordringar	46 423	35 032
	Ingående mervärdesskatt m.m.	13 142	14 184
	Övriga fordringar	305	374
	Summa kundfordringar, inomstatliga	59 870	49 590
	Förändringar i uppdragsverksamheten mellan åren bidrar till att kundford- ringar varierar. Inomstatliga kundfordringar har ökat med 11,4 mnkr mellan åren 2013 och 2014 pga. en stor kundfordran till en viss inomstatlig kund. Övriga fordringar om 305 tkr avser fordran hos Skatteverket.		

NOT 18	Övriga kortfristiga fordringar	2014	2013
	Utsända fakturor	24	326
	Tjänsteexportens medel i projektländer m.m.	1 450	964
	Övrigt	5	20
	Summa övriga kortfristiga fordringar	1 479	1 310
NOT 19	Förutbetalda kostnader	2014	2013
	Hyreskostnad	16 602	21 226
	Övriga kostnader	23 093	16 152
	Summa förutbetalda kostnader	39 695	37 378
	<i>Förutbetalda hyreskostnader har minskat pga. lägre kostnader för lokaler.</i>		
	<i>I posten övriga förutbetalda kostnader ingår framförallt förutbetalda kostnader för licenser.</i>		
NOT 20	Upplupna bidragsintäkter	2014	2013
	Upplupna lönebidrag	25	25
	Pågående uppdrag	5 938	7 480
	Summa upplupna bidragsintäkter	5 963	7 505
	<i>Övriga upplupna intäkter</i>		
	Pågående uppdrag	29 780	34 000
	Summa övriga upplupna intäkter	29 780	34 000
	<i>Upplupna bidragsintäkter varierar mellan åren då de är av tillfällig karaktär.</i>		
NOT 21	Avräkning med statsverket	2014	2013
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	917	2 271
	Redovisat mot anslag (+)	18 924	17 610
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-18 420	-18 965
	Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde	1 421	916
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-7 390	2 243
	Redovisat mot anslag (+)	540 980	530 851
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-550 383	-540 484
	Skulder/Fordringar avseende anslag i räntebärande flöde	-16 793	-7 390
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans	12 383	14 388
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-2 003	-2 005
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	10 380	12 383
	Summa avräkning med statsverket	-4 992	5 909

NOT 22	Myndighetskaptal	Bal. Kap. Avgiftsfin. verksamhet	Kapitalför- ändring enligt RR	Summa
	UB 2013-12-31	30 911	1 905	32 816
	IB 2014-01-01	30 911	1 905	32 816
	Föregående års kapitalförändring	1 905	-1 905	1 905
	Årets kapitalförändring		9 454	9 454
	Summa årets förändring	1 905	7 549	9 454
	UB 2014-12-31	32 816	9 454	42 269
	SCB får disponera ackumulerade överskottsmedel upp till 10 procent av omsättningen för uppdragsverksamheten.			
	Med årets resultat uppgår det ackumulerade överskottet till 42 269 tkr motsvarande 8,7 procent (föregående år 32 816 tkr och 6,9 procent).			
NOT 23	Avsättningar för pensioner		2014	2013
	Ingående avsättning		2 950	4 287
	Förändring av skuld		775	1 439
	Årets utbetalningar		-1 818	-2 776
	Utgående avsättning		1 907	2 950
	Utgående avsättning av pensioner är bland annat lägre pga. att kostnader för delpensioner har minskat eftersom andel anställda med delpension har minskat.			
NOT 24	Lån i Riksgäldskontoret, anläggningstillgångar		2014	2013
	Ingående balans		84 137	61 507
	Upplånat under året		39 909	40 566
	Amorterat under året		-21 709	-17 935
	Utgående låneskuld		102 338	84 138
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev		110 000	110 000
	Anläggningstillgångarnas bokförda värde per den 31 december.		104 312	88 517
	Skillnaden mellan upptaget lån hos Riksgäldskontoret och bokfört värde för anläggningstillgångar beror bl.a. på aktivering av egenutvecklade IT-system och inköp under december.			
NOT 25	Kortfristiga skulder till andra myndigheter		2014	2013
	Arbetsgivaravgift, särskild löneskatt		13 947	14 078
	Pensionspremier etc.		19	12
	Utgående mervärdesskatt		6 009	4 608
	Leverantörsfakturor		6 095	6 276
	Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter		26 070	24 974
	Utgående mervärdesskatt har ökat mellan åren 2013 och 2014 pga. ökade avgiftsintäkter.			

NOT 26	Leverantörsskulder	2014	2013
	Ankomstregistrerade fakturor	193	904
	Utomstatliga leverantörsfakturor	53 574	41 149
	Utländska leverantörsfakturor	540	645
	Summa leverantörsskulder	54 307	42 698
	<i>Utomstatliga leverantörsskulder har ökat med 12,4 mnkr mellan åren 2013 och 2014 pga. vissa större leverantörsskulder till några leverantörer.</i>		
NOT 27	Övriga kortfristiga skulder	2014	2013
	Personalens källskatt	12 517	12 880
	Övrigt	431	554
	Summa övriga kortfristiga skulder	12 948	13 434
NOT 28	Upplupna kostnader	2014	2013
	Semesterlöneskuld och semesterlönstillägg	35 166	35 184
	Kompskuld, upplupna arvoden och retroaktiv lön	1 840	2 050
	Sociala avgifter för semesterlöneskuld och annan löneskuld	18 034	18 455
	Övriga upplupna kostnader	7 065	3 245
	Summa upplupna kostnader	62 105	58 934
	<i>Övriga upplupna kostnader avser främst upplupna kostnader inom IT-området.</i>		
NOT 29	Oförbrukade bidrag	2014	2013
	Inomstatliga pågående uppdrag	5 497	1 797
	Utomstatliga pågående uppdrag	701	1 641
	Summa oförbrukade bidrag	6 198	3 438
	<i>Inomstatliga oförbrukade bidrag avser framförallt medel som SCB har fått enligt regeringsbeslut.</i>		
	<i>2014 har SCB haft lägre förbrukning av rekviderade medel än 2013 eftersom uppdragen ännu inte har slutförts.</i>		
	<i>För posten inomstatliga oförbrukade bidrag pågående uppdrag kommer 2 754 tkr förbrukas inom tre månader, 813 tkr kommer att förbrukas inom ett år samt 1 930 tkr kommer att förbrukas inom tre år.</i>		
	<i>Utomstatliga oförbrukade bidrag har minskat pga. ökad upparbetning av medel från Eurostat.</i>		
NOT 30	Övriga förutbetalda intäkter	2014	2013
	Inomstatliga pågående uppdrag	38 784	44 328
	Utomstatliga pågående uppdrag	52 451	33 802
	Summa förutbetalda intäkter	91 235	78 130
	<i>Förändringar i uppdragsverksamheten mellan åren bidrar till att övriga förutbetalda intäkter varierar.</i>		

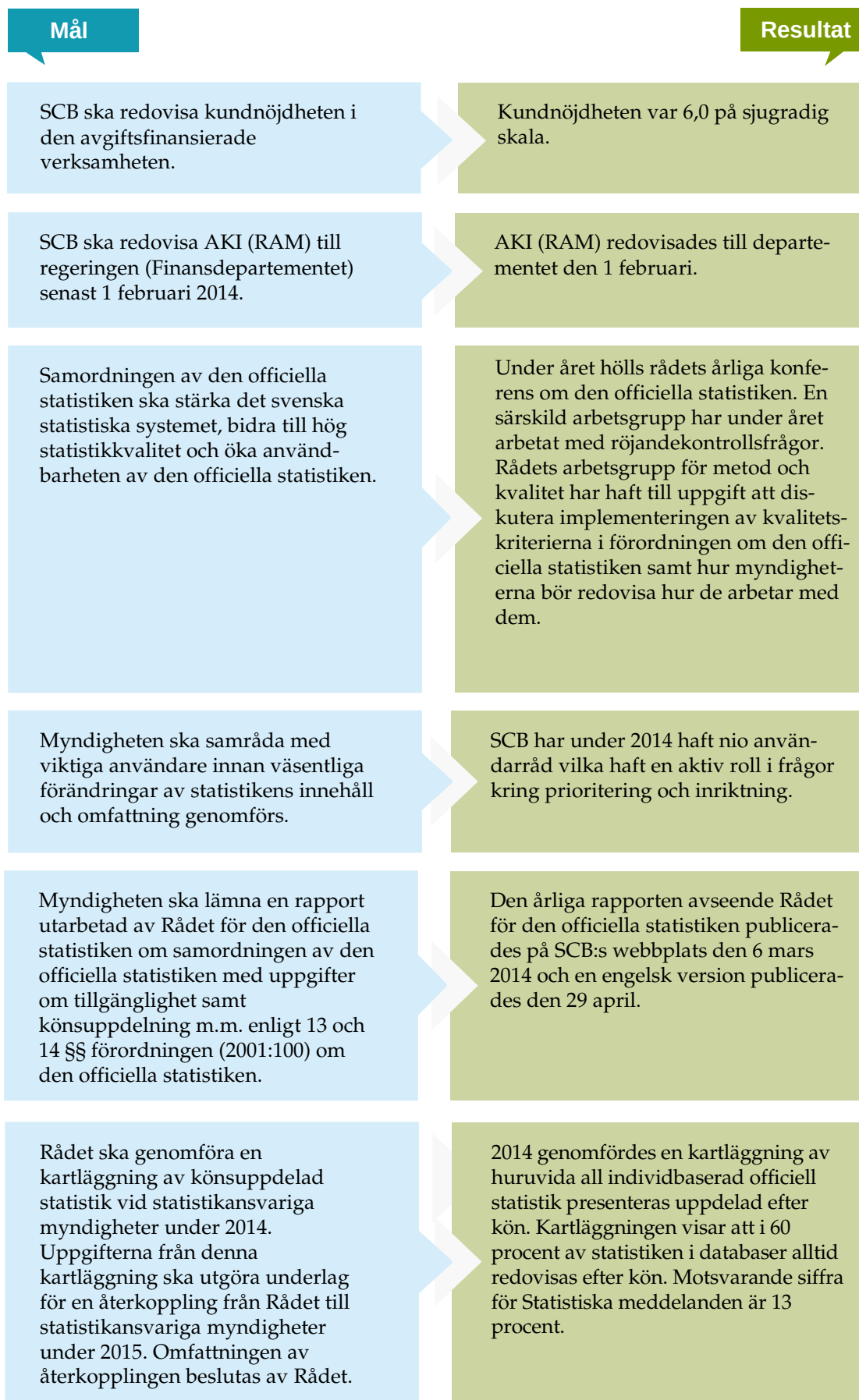
Mål och återrapporteringskrav

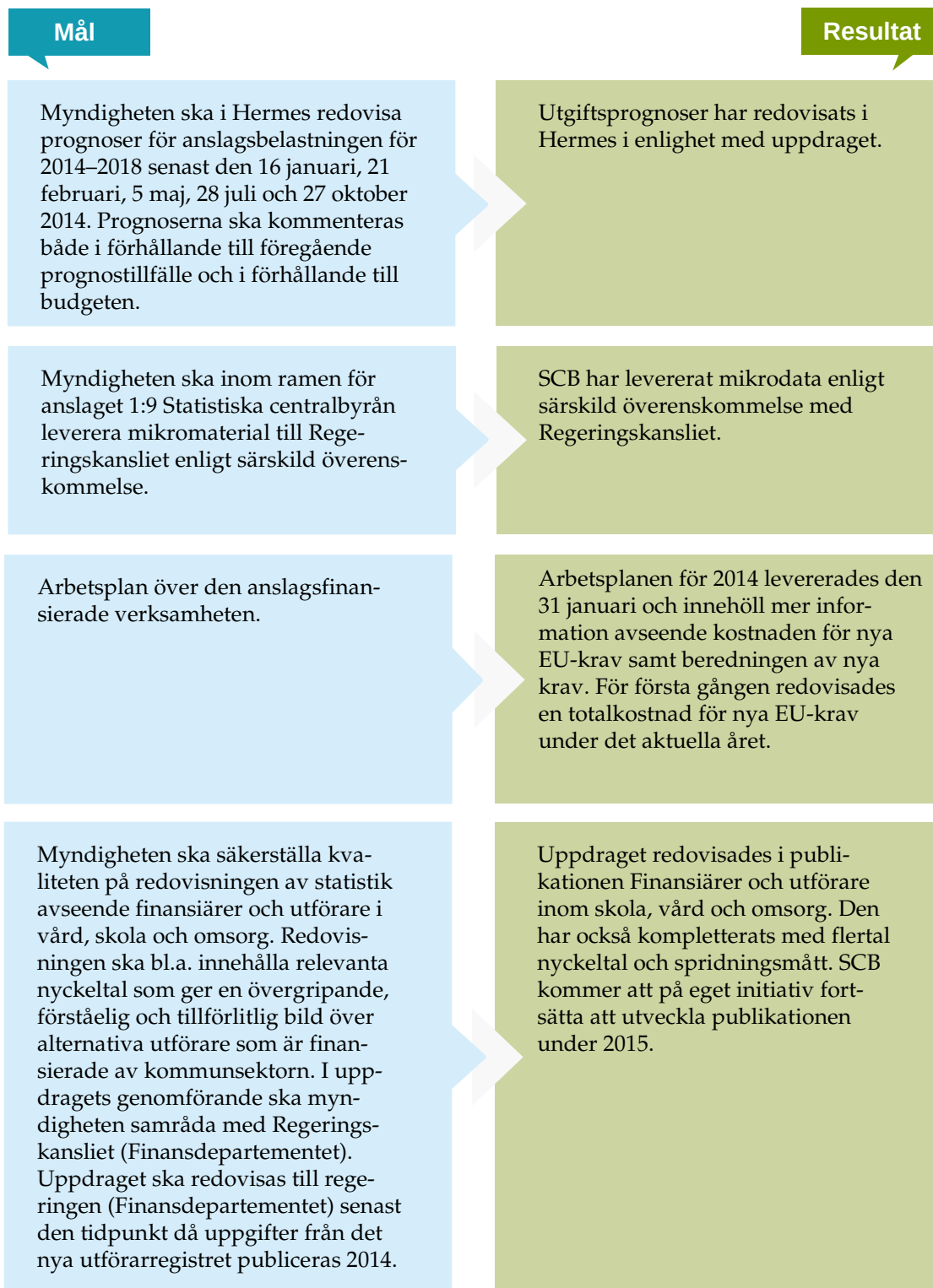
Mål och återrapporteringskrav enligt regleringsbrevet

Regleringsbrevets mål i sammandrag samt uppnådda resultat

Mål	Resultat
Kostnaderna för uppgiftslämnandet till statistiken ska minska.	Kostnaderna för uppgiftslämnandet har under 2014 minskat med cirka 2,1 procent och minskningen återfinns i företag och organisationer samt kommuner och landsting.
Myndigheten ska se till att de regelverk och rutiner som myndigheten förfogar över är samordnade, kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företagare.	SCB ser kontinuerligt över möjligheterna att hämta data ur administrativa källor, förenkla insamlingsprocesser, förbättra frågeformulär m.m. Under året har insamling via webbenkät ökat.
SCB ska redovisa bidrag från EU.	SCB erhöll 7,6 mnkr i bidrag från EU under 2014.
SCB ska redovisa företagens kostnader för uppgiftslämnandet.	Kostnaden för uppgiftslämnandet har för 2014 beräknats till 403 mnkr avseende företag och organisationer.
SCB ska redovisa allmänhetens förtroende för myndigheten.	Av de tillfrågade som känner till SCB svarade 79 procent att de hade mycket eller ganska stort förtroende för myndigheten.
SCB ska redovisa vidtagna åtgärder för att öka tillgänglighet till och användbarhet av statistiken samt för att öka förståelsen av statistiska resultat och samband.	Analyser av statistiska resultat har publicerats löpande i artiklar på webben och i SCB:s tidskrifter.
SCB ska redovisa prestationernas kostnader, intäkter och volym i den avgiftsfinansierade verksamheten, återrapporterade enligt den indelning som anges under avsnitt 6 <i>Avgifter och bidrag</i> .	Se tabell 2 Uppdragsverksamhetens intäkter kostnader och resultat i avsnittet <i>Verksamhetens övergripande resultat</i> .
SCB ska redovisa större insatser för extern marknadsföring och produktutveckling i den avgiftsfinansierade verksamheten.	Inga större insatser för marknadsföring och produktutveckling har gjorts under året.

Mål

Myndigheten ska ta fram statistik om det civila samhället i enlighet med regeringsbeslut den 28 januari 2010 (dnr IJ2010/137), där FN:s statistiksystem för satelliträkenskaper om icke vinstdrivande organisationer, International Classification of Non Profit Organisations (ICNPO), ska följas. Berörda statistikdatabaser ska samordnas, där så är lämpligt, i syfte att utveckla, förbättra och producera statistiken om det civila samhället. Statistiken ska omfatta uppgifter om organisationslivet som ingår i den ekonomiska statistiken, men även så långt det är möjligt uppgifter om organisationer i det civila samhället som faller utanför dagens statistik, samt relationen mellan den offentliga sektorn och det civila samhällets organisationer. Redogörelsen ska även omfatta redan befintlig statistik om befolkningens deltagande i det civila samhället. SCB ska under 2014 publicera senast aktuell statistik om det civila samhället. Redovisning av uppdraget, inklusive ekonomisk redovisning, ska göras i samband med årsredovisningen för 2014. Inom uppdraget ska också förbättringsarbete av ramen för statistikområdet för det civila samhället stärkas, bl.a. bör SCB se över de olika organisationsformer som ingår i det civila samhället.

Myndigheten ska utreda om kvaliteten på statistiken över nationalräkenskaperna i den del den avser statistik avseende den offentliga sektorns kapitalstock kan förbättras. Vid behov ska myndigheten föreslå förbättringar. I uppdragets genomförande ska myndigheten samråda med Regeringskansliet (Finansdepartementet). Uppdraget ska senast den 31 december 2014 redovisas till regeringen (Finansdepartementet).

Resultat

Statistik om det civila samhället publicerades för tredje gången i december 2014. Statistiken har i första hand fokus på de ideella organisationernas ekonomiska förhållanden och avser år 2011–2012. Till sammanställningen för 2011 och 2012 har statistiken förbättrats genom att det nu är möjligt att redovisa stiftelser efter deras huvudsakliga verksamhet samt uppgifter om produktion, förbrukning och förädlingsvärde. Förbättringsarbetet av populationsramen har fortsatt under 2014 och i publikationen tydliggörs vilka organisationer som ingår. Uppdraget har redovisats till Regeringskansliet i en särskild rapport.

Utredningen har genomförts och rapporterats i enlighet med uppdraget.

Sammanställning av nyckeltal om SCB

	2012	2013	2014
Totala intäkter (mnkr) varav	1 080	1 042	1 054
– anslagsintäkter	577	547	558
– avgiftsintäkter och andra intäkter än anslag	503	495	496
Andel av avgiftsintäkter avseende officiell statistik från andra statistikansvariga myndigheter (%)	24	26	25
Totala kostnader (mnkr)	1 076	1 040	1 044
Punktlighet i publiceringen (%)	97	99	98
Kostnad för uppgiftslämnandet (mnkr) ¹	615	671	603
Statistikdatabasen			
– antal uttag (1000-tal)	1 111	1 164 ³	1 235
– antal tabeller	3 016	3 194	3 390
Webbplatsen - antal besök (1000-tal)	5 430	6 806	7 699
Kundnöjdhet i avgiftsfinansierade verksamheten:			
– Leveransenkäten (7-gradig skala)	6,0	5,9	6,0
– NöjdKundIndex ² (10-gradig skala)	7,9	–	7,8
Allmänhetens förtroende (mycket eller ganska stort förtroende) (%)	70	72	79
Antal registerutdrag enligt Personuppgiftslagen (PUL)	199	111	113
Produktivitetsförändring (%)	-1,8	4,8	2,1

1) Tidserien avser den i Årsredovisningen redovisade kostnaden för uppgiftslämnandet för respektive år. I avsnittet *SCB och uppgiftslämnarna* redovisas den årliga förändringen för den totala kostnaden för uppgiftslämnandet där kostnaden för jämförelseåret justerats med anledning av att nya beräkningar gjorts för några undersökningar. En korrigerad tidserie byggd på dessa förändringstal och kostnaden för det senaste året (2014) ger följande resultat:

2012: 608 mnkr

2013: 613 mnkr

2014: 603 mnkr

2) NöjdKundindex är en webbenkät riktad till ett antal kunder och genomförs vartannat år.

3) Uppräknat värde pga. bortfall i registrering av uttag.

Ledamöter i råd och nämnder

ANVÄNDARRÅD

Arbetsmarknadsstatistik

Eskil Wadensjö, ordförande, SOFI
John Ekberg, Medlingsinstitutet
Kent Eliasson, Tillväxtanalys
Håkan Gustavsson, Arbetsförmedlingen
Mats Hammarstedt, Linnéuniversitetet
Håkan Hellstrand, Sveriges Kommuner och Landsting
Åsa Löfström, Umeå universitet
Linnea Källqvist, Finansdepartementet
Erik Mellander, IFAU
Jan Norberg, Arbetsmarknadsdepartementet
Karine Raoufinia, Konjunkturinstitutet
Maria Sjödin, Riksbanken

Befolkning, demografi och utbildning

Anders Björklund, ordförande, Institutet för social forskning
Gunnar Andersson, Stockholms universitet
Karin Berglind, Arbetsförmedlingen
Annika Haglund, Skolverket
Anna Karin Hildingsson Boqvist, Barnombudsmannen
Jonas Norlin, Finansdepartementet
Tomas Pettersson, Socialdepartementet
Annika Pontén, Universitetskanslerämbetet
Mattias Sjöstrand, Utbildningsdepartementet
Björn Öckert, Institutet för arbetsmarknads- politisk utvärdering

Demokratistatistik

Sören Holmberg, ordförande, Göteborgs universitet
Paula Blomqvist, Justitiedepartementet
Tiina Ekman, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Fredrik Furtenbach, Sveriges Radio
Henrik Hannebo, Valmyndigheten
Björn Kullander, Sveriges Kommuner och Landsting
Sven Oskarsson, Uppsala universitet
Boa Ruthström, Arena Idé
Robin Travis, Sveriges riksdag

Ekonomisk statistik

Anna Thoursie, ordförande, Ledarna
Harald Edquist, Ericsson Research
Pär Hansson, Tillväxtanalys
Jyry Hokkanen, Riksbanken
Torbjörn Isaksson, Nordea
Anna-Kirsti Löfgren, LO
Carl Orelund, Svenskt Näringsliv
Anders Rune, Teknikföretagen
Joakim Skalin, Konjunkturinstitutet
Martin Solberger, Finansdepartementet

FoU-statistik

Göran Marklund, ordförande, Vinnova
Eva-Karin Anderman, Stiftelsen Svensk Industridesign
Martin Andersson, CIRCLE Lunds universitet
Lars Bager-Sjögren, Tillväxtanalys
Lena Heldén, Teknikföretagen
Dan Holtstam, Vetenskapsrådet
Mats Johnsson, Utbildningsdepartementet
Teresa Jonek, Almega
Magnus Jonsson, Näringsdepartementet
Hans Lööf, Kungliga Tekniska högskolan
Annika Pontén, Universitetskanslerämbetet
Eva-Marie Rigné, Sveriges Kommuner och Landsting

Mark- och bebyggelsestatistik

Ines Uusmann, ordförande
Roger Gustafsson, Boverket
Jonas Hagetoft, Hyresgästföreningen
Eva Hägglund, Sveriges Kommuner och Landsting
Ola Inghe, Naturvårdsverket
Fredrik Isaksson, Sveriges Byggindustrier
Anders Larsson, SLU Alnarp
Martin Lindvall, Fastighetsägarna Sverige
Berndt Lundgren, Kungliga Tekniska Högskolan
Pernilla Nordström, Länsstyrelsen i Stockholms län
Marika Ström, Lantmäteriet

Peter Sundqvist, SABO

K. A. Stefan Svensson, Socialdepartementet

Miljö och miljöräkenskaper

Stefan Nyström, ordförande

Malin E Andersson, Vattenmyndigheten i

Norra Östersjöns vattendistrikt

Hanna Brolinson, Naturvårdsverket

Magnus Bång, Jordbruksverket

Andreas Halvarsson, Näringsdepartementet

Jorid Hammersland, Miljödepartementet

Elisabet Idar Angelov, Finansdepartementet

Holger Johnsson, Sveriges lantbruks-
universitet

Linda Sahlén Östman, Konjunkturinstitutet

Emma Sernland, Havs och Vattenmyndig-
heten

Helen Ågren, Miljödepartementet

Regionalstatistik

Peter Haglund, ordförande, Stockholms läns
landsting

Frida Andersson, Tillväxtverket

Ulrika Bensköld, Boverket

Anna Bjärenlöv, Region Skåne

Mats Granér, Västra Götalandsregionen

Henrik Gustafsson, Göteborgs Stad

Annika Jonsson, Sveriges Kommuner och
Landsting

Jimmy Lindahl, Linköpings kommun

Sverker Lindblad, Näringsdepartementet

Wolfgang Pichler, Tillväxtanalys

Marianne Toreblad, Helsingborgs kommun

Lars Westin, CERUM, Umeå universitet

Välfärdsstatistik

Anna Hedborg, ordförande

Zara Bergsten, Uppsala universitet

Marie Berlin, Socialstyrelsen

Erik Bihagen, Stockholms universitet

Monir Dastserri, Arbetsmarknads-
departementet

Jan Henriksson, Boverket

Tom Nilstierna, Socialdepartementet

Olle Sundberg, Finansdepartementet

Peter Vikström, Konsumentverket

Daniel Waldenström, Uppsala universitet

INSYNSRÅDET

Jörgen Andersson

Anna Ekström

Ingemar Hansson

Jesper Hansson

Anna Hedborg

Jens Hedström

Ebba Lindsö

Christina Zedell

SCB:S VETENSKAPLIGA RÅD

Stefan Lundgren, ordförande, SCB

Lilli Japac, SCB

Prof. Jan Bjørnstad, Statistisk sentralbyrå

Prof. Sune Karlsson, Örebro universitet

Prof. Frauke Kreuter, University of Maryland

Prof. Edith de Leeuw, Universiteit Utrecht

Prof. Xavier de Luna, Umeå universitet

Prof. Lars Lyberg, Stockholms universitet

Prof. Daniel Thorburn, Stockholms universitet

Prof. Thomas Laitila, SCB, adjungerad
ledamot

RÅDET FÖR DEN OFFICIELLA STATISTIKEN

Stefan Lundgren, ordförande, SCB

Christina Gellerbrant-Hagberg, CSN

Barbro Thorblad, Domstolsverket

Martin Andersson, Finansinspektionen

Mats Wikström, Ekonomistyrningsverket

Dan Eliasson, Försäkringskassan

Björn Risinger, Havs- och
vattenmyndigheten

KPI-NÄMNDEN

Folke Carlsson, ordförande, SCB

Jörgen Dalén, Statistikkonsult

Prof. David Edgerton, Lunds universitet

Prof. Sune Karlsson, Örebro universitet

Mårten Löf, Sveriges Riksbank

Marcus Mossfeldt, Konjunkturinstitutet

Isabelle Wedin, Försäkringskassan

Prof. Hans Wijkander, Stockholms
universitet

NÄMNDEN FÖR BYGGNADSINDEX

Marie Haldorson, ordförande, SCB,
Monica Björk, Byggmaterialindustrierna
Mats Björs, Byggherrarna
David Cramér, Svenska Teknik &
Designföretagen
Thomas Dahlberg, Entreprenörföretagen
Roger Gustafsson, Boverket
Fredrik Isaksson, Sveriges Byggindustrier
Petter Jurdell, SABO
Sven Ljung, Svenska Byggnadsarbetareför-
bundet
Roger Pohjanen, Riksbyggen
Mats Wilhelmsson, Kungliga Tekniska
Högskolan

NR-AKU-NÄMNDEN

Inger Eklund, ordförande, SCB
Erika Ekström, Arbetsmarknads-
departementet
Bertil Holmlund, Uppsala universitet
Sune Karlsson, Örebro Universitet
Linnea Källqvist, Finansdepartementet
Christina Nyman, Riksbanken
Katarina Rickardsson, Finansdepartementet
Joakim Skalin, Konjunkturinstitutet
Tord Strannefors, Arbetsförmedlingen
Eskil Wadensjö, SOFI
Andreas Wallström, Nordea

Intygande om intern styrning och kontroll

SCB:s avdelningschefer har i samband med helårsuppföljningen lämnat skriftliga intyganden och redovisat en sammanfattande bedömning om den interna styrningen och kontrollen för den verksamhet de ansvarar för. Samtliga avdelningar bedömer att den interna styrningen och kontrollen är betryggande. Från avdelningarna har för varje tertiäl lämnats en skriftlig rapportering av verksamhetens resultat samt rapporter med uppföljning avseende riskutvecklingen och vidtagna åtgärder. Åtgärder för att komma tillrätta med identifierade kritiska risker har vidtagits.

Nya riktlinjer för hantering av verksamhetsrisker har implementerats under året vilket resulterat i en bättre överblick över myndighetens totala riskbild. Därmed finns också bättre förutsättningar att identifiera eventuella mönster och behov av centrala kontrollåtgärder. Det viktigaste riskområdet för myndigheten är liksom tidigare år relaterat till problem med vikande svarsfrekvenser i individundersökningar. För att hantera denna risk har en organisationsförändring genomförts på avdelningen för datainsamling från individer och hushåll (DIH) där man tillsatt gruppchefer för att effektivisera styrning och informationsutbyte. DIH har även avsatt en särskild person för att snabbt kunna hantera problem i de IT-system som stödjer intervjuverksamheten när de uppstår. I övrigt har andra organisationsförändringar gjorts av vilka några särskilt kan nämnas. Kommunikationsavdelningen har samlat sin verksamhet till en ort vilket kommer effektivisera verksamheten vid avdelningen. Även IT-avdelningen har vidtagit en åtgärd för att ytterligare förbättra styrningen inom området genom att dela en mycket stor enhet till fem mindre. En ny struktur för att dokumentera mer permanenta risker, som kan påverka verksamheten men som inte är operativa risker, har införts. Dessa risker dokumente-

ras nu i en internkontrollplan som följs upp och fastställs årligen.

Myndighetens övergripande risker samt eskalerade risker har hanterats i samråd med säkerhetsorganisationen och internrevisionen. Operativa risker och kontrollåtgärder har följts upp och dokumenterats tertiälvis.

Granskningar på central nivå har genomförts genom internrevisionens riktade granskningar. Därutöver har interna kvalitetsrevisioner genomförts i enlighet med kvalitetsledningssystemet.

Riksrevisionen genomförde 2012 en granskning avseende den interna kontrollen i bearbetningsprocessen för framställning av fyra väsentliga statistikprodukter. Granskningsrapporten innehöll ett antal rekommendationer som SCB har arbetat med att genomföra. Under hösten 2014 gjorde Riksrevisionen en uppföljning där man konstaterar att en rad rekommendationer är genomförda men att arbete återstår inom några områden. SCB fortsätter arbetet inom dessa.

Min sammanfattande bedömning är att de risker och brister vid myndigheten som har identifierats har omhändertagits, eller kommer att omhändertas, på ett systematiskt sätt.

MITT STÄLLNINGSTAGANDE

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm den 20 februari 2015

Stefan Lundgren
Generaldirektör

SCB:s uppgift

- Utveckla, framställa och sprida statlig statistik
- Samordna överlämnandet av statistiska uppgifter till internationella organisationer
- Samordna det statliga statistiksystemet

ISSN 1654-0743 (Online)
ISSN 1654-0387 (Print)
ISBN 978-91-618-1619-4 (Print)

All officiell statistik finns på: **www.scb.se**
Statistikservice: tfn 08-506 948 01

All official statistics can be found at: **www.scb.se**
Statistics service, phone +46 8 506 948 01